

Voksne børn til modtagere af hjemmehjælp

Januar 2024

Voksne børn til modtagere af hjemmehjælp

Januar 2024

Forfattere:

Malene Baureis Hansen
Danmarks Statistik
DST Consulting
E-mail: baureis@dst.dk

Nanta Veliovits
Danmarks Statistik
DST Consulting
E-mail: nav@dst.dk

Metode:

Joakim Schollert Larsen
Danmarks Statistik
DST Survey
E-mail: joa@dst.dk

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	1
Indledning.....	2
Baggrund og formål	2
Læsevejledning	2
Resumé.....	3
1 Data og metode	6
2 Voksne børn til hjemmehjælpsmodtagere, og dem de hjælper	8
3 Omfanget af voksne børns hjælp	11
4 Opgaver som voksne børn hjælper med.....	15
5 Fysisk og mental påvirkning	22
6 Beskæftigelsesmæssige påvirkninger	28
7 Kontakt og holdning til hjemmehjælpen	35
8 Andres hjælp	41
9 Kendskab til og brug af støttemuligheder for pårørende	48
Appendiks 1: Krydstabeller	55
Appendiks 2: Spørgeskema.....	66
Appendiks 3: Kommentarer til spørgeskemaet, undersøgelsen eller emnet.....	76
Appendiks 4: Metodedokumentation	78

Indledning

Baggrund og formål

I denne rapport præsenteres resultaterne af undersøgelsen, som er gennemført af Danmarks Statistik på vegne af Ældre Sagen i perioden september 2023 - januar 2024. Dataindsamlingen til undersøgelsen er gennemført af DST Survey i perioden 7. september 2023 til den 29. oktober 2023, og resultaterne er efterfølgende afrapporteret af DST Consulting.

Formålet med undersøgelsen er at afdække, i hvilket omfang voksne børn af hjemmehjælpsmodtagere hjælper hjemmehjælpsmodtagerene, og hvad de hjælper med. Derudover afdækkes, hvordan det påvirker voksne børn at de hjælper, såvel fysisk som mentalt samt i en beskæftigelsesmæssig kontekst. Desuden afdækkes det, i hvilken grad voksne børn benytter sig af hjælp fra andre samt kendskabet til, og brugen af, støttemuligheder til pårørende. Respondenterne har endvidere haft mulighed for at tilkendegive deres holdninger til samarbejdet med hjemmehjælpen.

Undersøgelsen er en opfølgning på en lignende undersøgelse fra 2015, hvorfor rapporten også har til formål at belyse ændringer over tid.

Temaer Undersøgelsen kan sammenfattes i følgende otte temaer:

- 1) Voksne børn til hjemmehjælpsmodtagere, og dem de hjælper
- 2) Omfanget af voksne børns hjælp
- 3) Opgaver som voksne børn hjælper med
- 4) Fysisk og mental påvirkning
- 5) Beskæftigelsesmæssige påvirkninger
- 6) Kontakt og holdning til hjemmehjælpen
- 7) Andres hjælp
- 8) Kendskab til og brug af støttemuligheder til pårørende

Læsevejledning

Rapporten består foruden indledning og resumé af 9 kapitler:

- **Kapitel 1** beskriver undersøgelsens metode og datagrundlag, herunder population, stikprøveudvælgelse, vægtning mv.
- **Kapitel 2 til 9** præsenterer resultater inden for hvert enkelt tema.

I kapitel 2 til 9 beskrives de enkelte spørgsmål fra spørgeskemaet ved figurer. Under hver figur angives et basetal, der viser, hvor mange svar der ligger til grund for figuren. Den procentvise fordeling der illustreres i figurer, og som kommenteres på, er baseret på vægtede tal¹. Der forekommer undervejs figurer, som sammenligner resultaterne fra indeværende undersøgelse med den tilsvarende undersøgelse fra 2015. I flere tilfælde har det været nødvendigt at gruppere svarmulighederne i 2023 for at sikre en retvisende sammenligning.

Appendiks 1 til 4 indeholder henholdsvis krydstabeller, spørgeskemaet for undersøgelsen, udvalgte åbne besvarelser fra voksne børn om undersøgelsen eller emnet samt metodedokumentation.

---

¹ Læs mere om vægtning i Kapitel 1 Data og metode

Resumé

De fleste voksne børn hjælper på ugentlig basis, har gjort det i mange år, mens opgaverne vokser over tid

Lidt mere end 9 ud af 10 voksne børn (94 pct.) hjælper et eller flere familiemedlemmer, der modtager hjemmehjælp. Dette er en stigning i forhold til undersøgelsen i 2015, hvor lidt mere end 8 ud af 10 (83 pct.) hjalp et familiemedlem, der modtog hjemmehjælp.

Omkring 2 ud af 3 voksne børn (64 pct.) hjælper en eller begge forældre, som modtager hjemmehjælp på ugentlig basis. Af dem, der hjælper ugentligt, bruger lidt mere end halvdelen (52 pct.) 3-4 timer om ugen eller mere. Generelt hjælper kvinder og mænd lige ofte, men kvinder bruger typisk flere timer om ugen end mænd. Næsten hver tredje kvinde (31 pct.) hjælper i mere end 4 timer om ugen, mens det gør sig gældende for hver femte mand (20 pct.). Sammenlignet med undersøgelsen i 2015 er der sket en stigning i andelen af voksne børn, der yder hjælp henholdsvis 3-4 timer om ugen og mere end 4 timer om ugen – fra 49 pct. i 2015 til 52 pct. i 2023.

Undersøgelsen viser desuden, at voksne børn, der hjælper en eller begge forældre, oftest gør det over en længere årrække. 8 ud af 10 (80 pct.) har ydet hjælp i 2 år eller mere, hvoraf lidt mere end hver femte (22 pct.) har gjort det i 8 år eller mere. Cirka halvdelen af voksne børn, der hjælper (51 pct.), oplever i høj grad (34 pct.) eller i meget høj grad (17 pct.), at deres opgaver som pårørende vokser over tid. Særligt kvinder oplever dette, da det gælder for tæt på 6 ud af 10 kvinder (59 pct.) mod omkring 4 ud af 10 mænd (38 pct.).

Voksne børn hjælper i høj grad med praktiske opgaver – også opgaver der er bevilget hjemmehjælp til

Voksne børn hjælper i høj grad med teknisk hjælp til og brug af computer, telefon, tv, internet eller lignende, (82 pct.) samt huslige gøremål (81 pct.) og transport (80 pct.). På tværs af opgavetyper hjælper voksne børn generelt mere i 2023 sammenlignet med i 2015. Der er særligt sket en stigning i andelen, der hjælper med at betale regninger eller udfylde ansøgninger med digitale selvbetjeningsløsninger som NemID og MitID. 7 ud af 10 hjælper med dette i 2023 (70 pct.), mens det var cirka 6 ud af 10 (57 pct.) i 2015.

Næsten halvdelen af voksne børn (46 pct.) løser opgaver, som der er bevilget hjemmehjælp til fra kommunen. Dette indebærer hjælp til f.eks. mad, medicin og rengøring. En større andel kvinder (50 pct.) end mænd (37 pct.) tilkendegiver, at de løser opgaver, der er bevilget hjemmehjælp til. Andelen af voksne børn, der løser disse opgaver, stiger i takt med antallet af timer, hvori der ydes hjælp.

Mange voksne børn bekymrer sig, de oplever en mere presset hverdag og påvirkes både fysisk og psykisk, som følge af at hjælpe

For mere end 9 ud af 10 voksne børn (93 pct.) har den person/de personer, de hjælper, givet dem anledning til bekymring. Dette repræsenterer en stigning i forhold til undersøgelsen i 2015, hvor 87 pct. tilkendegav, at den person, de hjalp, havde givet dem anledning til bekymring.

De fleste oplever, at det er naturligt at hjælpe (81 pct.), mens også lidt mere end 6 ud af 10 oplever skyldfølelse og dårlig samvittighed i forbindelse med deres pårørendeopgaver (61 pct.). Særligt kvinder oplever skyldfølelse og dårlig samvittighed. Cirka 7 ud af 10 kvinder (69 pct.) oplever dette, mens det gælder for omkring 5 ud af 10

mænd (49 pct.). Desuden oplever halvdelen af dem, der hjælper en eller begge forældre, at tilsidesætte sig selv og egne behov (51 pct.). Dette sker især blandt dem i aldersgruppen 18-49 år, hvor 61 pct. tilkendegiver at opleve dette.

Størstedelen af voksne børn, svarende til næsten 8 ud af 10 (78 pct.) oplever, at deres hverdag er blevet mere presset. I 2015 oplevede omkring 6 ud af 10 (59 pct.), at deres hverdag var blevet mere presset som følge af hjælpen, hvilket altså repræsenterer en stigning på 20 procentpoint i andelen, der oplever dette. Derudover oplever lidt mere end 6 ud af 10 i 2023 (62 pct.), at deres psykiske helbred er blevet dårligere som følge af at hjælpe, hvilket også er en stigning i forhold til undersøgelsen i 2015, hvor 43 pct. oplevede dette. I 2023 oplever lidt mere end hver tredje (36 pct.), at deres fysiske helbred er blevet dårligere. Dette repræsenterer ligeledes en stigning i forhold til undersøgelsen i 2015 (13 pct. point), hvor andelen, der oplevede et dårligere fysisk helbred, var 23 pct.

Omsorgsopgaverne påvirker beskæftigelsessituationen for voksne børn - og flere har brugt feriefridage eller købt fridage som følge heraf

Cirka 8 ud af 10 voksne børn er i beskæftigelse (78 pct.), og mere end halvdelen af de beskæftigede (57 pct.) oplever, at deres beskæftigelsesmæssige eller uddannelsesmæssige situation i en eller anden grad er blevet påvirket af, at de hjælper. Dette repræsenterer en stigning i forhold til undersøgelsen i 2015, hvor 36 pct. oplevede, at deres beskæftigelsesmæssige situation blev påvirket af, at de hjalp. 7 ud af 10 voksne børn (69 pct.) har i 2023 brugt feriefridage eller købt fridage, og lidt mere end hver femte (22 pct.) har mistet indtægt på grund af omsorgsopgaverne.

Siden undersøgelsen i 2015 er der generelt sket et fald i andelen af voksne børn, der har forskellige muligheder på deres arbejdsplads i forhold til at hjælpe. Næsten 3 ud af 4 lønmodtagere (74 pct.) har i 2023 mulighed for at ringe eller maile i arbejdstiden på vegne af hjemmehjælpsmodtageren. I 2015 var det lidt mere end 8 ud af 10 (83 pct.), der havde denne mulighed. Ligeledes har lidt mere end 6 ud af 10 (62 pct.) mulighed for at holde fri uden løn for at følge hjemmehjælpsmodtageren til undersøgelse eller lignende i 2023, mens det i 2015 var godt 7 ud af 10 (71 pct.). Den samme faldende tendens gør sig gældende for andelen, der har mulighed for at gå på orlov eller på deltid i en periode og/eller mulighed for at holde fri med løn for at følge den/dem, de hjælper, til undersøgelse eller lignende.

Lidt mere end halvdelen (52 pct.) af voksne børn, der har en beskæftigelse, hvor det er muligt at hjælpe hjemmehjælpsmodtageren i form af f.eks. at maile eller ringe i arbejdstiden eller holde fri uden løn, har benyttet sig af muligheden eller har et ønske om at gøre det i fremtiden. Dette er en stigning i forhold til 2015, hvor lidt mindre end halvdelen (47 pct.) enten havde benyttet sig af én eller flere af mulighederne eller havde et ønske om at gøre det i fremtiden.

Flere voksne børn oplever hjemmehjælpen som værdig, men har i mindre grad kontakt med hjemmehjælpen og oplever ikke, at hjemmehjælpen efterspørger deres viden og inddrager dem i beslutninger

Lidt mere end hvert tredje voksne barn, der hjælper en eller begge forældre, som modtager hjemmehjælp (35 pct.), har slet ingen kontakt med hjemmehjælpen, mens en lige så stor andel (35 pct.) kun i mindre grad har kontakt med hjemmehjælpen. Godt hver femte (21 pct.) har i nogen grad kontakt med hjemmehjælpen, mens henholdsvis 6 pct. og 2 pct. i høj grad og meget høj grad har kontakt med hjemmehjælpen. De fleste voksne børn, der har kontakt med hjemmehjælpen, oplever kontakten som god (40 pct.), hvilket er en stigning siden undersøgelsen i 2015 (37 pct.). Andelen, der oplever kontakten som nogenlunde, er ligeledes steget fra 29 pct. i 2015 til 34 i 2023. Samtidig er andelen, der oplever kontakten som rigtig god, faldet fra 22 pct. i 2015 til 15 pct. i 2023.

Cirka 3 ud af 4 voksne børn (72 pct.) oplever, at hjemmehjælpen i nogen grad eller i høj grad yder en værdig og omsorgsfuld hjælp. Dette er en stigning sammenlignet med 2015, hvor 66 pct. oplevede dette. Lidt mere end hvert femte voksne barn i 2023 (22 pct.) oplever slet ikke eller i mindre grad, at hjemmehjælpen yder en værdig og omsorgsfuld hjælp. Dette er ligeledes en stigning siden 2015, hvor andelen var 18 pct.

Omkring 6 ud af 10 voksne børn (62 pct.) oplever slet ikke, at hjemmehjælpen efter-spørger deres viden og inddrager dem i beslutninger om f.eks. ændringer i hjælp til medicin mv. Derudover viser undersøgelsen, at 4 ud af 10 voksne børn slet ikke (11 pct.) eller i mindre grad (28 pct.) oplever, at hjemmehjælpen er tilstrækkelig i forhold til de behov, som den/dem, de hjælper, har.

Hjemmehjælpsmodtagere får også hjælp fra andre end hjemmehjælpen og voksne børn, især til praktiske opgaver og transport

I 8 ud af 10 tilfælde (84 pct.) er der også andre end det voksne barn selv og hjemmehjælpen, der hjælper hjemmehjælpsmodtageren. Det er primært børn og svigerbørn til hjemmehjælpsmodtagerne, som også yder hjælp, men også andre familiemedlemmer samt venner, bekendte og naboer hjælper. Siden 2015 er der sket en stigning på 5 procentpoint i andelen af voksne børn der tilkendegiver, at andre, ud over hjemmehjælpen og dem selv, hjælper hjemmehjælpsmodtageren.

Lidt færre end halvdelen af voksne børn og hjemmehjælpsmodtagere køber hjælp, udover den hjemmehjælp, der er bevilget

Lidt mindre end halvdelen af voksne børn (47 pct.) og/eller hjemmehjælpsmodtageren selv køber ekstra hjælp, ud over den hjemmehjælp, som kommunen har bevilget. Hjælpen, der købes, er i høj grad til praktiske opgaver og transport og i mindre grad til personlig pleje.

De fleste voksne børn har ikke kendskab til tilbud, der kan hjælpe og støtte dem i deres situation som pårørende

Lidt mere end 3 ud af 4 voksne børn (78 pct.) har ikke kendskab til tilbud, der kan hjælpe og støtte dem i deres situation som pårørende. Dette er en større andel sammenlignet med undersøgelsen i 2015, hvor 73 pct. ikke havde kendskab til sådanne tilbud. Blandt voksne børn, der har kendskab til tilbud, der kan hjælpe og støtte dem i deres situation, har 4 ud af 10 (40 pct.) anvendt ét eller flere af disse.

Der er siden 2015 sket en stigning i andelen af voksne børn, der finder forskellige tilbudsforslag relevante. Næsten halvdelen (47 pct.) finder muligheden for at tage fri med løn fra arbejde efter behov for at hjælpe (ligesom barnets første sygedag) relevant. Siden 2015 er der sket en stigning på 7 procentpoint i andelen af voksne børn, der finder dette forslag relevant. Der er også en større andel, der finder forslag omkring aflastning eller afløsning fra henholdsvis frivillige og professionelle, relevant og ligeledes gælder det for forslag vedrørende viden og rådgivning omkring muligheder for hjælp. Sidstnævnte finder 40 pct. relevant i 2023, mens det i 2015 var 34 pct.

De åbne besvarelser indikerer, at det er meget individuelt, hvilke tilbud der er relevante for det enkelte voksne barn.

1 Data og metode

Målgruppe og population Målgruppen for nærværende undersøgelse er voksne børn til hjemmehjælpsmodtagere. Hjemmehjælpsmodtagere er afgrænset på baggrund af data fra Danmarks Statistiks register over hjemmehjælpsmodtagere pr. 31. december 2022, hvorudfra disses børn er fundet.

Populationen består af voksne børn til hjemmehjælpsmodtagere. Voksne børn er defineret ved personer i aldersgruppen 18-66 år pr. 1. september 2023. I de tilfælde hvor der er mere end ét voksent barn til en hjemmehjælpsmodtager, er det dét voksne barn der bor tættest på hjemmehjælpsmodtageren, som indgår i populationen. Den endelige population af voksne børn til hjemmehjælpsmodtagere, der bor tættest på hjemmehjælpsmodtageren, er på 84.010 personer.

Stikprøveudvælgelse Undersøgelsen baserer sig på en repræsentativ stikprøve af voksne børn til hjemmehjælpsmodtagere. For at sikre repræsentativitet er stikprøven udtrukket tilfældigt inden for 16 strata således, at de forskellige typer hjemmehjælpsmodtagere er tilstrækkeligt repræsenteret i stikprøven. Inden for hvert stratum har individer i populationen haft samme udvalgs sandsynlighed. De 16 strata er baseret på hjemmehjælpsmodtagerens civilstand samt hjemmehjælpstype og -omfang.

Populationen er stratificeret på følgende måde²:

- Enlig hjemmehjælpsmodtager/ikke-enlig hjemmehjælpsmodtager
- Modtagere af praktisk hjælp
- Modtagere af personlig pleje
- Modtagere af praktisk hjælp og personlig pleje mindre end 2,5 timer ugentligt
- Modtagere af praktisk hjælp og personlig pleje over 2,5 timer ugentligt

4.968 personer er udtrukket til at deltage i undersøgelsen blandt populationen på 84.010 voksne børn til hjemmehjælpsmodtagere, med kortest afstand til hjemmehjælpsmodtageren.

Datagrundlag Data til denne rapport baserer sig på en spørgeskemaundersøgelse gennemført som telefon- og webinterviews. Spørgeskemaet, der er anvendt til at gennemføre interviewene ligner i bred forstand spørgeskemaet fra 2015, og fremgår af Appendiks 2.

I alt er der modtaget 1.980 svar, hvoraf 414 er delvist gennemførte interviews. Det vil sige 1.566 interviews er gennemførte. Kun fuldt gennemførte interviews indgår i resultaterne og tælles med i svarprocent for undersøgelsen. Svarprocenten er således beregnet til 31,5 pct.

Vægtning Da undersøgelsens bortfald har vist sig at være skæv, er data blevet korrigeret med vægte for at genskabe repræsentativiteten. Andelen af de udvalgte personer, der har deltaget i undersøgelsen, er forskellige i de 16 strata. F.eks. er svarprocenten på 32% i stratum 1: "Pårørende til enlige hjemmehjælpsmodtagere uden praktisk hjælp og med op til 2,5 times personlig pleje", mens den er på 38% i stratum 5: "Pårørende til enlige hjemmehjælpsmodtagere med op til 0,5 times praktisk hjælp og uden personlig pleje". Uden beregning af vægte på strata niveau vil stratum 5 således påvirke resultaterne skævt.

² Se nærmere beskrivelse af de 16 strata i Appendiks 4

Der er udelukkende udarbejdet ”*designvægte*” (VGT). Vægtene er beregnet som: Antal gennemførte interviews i stratummet i forhold til antal personer i stratummet ($VGT = NPOPH/NRESPH$). Vægtene i de forskellige strata summerer til populationsstørrelsen i stratummet, og alle vægtene tilsammen summerer til populationsstørrelsen på 84.010 voksne børn til hjemmehjælpsmodtagere. Vægtene beregnes per stratum for at sikre, at strata med en høj svarprocent ikke dominerer resultaterne, og at repræsentativiteten i forhold til den samlede population bliver genskabt.

Registervariable Følgende registervariable anvendes i rapporten:

- **Køn:** Mand, kvinde (fra CPR). Fra befolkningen per 31. december 2022.
- **Alder:** Under 66 år (inkl. 66 år), over 18 år (inkl. 66 år) (fra CPR). Opgjort per 1. september 2023.
- **Bopælsregion:** Region Nordjylland, Region Midtjylland, Region Syddanmark, Region Hovedstaden, Region Sjælland. Opgjort per 31. december 2022.
- **Kommunetype:** Hovedstadskommune, storbykommune, provinsbykommune, oplandskommune, landkommune. Opgjort per 31. december 2022.
- **Civilstand:** Enke/enkemand, skilt, gift/registreret partnerskab, ugift. Opgjort per 31. december 2022.
- **Ækvivaleret disponibel familieindkomst:** Op til 250.000 kr., fra og med 250.000 kr. og op til 350.000 kr., fra og med 350.000 kr. op til 500.000 kr., fra og med 500.000 kr. Indkomst beregnet efter skat for året 2021³.
- **Uddannelsesniveau:** Grundskole, gymnasiale uddannelser, erhvervsfaglige uddannelser, adgangsgivende uddannelsesforløb, korte videregående uddannelser (KVU), mellemlange videregående uddannelser (MVU), bacheloruddannelser, lange videregående uddannelser, Ph.D. og forskeruddannelser. Opgjort per 30. september 2022.
- **Arbejdsmarkedsstatus:** I arbejde (fuldtid), i arbejde (deltid), selvstændig, pensioneret, ikke i beskæftigelse. Opgjort per ultimo november 2021.
- **Hjemmehjælpstype og omfang:** Udelukkende praktisk hjælp, udelukkende personlig pleje, både praktisk hjælp og personlig pleje op til 2,5 timer, både praktisk hjælp og personlig pleje over 2,5 timer. Opgjort per 31. december 2022.

I rapporten indgår tal fordelt på ovenstående registervariable, foruden bopælsregion, kommunetype og civilstand.

Åbne besvarelser I rapporten præsenteres respondenternes åbne besvarelser på åbne og halvåbne spørgsmål i selvstændige afsnit under hvert spørgsmål. De fremhævede citater er udvalgt af Ældre Sagen.

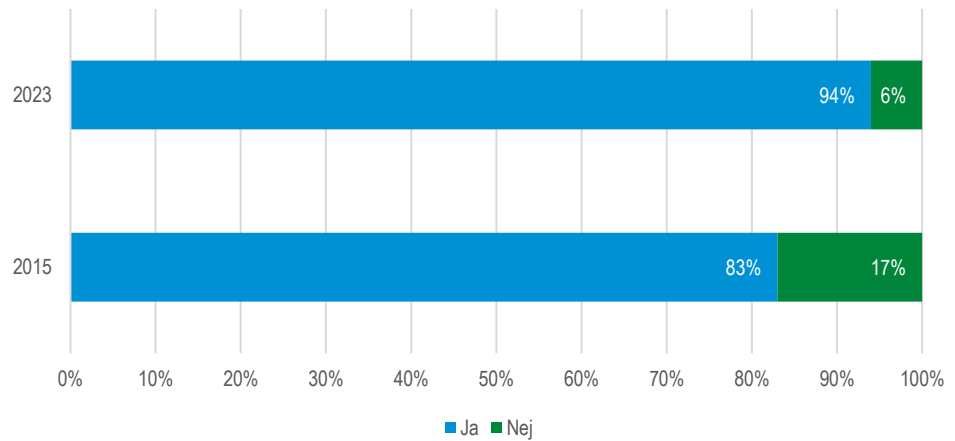
Flere oplysninger om metode For yderligere information angående metode se Appendiks 4, hvor metode, bortfald, population mv. beskrives mere detaljeret.

³ Ækvivaleret disponibel familieindkomst er en vægtning af den disponible familieindkomst på baggrund af antallet af personer i familien. Dette gøres for at kunne sammenligne indkomst for familier med forskellige størrelser.

2 Voksne børn til hjemmehjælpsmodtagere, og dem de hjælper

I dette kapitel beskrives omfanget af voksne børn til hjemmehjælpsmodtagere der hjælper, hvem de hjælper samt disse voksne børns karakteristika.

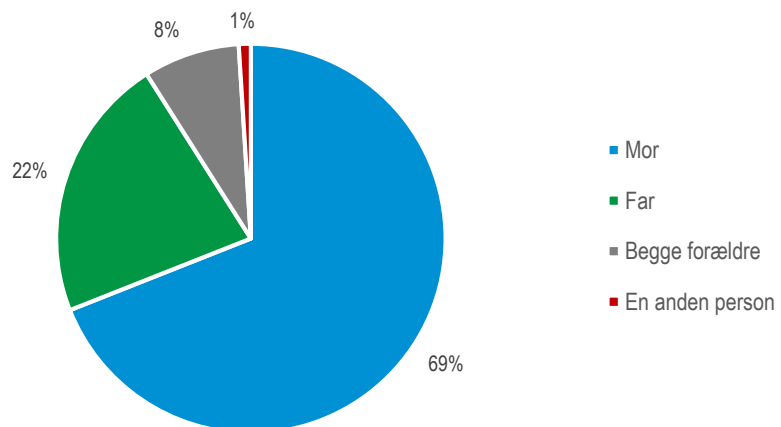
Figur 2.1 Hjælper du et familiemedlem, der modtager hjemmehjælp?

Base: Alle i populationen, der angiver, at have et familiemedlem, der modtager hjemmehjælp. 1.671 i 2023 og 1.105 i 2015.

94 pct. af de adspurgte voksne børn i 2023 tilkendegiver, at de hjælper et familiemedlem, der modtager hjemmehjælp. Dette er en stigning på 11 procentpoint i forhold til 2015, hvor 83 pct. tilkendegav, at de hjalp et familiemedlem, der modtog hjemmehjælp.

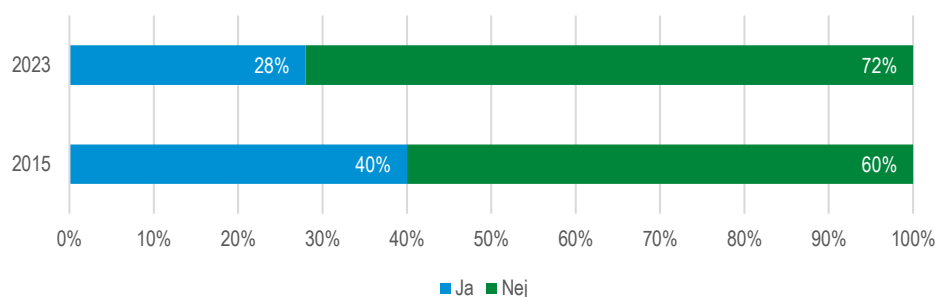
Figur 2.2 Hvem hjælper du mest?

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023. Hvis de voksne børn har angivet, at de hjælper mere end én person der modtager hjemmehjælp, er de efterfølgende blevet bedt vurdere, hvem de hjælper mest.

Omkring 7 ud af 10 voksne børn i 2023 (69 pct.) hjælper deres mor mest, mens lidt mere end 2 ud af 10 (22 pct.) hjælper deres far mest. Lidt mindre end 1 ud af 10 (8 pct.) hjælper begge forældre lige meget, mens 1 pct. hjælper en anden person mest. Voksne børn, der hjælper en anden person end deres mor og/eller far angiver, at hjælpe ægtefælle/partner, anden familie, en ven/veninde eller en nabo/bekendt. Disse indgår i rapporten på lige fod med de øvrige, der benævnes voksne børn, som hjælper en eller begge forældre.

Figur 2.3 Har du hjemmeboende børn?

Base: Alle. 1.566 i 2023 og 920 i 2015. Bemærk, at hjemmeboende børn i 2015 blev defineret som børn under 18, mens der i 2023 ikke er nogen aldersbegrænsning på hjemmeboende børn.

Det fremgår af figur 2.3, at lidt mere end hvert fjerde voksne barn i 2023 (28 pct.), der hjælper en eller begge forældre, der modtager hjemmehjælp, har hjemmeboende børn. 3 ud af 4 voksne børn (72 pct.) har ikke hjemmeboende børn. I 2015 angav 40 pct. at have hjemmeboende børn, hvorved der er sket et fald på 12 procentpoint i andelen af voksne børn, der hjælper en eller begge forældre, og som har hjemmeboende børn.

Tabel 2.1 Voksne børn fordelt på køn, alder, bopælsregion og civilstand

Køn	Pct.
Mænd	36
Kvinder	64
Alder pr. 1 september 2023	
18-49 år	18
50-54 år	15
55-59 år	29
60-66 år	37
Bopælsregion	
Region Nordjylland	10
Region Midtjylland	23
Region Syddanmark	22
Region Hovedstaden	29
Region Sjælland	15
Kommunetype	
Hovedstadskommune	24
Storbykommune	13
Provinsbykommune	22
Oplandskommune	18
Landkommune	23
Civilstand	
Enke/enkemand	2
Fraskilt	17
Gift/registreret partnerskab	60
Ugift	22

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Tabel 2.1 viser, at både kvinder og mænd hjælper. Tæt på 2 ud af 3 voksne børn der hjælper (64 pct.) er kvinder, mens lidt mere end 1 ud af 3 (36 pct.) er mænd.

Derudover viser tabellen, at hjælpen kommer fra voksne børn i alle aldre. Størstedelen er 60-66 år (37 pct.), mens 29 pct. er 55-59 år, 15 pct. er 50-54 år og 18 pct. er 18-49 år.

Der er voksne børn, som hjælper en eller begge forældre, der modtager hjemmehjælp i alle landets regioner. Flest er bosat i Hovedstaden (29 pct.), mens henholdsvis 23 pct. og 22 pct. er bosat i Region Midtjylland og Region Syddanmark. 15 pct. er bosat i Region Sjælland, og 10 pct. er bosat i Region Nordjylland. Størstedelen af voksne børn er bosat i hovedstadskommuner (24 pct.) dernæst landskommuner (23 pct.), og provinsbykommuner (22 pct.), mens færrest er bosat i oplandskommuner (18 pct.) og storbykommuner (13 pct.).

Mere end halvdelen af voksne børn er gifte eller i et registreret partnerskab (60 pct.). Lidt mere end hver femte er ugift (22 pct.), mens 17 pct. er fraskilte, og 2 pct. er enke/enkemand.

Tabel 2.2 **Voksne børn fordelt på familieindkomst, højest fuldført uddannelse og arbejdsmarkedsstatus**

Familieindkomst (1.000 kr.)	Pct.
Op til 250	21
Fra og med 250 op til 350	28
Fra og med 350 op til 500	33
Fra og med 500	18
Uddannelsesniveau	
Grundskole eller uoplyst	12
Gymnasial, erhvervsfaglig, KVVU	51
MVVU, bachelor, LVU, Ph.D.	36
Arbejdsmarkedsstatus	
I arbejde (fuldtid)	57
I arbejde (deltid)	16
Selvstændig	5
Pensioneret	13
Ikke i beskæftigelse	8

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Af tabel 2.2 fremgår det, at lidt mere end hvert femte voksne barn (21 pct.) har en årlig disponibel familieindkomst på op til 250.000 kr. Lidt mere end hver fjerde (28 pct.) har en årlig familieindkomst fra og med 250.000 kr. op til 350.000 kr., mens hver tredje (33 pct.) har en årlig familieindkomst fra og med 350.000 kr. op til 500.000 kr. Endeligt har næsten hvert femte voksne barn (18 pct.) en årlig disponibel familieindkomst fra og med 500.000 kr.

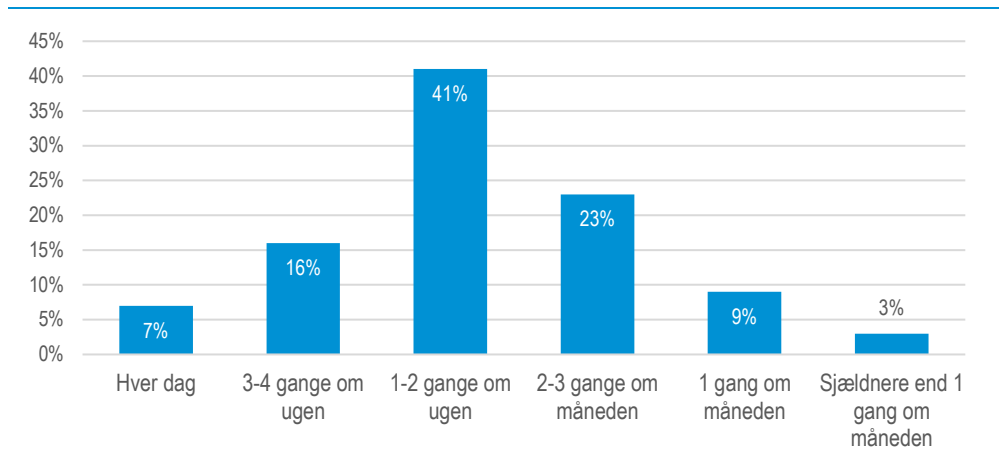
Lidt mere end halvdelen af voksne børn (51 pct.) har en gymnasial, erhvervsfaglig eller kort videregående uddannelse (KVVU) som højst fuldførte uddannelse. Lidt mere end hver tredje (36 pct.) har en mellemlang videregående uddannelse (MVVU), bachelor, lang videregående uddannelse (LVU) eller ph.d. som højst fuldførte uddannelse. De resterende 12 pct. har grundskole (eller uoplyst) som højst fuldførte uddannelse.

Omkring 6 ud af 10 voksne børn er i fuldtidsbeskæftigelse (57 pct.), mens næsten 2 ud af 10 (16 pct.) er i deltidsbeskæftigelse. 5 pct. er selvstændige. Derudover er 13 pct. pensionerede som førtidspensionist, efterlønsmodtager eller folkepensionist. 8 pct. er ikke i beskæftigelse, hvilket omfatter ledige, hjemmegående, personer under uddannelse samt personer med en anden beskæftigelse end de nævnte.

3 Omfanget af voksne børns hjælp

Denne del af rapporten beskriver, i hvilket omfang voksne børn hjælper hjemme-hjælpsmodtagerne.

Figur 3.1 Hvor ofte hjælper du?

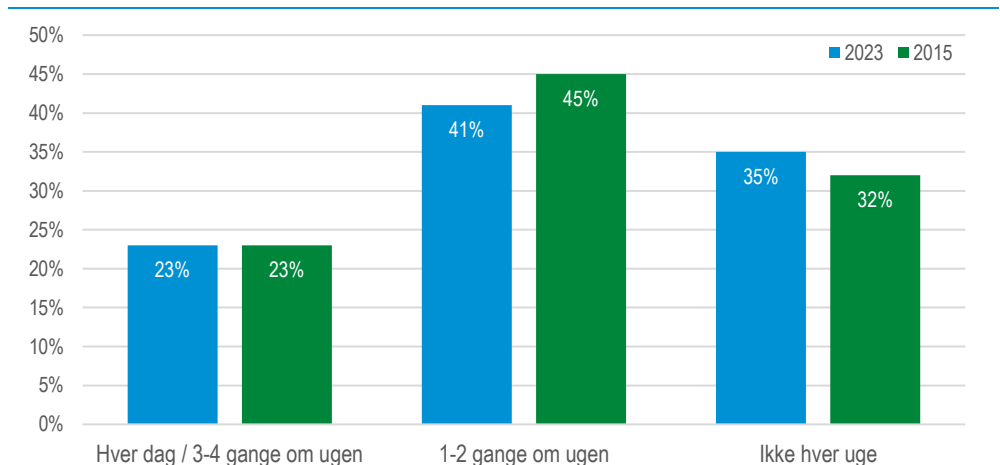
Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Omkring hvert fjerde voksne barn i 2023 (23 pct.) hjælper dagligt eller 3-4 gange om ugen. 41 pct. hjælper 1-2 gange om ugen, mens de resterende 35 pct. ikke hjælper på ugentlig basis. Blandt voksne børn, der ikke hjælper på ugentlig basis, hjælper 23 pct. 2-3 gange om måneden, 9 pct. hjælper 1 gang om måneden og 3 pct. hjælper sjældnere end 1 gang om måneden.

Køn Kvinder og mænd hjælper generelt i lige stort omfang jf. tabel 1 i Appendiks 1. Andelen af mænd og kvinder, der hjælper hver dag, er henholdsvis 7 pct. og 8 pct., mens andelen, der hjælper 1-2 gange om ugen, er 41 pct. for både mænd og kvinder. En større andel kvinder hjælper 3-4 gange om ugen (18 pct.) i forhold til mænd (13 pct.), mens en større andel mænd hjælper 1 gang om måneden (11 pct.) sammenlignet med kvinder (7 pct.). Andelen, der hjælper sjældnere end 1 gang om måneden, er 4 pct. blandt mænd og 3 pct. blandt kvinder.

Disponibel familieindkomst Den største andel af voksne børn, der hjælper dagligt, har en disponibel familieindkomst på op til 350.000 kr. om året (20 pct.). Blandt dem med en årlig disponibel familieindkomst fra og med 350.000 kr. hjælper 11 pct. dagligt. På tværs af indkomstniveauer hjælper størstedelen 1-2 gange om ugen jf. tabel 2 i Appendiks 1.

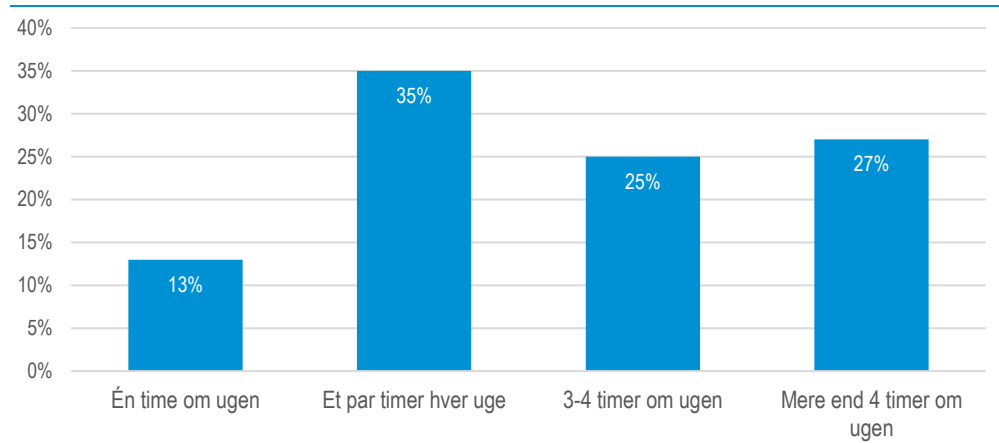
Figur 3.1.1 Hvor ofte hjælper du?

Base: Alle der hjælper. 1.566 i 2023 og 920 i 2015.

Sammenlignet med undersøgelsen i 2015 er der jf. figur 3.1.1. færre voksne børn i 2023, der hjælper 1-2 gange om ugen. I 2015 hjalp 45 pct. af voksne børn 1-2 gange om ugen, mens det i 2023 er 41 pct. Således er der tale om et fald på 4 pointprocent. Samtidig er der flere voksne børn i 2023, som ikke hjælper på ugentlig basis (35 pct.) sammenlignet med 2015 (32 pct.). Andelen, der hjælper dagligt eller næsten dagligt, er uændret (23 pct.).

Figur 3.2 Samlet set, hvor mange timer hjælper du cirka om ugen?

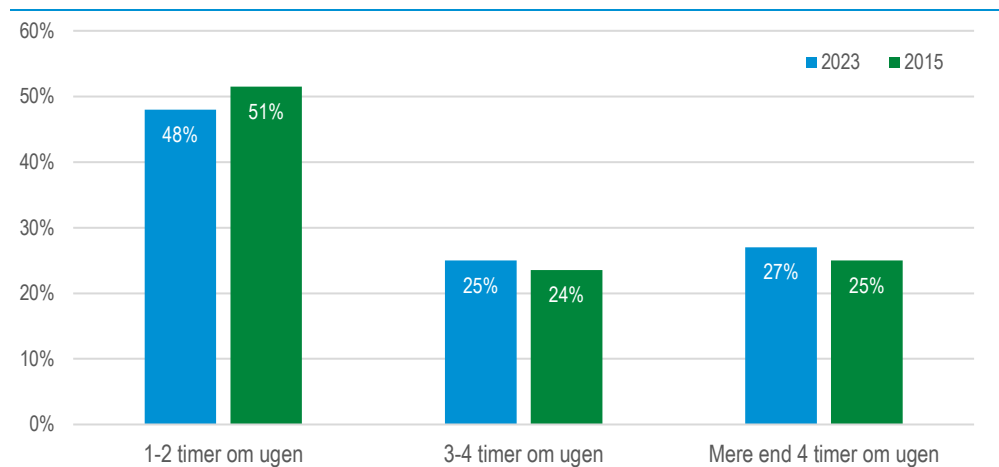

Base: 1.033. Alle der hjælper på ugentlig basis i 2023 .

Lidt mere end halvdelen (52 pct.) af voksne børn, der hjælper en hjemmehjælpsmodtager på ugentlig basis i 2023, hjælper i 3-4 timer om ugen eller mere. Hvert fjerde voksne barn (25 pct.) hjælper 3-4 timer om ugen, mens lidt mere end hver fjerde (27 pct.) hjælper mere end 4 timer om ugen. Omkring hver tredje (35 pct.) hjælper et par timer hver uge, mens 13 pct. hjælper én time om ugen.

Køn Undersøgelsen viser, at kvinder generelt hjælper i flere timer om ugen end mænd. Næsten hver tredje kvinde (31 pct.) hjælper mere end 4 timer om ugen, mens det gør sig gældende for hver femte mand (20 pct.). Flere mænd hjælper en enkelt time eller et par timer om ugen (54 pct.) sammenlignet med kvinder (44 pct.) jf. tabel 3 i Appendix 1.

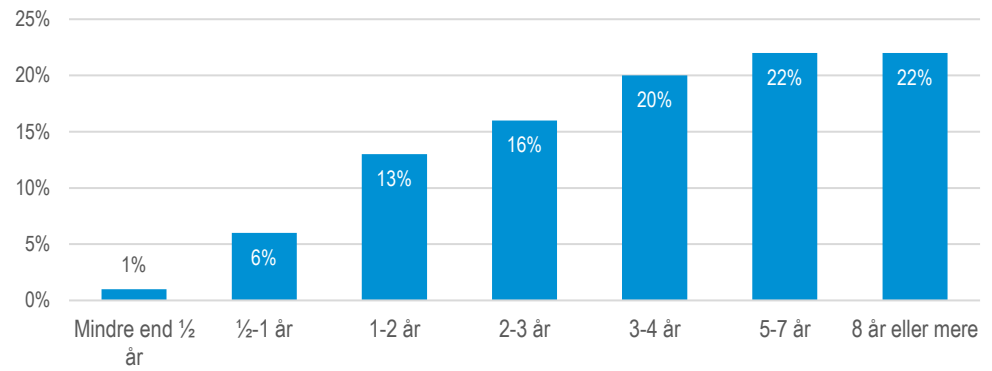
Figur 3.2.1 Samlet set, hvor mange timer hjælper du cirka om ugen?

Base: Alle der hjælper på ugentlig basis. 1.033 i 2023 og 598 i 2015.

Blandt voksne børn, der hjælper på ugentlig basis, er der siden undersøgelsen i 2015 sket et fald på 3 pointprocent i andelen, der hjælper 1-2 timer om ugen. Samtidig er der sket en stigning på henholdsvis 1 procentpoint og 2 procentpoint i andelen, der hjælper 3-4 timer om ugen og mere end 4 timer om ugen.

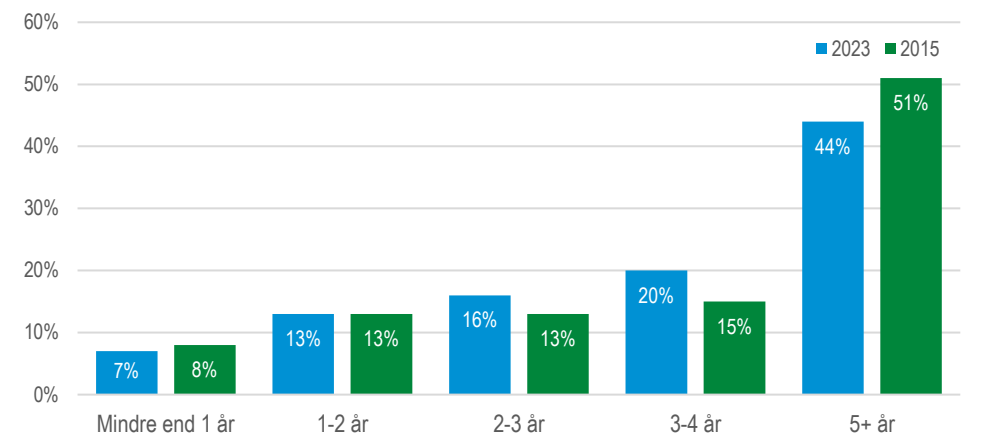
Figur 3.3 Hvor mange år har du indtil nu hjulpet?

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Figur 3.3 viser, at 8 ud af 10 voksne børn i 2023 (80 pct.) har hjulpet i 2 år eller mere. Heraf har 16 pct. hjulpet i 2-3 år, 20 pct. har hjulpet i 3-4 år og 22 pct. i 5-7 år. Lidt mere end hvert femte voksne barn (22 pct.) har hjulpet i 8 år eller mere. 7 pct. har hjulpet i mindre end 1 år, hvoraf 1 pct. har hjulpet i mindre end et halvt år.

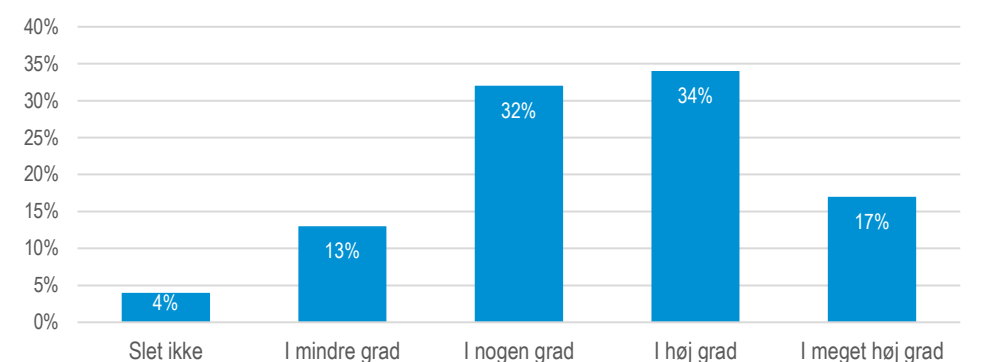
Figur 3.3.1 Hvor mange år har du indtil nu hjulpet?

Base: Alle der hjælper. 1.566 i 2023 og 920 i 2015.

Sammenlignet med undersøgelsen i 2015 er der jf. figur 3.3.1 en større andel voksne børn i 2023, som har hjulpet i henholdsvis 2-3 år og 3-4 år. Derimod er der færre, som har hjulpet i 5+ år. I 2015 havde 51 pct. hjulpet i 5 år eller mere, mens det i 2023 er 44 pct. Andelen af voksne børn, der har hjulpet 1-2 år samt mindre end 1 år, er stort set uændret.

Figur 3.4 I hvilken grad oplever du, at dine opgaver som pårørende vokser med tiden?

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023. Bemærk, at spørgsmålet er nyt i 2023, hvorfor der ikke fremgår sammenligning med 2015.

Stort set samtlige voksne børn i 2023 (96 pct.) oplever, at deres opgaver som pårørende vokser med tiden i en eller anden grad. To tredjedele (66 pct.) oplever, at deres opgaver i henholdsvis nogen grad vokser med tiden (32 pct.), eller i høj grad vokser med tiden (34 pct.). Lidt mindre end hver femte (17 pct.) oplever, at deres opgaver i meget høj grad vokser med tiden. 13 pct. oplever, at deres opgaver som pårørende i mindre grad vokser med tiden, mens 4 pct. slet ikke oplever, at deres opgaver som pårørende vokser med tiden.

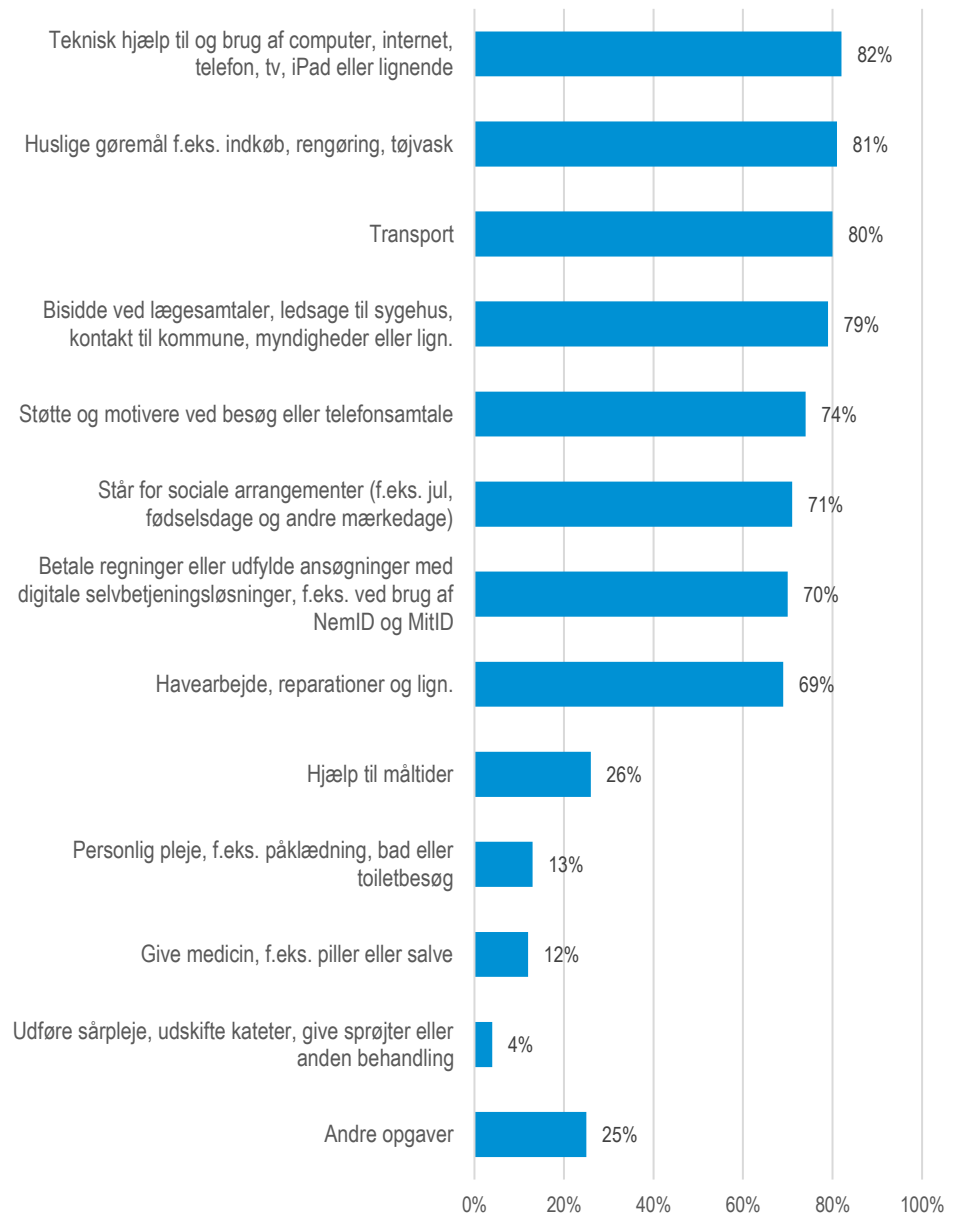
Køn Kvinder oplever i større grad, at deres egne opgaver som pårørende vokser med tiden sammenlignet med mænd. 38 pct. af kvinderne oplever i høj grad, at deres opgaver som pårørende vokser med tiden, mens dette gør sig gældende for 27 pct. af mændene. Ligeledes oplever 21 pct. af kvinderne i meget høj grad, at deres opgaver vokser med tiden, mens det samme gør sig gældende for 11 pct. af mændene. Omkring hver femte mand (19 pct.) oplever i mindre grad, at deres opgaver som pårørende vokser med tiden, mens cirka hver tiende kvinde (9 pct.) oplever dette jf. tabel 4 i Appendiks 1.

4 Opgaver som voksne børn hjælper med

Dette kapitel beskriver hvilke opgaver, som voksne børn hjælper en eller begge deres forældre med. Det beskriver også, i hvilket omfang voksne børn løser opgaver, som der er blevet bevilget hjemmehjælp til fra kommunen.

Figur 4.1 Hvilke opgaver hjælper du med?

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023. Flere svar muligt.

Voksne børn angiver, at det især er følgende opgaver, som de hjælper med: teknisk hjælp til brug af computer, internet, telefon, tv, iPad eller lignende (82 pct.), huslige gøremål som f.eks. indkøb, rengøring eller tøjvask (81 pct.), transport (80 pct.) samt kontakt til andre som f.eks. at bisidde ved lægesamtaler, ledsage til sygehus, kontakt til kommune, myndigheder eller lignende (79 pct.). Omkring 3 ud af 4 voksne børn (74 pct.) hjælper med støtte og motivation ved besøg eller telefonsamtaler, mens lidt flere end 7 ud af 10 (71 pct.) står for at arrangere sociale arrangementer i forbindelse med begivenheder og mærkedage. 70 pct. hjælper med at betale regninger eller udfylde ansøgninger, og 69 pct. hjælper med havearbejde, reparationer og lignende.

Andelen af voksne børn, der hjælper med opgaver relateret til personlig pleje, er lavere end andelen, der løser praktiske opgaver som nævnt ovenfor. 26 pct. hjælper med måltider, mens 13 pct. hjælper med personlig pleje i form af f.eks. påklædning, bad eller toiletbesøg. 12 pct. hjælper med at give medicin, og 4 pct. udfører sårpleje, udskifter kateter, giver sprøjter eller anden behandling.

*Åbne besvarelser*⁴ "Andre opgaver" er de voksne børns egne beskrivelser af anden hjælp, og er vid udstrækning en uddybning eller specifikation af de områder, der i øvrigt er spurgt ind til. Hvert fjerde voksne barn (25 pct.) angiver, at de hjælper med andre opgaver end de oplyste. Blandt andre opgaver nævnes blandt andet opretholdelse af sociale relationer, generel støtte og motivation samt pasning af hjemmehjælpsmodtagerens kæledyr.

Udvalgte citater:

- *"Psykisk støtte og opmuntring så der, så godt som muligt, kan opleves en tålelig hverdag med svære sygdomme og høj alder. Støtte til samtaler med f.eks. hjemmepleje, visitation osv."*
- *"AL praktisk kontakt til sygehus, læge hjemmepleje, kørsel til tandlæge, fodlæge, frisør, afhente medicin mm. Min bror klarer alt det økonomiske via netbank. ALT er tidskrævende, da min mor ikke har NemID."*
- *"Da jeg har fuldmagt og hun er dement, styrer jeg al kommunikation og økonomi."*
- *"Alle "forfaldne, praktiske opgaver" i husholdning, ude og inde samt køb af tøj, og ikke mindst en utrolig stor opgave at koordinere med de forskellige aktører indenfor hjemmehjælp, sygehus, transport, læge apotek etc. etc."*
- *"At huske at planlægge dagligdagen. "Udrede" konflikt/eller andet i relation til de mange mennesker, der har gang i huset. Ikke alle er OBS på, at "de arbejder i nogens hjem" og ikke at "nogen bor på deres arbejdsplads."*
- *"Da min far har Parkinson, er det meget fysiske opgaver og overblik over forklaringer og fremmedsproget tekst. På trods af at han har/havde engelsk far, forstår han det ikke længere pga. effekt af sygdom."*
- *"Forsøger at hjælpe med at etablere sociale relationer, da alle venner er døde."*
- *"Fastholde det sociale, skriver huskesedler med spørgsmål til læger, hjemmehjælpere og hjælpemiddelmuligheder for min far."*
- *"Står til rådighed nat og dag, når han er urolig og ikke kan finde ud af tingene."*
- *"Finde ting i hjemmet, han, pga. dårligt syn, ikke kan finde, og andre situationer, hvor jeg skal være hans øjne."*
- *"Holde styr på kalenderaftaler."*
- *"Hussalg, boligsøgning og om lidt flytning."*

⁴ Se afsnittet åbne besvarelser i Kapitel 1.

- ”Gå med til arrangementer, spadsereture.”
- ”Hjælpe med træningsøvelser, som er givet af fysioterapeut.”
- ”Jeg hjælper også min mor med samtaler angående min far på plejehjemmet.”
- ”I krisesituationer. Fx blev min mor udsat for økonomisk svindel, så jeg tog kontakt til bank osv. I en nabostrid har jeg også været mægler.”
- ”Ja, jeg passer min fars heste og katte i stalden. Min far vil ikke skille sig af med dyrene. Det er hans ét og alt.”
- ”Passer hendes hund, kører den til dyrlæge osv.”
- ”Jeg bor hjemme sammen med min mor, som lider af demens pga. blodprop i 2022.”
- ”Jeg hjælper med mere end jeg egentlig kan overkomme. Det er hårdt, når man har fuldtidsarbejde med skiftende arbejdstider, dag aften og weekend. Hus, hjemmeboende barn. Børnebørn.”
- ”Fylder fryseren med hjemmelavet ”varm” mad, så det er let at få et varmt måltid mad, hvis det ellers bliver taget op. Maler udendørs, vasker bil, går med hunden. ALT!”

Køn Mænd og kvinder hjælper i nogenlunde samme omfang med opgaver som teknisk hjælp til og brug af computer, internet, telefon eller lignende samt transport jf. tabel 5 i Appendiks 1. Samtidig er der opgavetyper, hvor andelen af henholdsvis mænd og kvinder, der hjælper, varierer. Mænd hjælper i højere grad til med havearbejde, reparationer og lignende (74 pct.) end kvinder (66 pct.), mens kvinder i højere grad hjælper med huslige gøremål (86 pct.) end mænd (73 pct.). For samtlige øvrige opgaver gælder det, at en større andel kvinder hjælper med disse sammenlignet med andelen af mænd.

Familieindkomst Voksne børn hjælper uanset deres disponible familieindkomst jf. tabel 6 i Appendiks 1. Voksne børn med en årlig disponibel familieindkomst på op til 250.000 kr. hjælper i højere grad med huslige gøremål (86 pct.), hjælp til måltider (31 pct.) og hjælp til medicin (16 pct.) sammenlignet med øvrige indkomstgrupper. Samtidig hjælper de øvre indkomstgrupper i højere grad med havearbejde, reparationer og lignende samt med transport. Voksne børn med en disponibel familieindkomst fra og med 500.000 kr. hjælper blandt andet også i højere grad med teknisk hjælp (85 pct.) og med at betale regninger eller udfylde ansøgninger med digitale selvbetjeningsløsninger (77 pct.) sammenlignet med de lavere indkomstgrupper.

Beskæftigelse En større andel fuldtidsbeskæftigede hjælper med havearbejde, reparationer og lignende (71 pct.) sammenlignet med deltidsbeskæftigede (68 pct.). Det samme gælder i forhold til teknisk hjælp til og brug af computer, internet, telefon mv. Dette hjælper 84 pct. af de fuldtidsbeskæftigede med og 78 pct. af de deltidsbeskæftigede jf. tabel 7 i Appendiks 1. Foruden disse opgavetyper er den generelle tendens, at deltidsbeskæftigede voksne børn, i større grad hjælper med de forskellige opgaver sammenlignet med fuldtidsbeskæftigede.

Pensionerede voksne børn hjælper oftere med huslige gøremål (89 pct.), kontakt til andre, f.eks. bisidde ved lægesamtaler, ledsage til sygehus mm. (89 pct.) samt med støtte og motivation (80 pct.) sammenlignet med voksne børn, der ikke er pensionerede. Desuden hjælper pensionerede oftere med at give medicin (15 pct.) samt med

at stå for sociale arrangementer for den/dem de hjælper (76 pct.) i forhold til ikke-pensionerede voksne børn.

Hjemmehjælpstype

Voksne børn af hjemmehjælpsmodtagere, der er visiteret til mere end 2,5 timers praktisk hjælp og personlig pleje per uge, hjælper i større grad med forskellige opgaver i forhold til voksne børn af hjemmehjælpsmodtagere, der udelukkende er visiteret til praktisk hjælp. De hjælper blandt andet mere med kontakt til andre som f.eks. at bisidde ved lægesamtaler, ledsage til sygehus, kontakt til kommune, myndigheder mm. (86 pct.), støtte og motivation (77 pct.) samt med at betale regninger eller udfylde ansøgninger med digitale selvbetjeningsløsninger (77 pct.) jf. tabel 8 i Appendiks 1. Ydermere hjælper voksne børn af hjemmehjælpsmodtagere, der er visiteret til praktisk hjælp og personlig pleje over 2,5 timer ugentligt, i højere grad også med måltider (34 pct.) og personlig pleje (23 pct.). Andelen, der hjælper med huslige gøremål, er mindst blandt voksne børn af hjemmehjælpsmodtagere, der alene er visiteret til personlig pleje (67 pct.). For de øvrige hjemmehjælpstyper hjælper mere end 80 pct. med huslige gøremål.

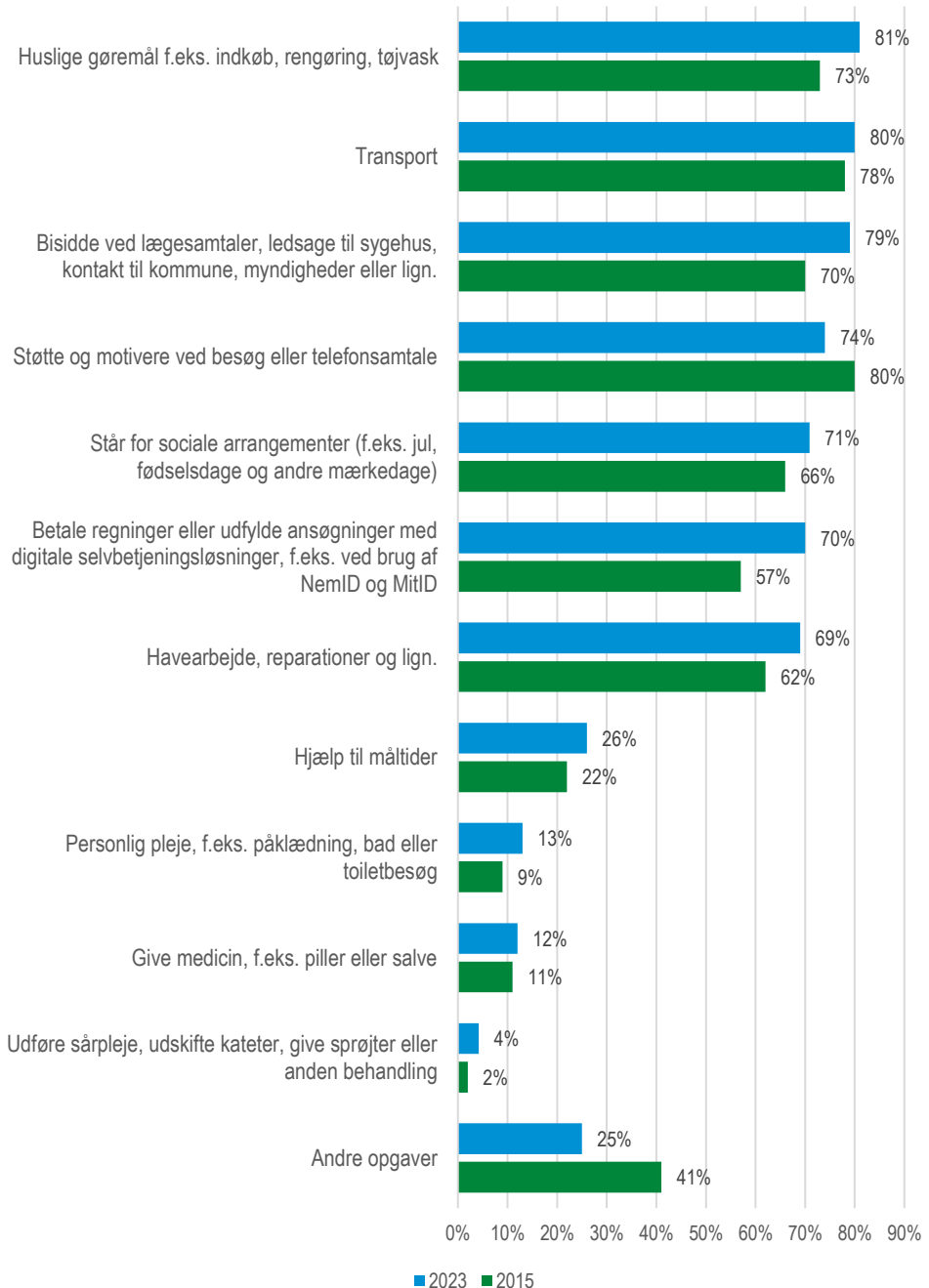
Blandt voksne børn til hjemmehjælpsmodtagere, der udelukkende er visiteret til personlig pleje, er de hyppigste opgaver hjælp til transport (78 pct.) samt teknisk hjælp til og brug af computer, internet, telefon, tv iPad eller lignende (78 pct.).

Voksne børn til hjemmehjælpsmodtagere, der udelukkende er visiteret til praktisk hjælp, hjælper i lavere grad med personlig pleje (9 pct.) end voksne børn til hjemmehjælpsmodtagere, der også er visiteret til personlig pleje. De hyppigste opgaver blandt voksne børn til hjemmehjælpsmodtagere, der alene er visiteret til praktisk hjælp, er teknisk hjælp til og brug af computer, telefon mm. (83 pct.) samt huslige gøremål (81 pct.).

Antal timer hjælp om ugen

Voksne børn, der hjælper mere end 4 timer ugentligt, varetager i højere grad i flere opgaver end voksne børn, der hjælper i færre timer om ugen jf. tabel 9 i Appendiks 1. Mere end 9 ud af 10 (95 pct.) af dem, der hjælper mere end 4 timer ugentligt, hjælper med huslige gøremål som f.eks. rengøring og indkøb. Blandt dem, der hjælper 1-2 timer om ugen, hjælper 80 pct. med huslige gøremål, mens det gælder for 91 pct. af dem, der hjælper 3-4 timer ugentligt. Den samme tendens gør sig gældende for alle øvrige opgaver, bortset fra teknisk hjælp til og brug af computer, internet mm. Her hjælper voksne børn i stort set samme omfang, uafhængigt af om de hjælper mere end 4 timer ugentligt (87 pct.) eller 3-4 timer ugentligt (88 pct.).

Figur 4.1.1 Hvilke opgaver hjælper du med?

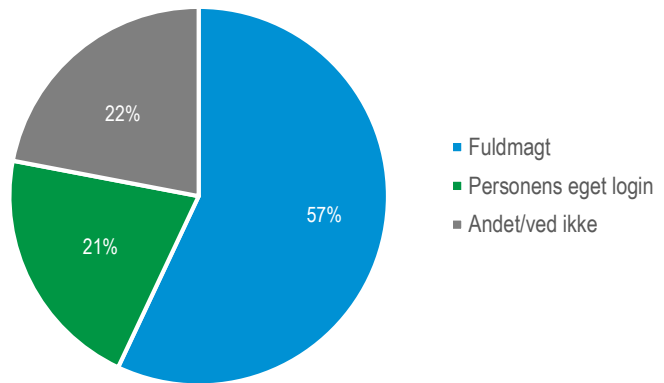

Base: Alle der hjælper. 1.566 i 2023 og 920 i 2015. Flere svar muligt. Bemærk, at svarmuligheden vedr. teknisk hjælp er ny i 2023, hvorfor der ikke fremgår sammenligning med 2015. Desuden er spørgsmålet vedr. at betale regninger omformuleret til eksplicit at indeholde de digitale selvbetjeningsløsninger som f.eks. NemID og MitID.

Den største forskel mellem undersøgelsen i 2015 og 2023 findes inden for andelen af voksne børn, der hjælper med at betale regninger eller udfylde ansøgninger med digitale selvbetjeningsløsninger. I 2015 hjalp 57 pct. med dette, mens det i 2023 er 70 pct. Således er der sket en stigning på 13 procentpoint.

Der er generelt sket en stigning i typer af opgaver, man hjælper med i 2023. Sammenlignet med undersøgelsen i 2015 er der alene sket et fald i andelen af voksne børn, der hjælper med støtte og motivation ved besøg eller telefonsamtaler. Andelen, der hjælper med dette i 2023, er 74 pct., mens det i 2015 var 80 pct.

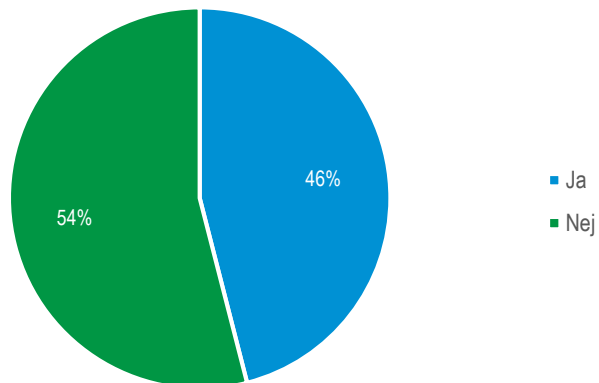
Figur 4.2 Når du hjælper med at betale regninger eller udfylde ansøgninger ved brug af f.eks. NemID eller MitID, bruger du da NemID/MitID med fuldmagt fra den/dem du hjælper eller personens/personernes eget login?

Base: 1.088. Alle der hjælper med at betale regninger eller udfylde ansøgninger i 2023. Bemærk, at spørgsmålet er nyt i 2023, hvorfor der ikke fremgår sammenligning med 2015.

Blandt voksne børn, der hjælper med at betale regninger eller udfylde ansøgninger med digitale selvbetjeningsløsninger, anvender 57 pct. fuldmagt fra hjemmehjælpsmodtageren, som de hjælper, mens 21 pct. bruger personens eget login. 22 pct. svarer andet/ved ikke.

Figur 4.3 Løser du opgaver, der er bevilget hjemmehjælp til fra kommunen for den/dem du hjælper f.eks. mad, medicin eller rengøring?

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023. Bemærk, at spørgsmålet er nyt i 2023, hvorfor der ikke fremgår sammenligning med 2015.

Figur 4.3 viser, at næsten halvdelen af voksne børn (46 pct.) løser opgaver, der også er bevilget hjemmehjælp til fra kommunen. Dette kan f.eks. være hjælp til mad, medicin eller rengøring. 54 pct. løser således ikke opgaver, der er bevilget hjemmehjælp til fra kommunen.

Køn Halvdelen af kvinderne (50 pct.) tilkendegiver, at de løser opgaver, der er bevilget hjemmehjælp til fra kommunen for den/dem de hjælper, mens det gælder for lidt mere end hver tredje mand (37 pct.). Således løser en større andel kvinder opgaver, der er bevilget hjemmehjælp til fra kommunen jf. tabel 10 i Appendiks 1.

Hvor ofte hjælper du? Voksne børn, der hjælper 3-4 gange om ugen (58 pct.) eller hver dag (64 pct.), løser i højere grad opgaver, der også er bevilget hjemmehjælp til fra kommunen end voksne børn, der ikke hjælper lige så ofte. 43 pct. af dem, der hjælper 1-2 gange om

ugen, angiver, at de løser sådanne opgaver, mens det gør sig gældende for 39 pct. af dem, der ikke hjælper på ugentlig basis jf. tabel 11 i Appendiks 1.

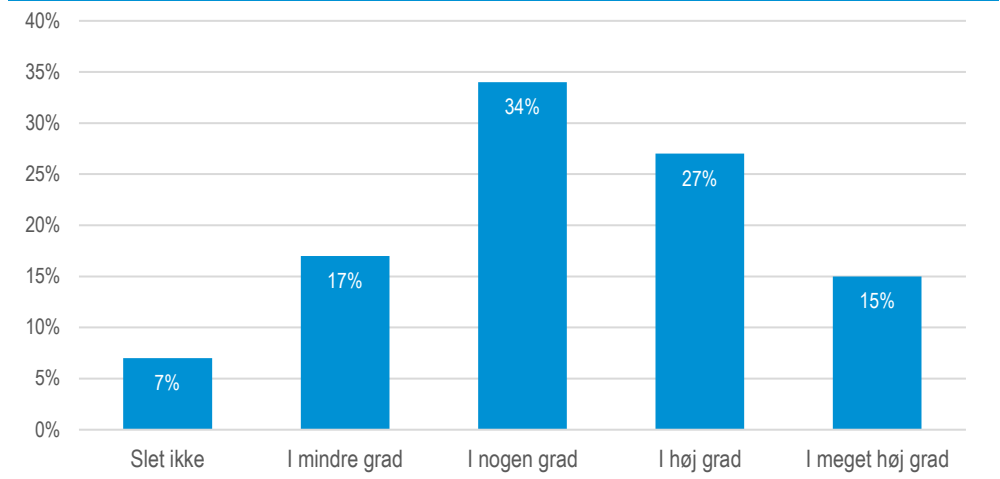
*Hvor mange timer hjælper
du cirka om ugen?*

Andelen af voksne børn, der løser opgaver, som der er bevilget hjemmehjælp til fra kommunen, stiger i takt med det antal timer om ugen, de hjælper i. 39 pct. af dem, der hjælper 1-2 timer om ugen, løser opgaver, der også er bevilget hjemmehjælp til fra kommunen, mens det gør sig gældende for 51 pct. af dem, der hjælper 3-4 timer om ugen. Blandt voksne børn, der hjælper mere end 4 timer om ugen, er andelen 65 pct. jf. tabel 12 i Appendiks 1.

5 Fysisk og mental påvirkning

I følgende kapitel beskrives, hvordan og i hvilket omfang voksne børn påvirkes af, at de hjælper en eller begge forældre eller en anden person, som modtager hjemme-hjælp. Det beskrives, hvordan de påvirkes fysisk såvel som mentalt.

Figur 5.1 I hvilken grad har den, du hjælper, givet dig anledning til bekymring?

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Figur 5.1 viser, at 93 pct. af voksne børn i en eller anden grad har oplevet, at den, de hjælper, har givet dem anledning til bekymring. 15 pct. har i meget høj grad oplevet, at den, de hjælper, har givet dem anledning til bekymring, mens 27 pct. i høj grad har oplevet dette. Lidt mere end hver tredje (34 pct.) oplever i nogen grad, at den, de hjælper, har givet dem anledning til bekymring, og 17 pct. oplever det i mindre grad. Lidt mindre end hver tiende (7 pct.) oplever slet ikke, at den, de hjælper, har givet dem anledning til bekymring.

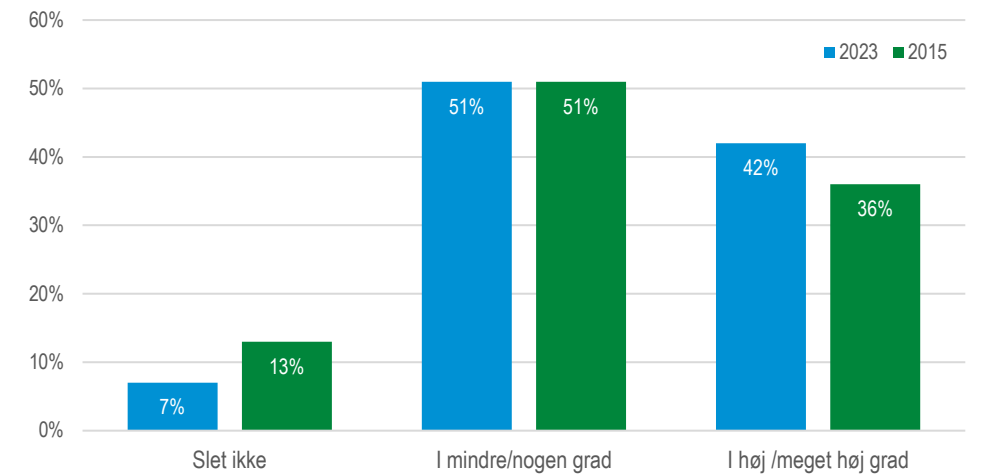
Køn Kvinder oplever oftere, at den, de hjælper, i høj grad (31 pct.) eller i meget høj grad (19 pct.), har givet dem anledning til bekymring sammenlignet med mænd. 21 pct. af mændene tilkendegiver, at de i høj grad har oplevet, at den, de hjælper, har givet dem anledning til bekymring, mens 7 pct. oplever det i meget høj grad. Samtidig oplever 14 pct. af mændene slet ikke, at den/dem, de hjælper, har givet dem anledning til bekymring, mens dette gælder for 4 pct. af kvinderne jf. tabel 13 i Appendiks 1.

Hvor ofte hjælper du? Uafhængigt af, hvor ofte voksne børn hjælper, oplever de, at den/dem, de hjælper, i høj grad eller meget høj grad har givet dem anledning til bekymring. Voksne børn der hjælper på ugentlig basis, oplever i højere grad, at den, de hjælper, har givet dem anledning til bekymring sammenlignet med dem, der ikke hjælper på ugentlig basis. Lidt mere end halvdelen af dem, der hjælper 3-4 gange om ugen (56 pct.), svarer, at den, de hjælper, i høj grad eller meget høj grad har givet dem anledning til bekymring, mens det samme gør sig gældende for næsten 4 ud af 10 (37 pct.) af dem, der ikke hjælper ugentligt jf. tabel 14 i Appendiks 1.

Hvor mange timer hjælper du cirka om ugen? Blandt voksne børn, der hjælper mere end 4 timer om ugen, oplever lidt mere end hver fjerde (27 pct.), at den, de hjælper, i meget høj grad har givet dem anledning til bekymring, mens lidt mere end hver tredje (36 pct.) oplever dette i høj grad. Blandt dem, der hjælper 1-2 timer om ugen, samt blandt dem, der hjælper 3-4 om ugen, oplever 11 pct., at den/dem, de hjælper, i meget høj grad har givet dem anledning til bekymring. 2 pct. af dem, der hjælper mere end 4 timer om ugen, angiver, at den, de hjælper, slet ikke har givet dem anledning til bekymring, mens dette gør sig gældende for 9 pct. af dem, der hjælper 1-2 timer om ugen jf. tabel 15 i Appendiks 1.

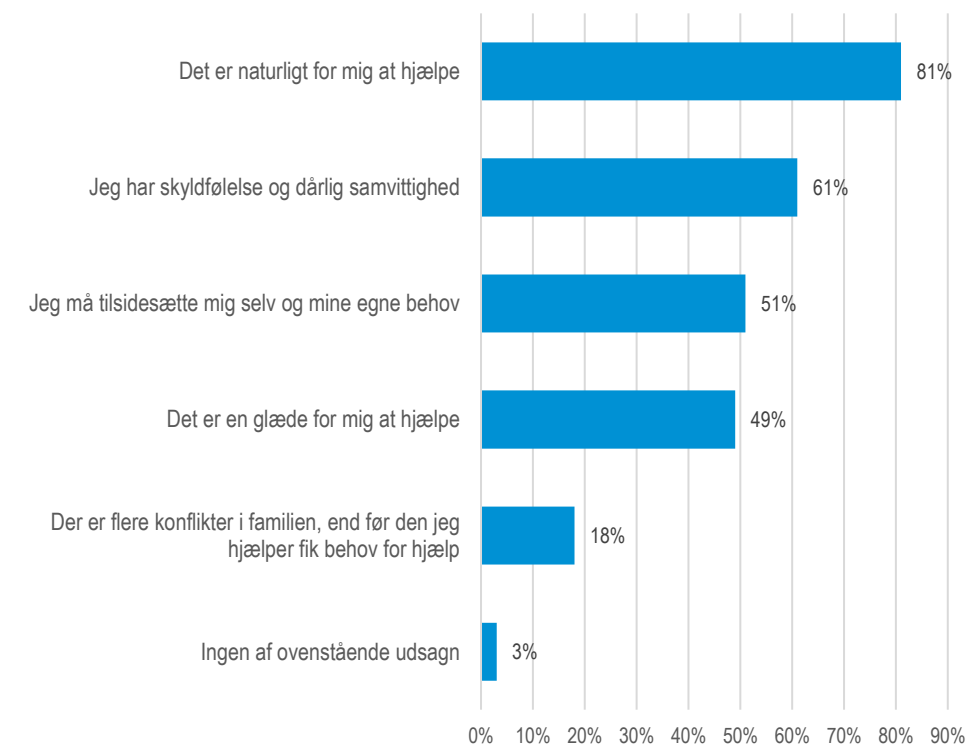
Figur 5.1.1 I hvilken grad har den, du hjælper, givet dig anledning til bekymring?

Base: Alle der hjælper. 1566 i 2023 og 920 i 2015.

Sammenlignet med undersøgelsen i 2015 er der i 2023 en større andel voksne børn, der angiver, at den, de hjælper, i høj eller meget høj grad giver dem anledning til bekymring. I 2015 var andelen 36 pct., mens den i 2023 er steget til 42 pct. Andelen af voksne børn, der slet ikke oplever, at den, de hjælper, har givet dem anledning til bekymring, er faldet fra 13 pct. i 2015 til 7 pct. i 2023. Andelen der i mindre eller nogen grad oplever, at den, de hjælper, har givet dem anledning til bekymring, er uændret (51 pct.).

Figur 5.2 Har du i forbindelse med dine opgaver som pårørende, oplevet ét eller flere af følgende udsagn?

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023. Flere svar muligt. Bemærk at spørgsmålet er nyt i 2023, hvorfor der ikke fremgår sammenligning med 2015.

Figur 5.2 viser, at de fleste voksne børn i 2023 (81 pct.) oplever, at det er naturligt for dem at hjælpe, og næsten halvdelen (49 pct.) oplever, at det er en glæde for dem

at hjælpe. Samtidig oplever 6 ud af 10 (61 pct.) skyldfølelse og dårlig samvittighed. Derudover oplever omkring 1 ud af 5 (18 pct.), at der er flere konflikter i familien, efter der er opstået behov for hjælp hos hjemmehjælpsmodtageren. 3 pct. har ikke oplevet nogle af de pågældende udsagn.

Køn En større andel kvinder (69 pct.) end mænd (49 pct.) oplever skyldfølelse og dårlig samvittighed i forbindelse med deres opgaver som pårørende. Ligeledes oplever en større andel kvinder, at de må tilsidesætte sig selv og egne behov (59 pct.) sammenlignet med mænd (39 pct.). Samtidig oplever en større andel mænd, at det er en glæde, at hjælpe. Lidt mere end halvdelen af mændene oplever dette (53 pct.), mens det gør sig gældende for lidt mindre end halvdelen af kvinderne (47 pct.). Andelen af mænd og kvinder, der oplever, at det er naturligt for dem at hjælpe, er stort set identisk (henholdsvis 81 pct. og 80 pct.). Endeligt oplever en større andel kvinder (20 pct.), at der er flere konflikter i familien, end før den/dem, de hjælper, fik behov for hjælp sammenlignet med andelen af mænd (14 pct.) jf. tabel 16 i Appendiks 1.

Alder Yngre voksne børn (18-49 år) oplever oftere skyldfølelse og dårlig samvittighed (71 pct.) sammenlignet med ældre voksne børn. 65 pct. af de 50-54 årige oplever, at have skyldfølelse og dårlig samvittighed, mens det gør sig gældende for 64 pct. af de 55-59 årige og for 54 pct. af de 60-66 årige jf. tabel 17 i Appendiks 1. Det samme gælder for andelen af voksne børn, der oplever, at måtte tilsidesætte sig selv og deres egne behov. Her er der også en større andel i aldersgruppen 18-49 år, der oplever dette (61 pct.). Blandt 60-66 årige er der 41 pct., der oplever, at måtte tilsidesætte sig selv og deres egne behov, mens det gælder for 55 pct. af de 55-59 årige og for 58 pct. af de 50-54 årige.

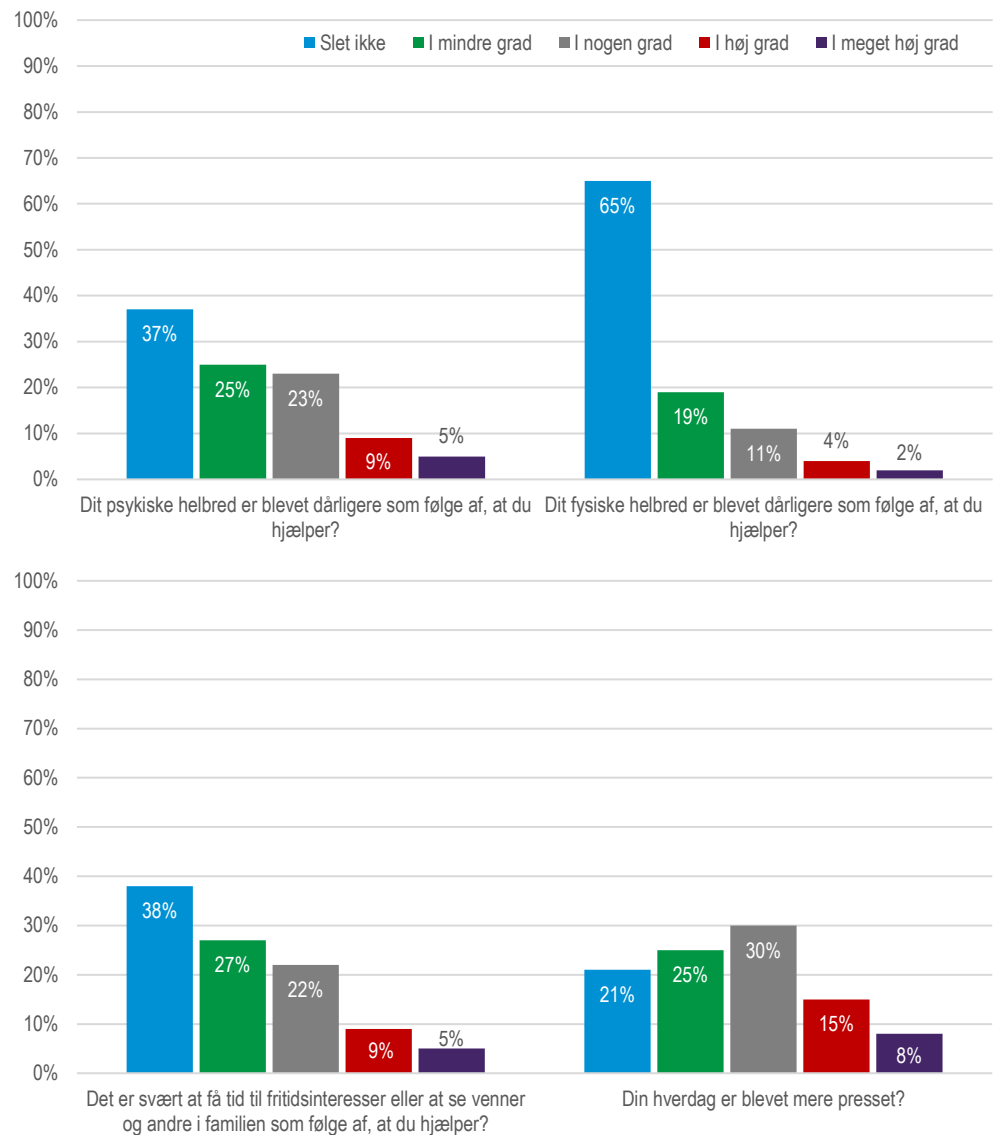
Voksne børn i aldersgruppen 55-59 år oplever oftest, at det er naturligt for dem, at hjælpe. 84 pct. af voksne børn i alderen 55-59 år oplever, at det er naturligt for dem at hjælpe, mens det gør sig gældende for 83 pct. af de 50-54 årige, 80 pct. af de 60-66 årige og 76 pct. af de 18-49 årige.

Der er flest voksne børn i aldersgruppen 50-54 år, der oplever, at det er en glæde, at hjælpe (56 pct.), mens der er færrest i aldersgruppen 60-66 år (47 pct.).

Hvor ofte hjælper du? Blandt voksne børn, der hjælper 3-4 gange om ugen, oplever 69 pct., at de må tilsidesætte sig selv og egne behov. Blandt dem, der hjælper dagligt, er andelen, der oplever dette, 70 pct. jf. tabel 18 i Appendiks 1. Således oplever voksne børn, der hjælper 3-4 gange om ugen eller hver dag, i højere grad, at de må tilsidesætte sig selv og egne behov, sammenlignet med voksne børn, der ikke hjælper på ugentlig basis, hvor andelen er 43 pct.

Voksne børn, der hjælper dagligt, oplever i mindre grad at have skyldfølelse og dårlig samvittighed (55 pct.) sammenlignet med dem, der ikke hjælper ugentligt (63 pct.). Derudover oplever dem, der hjælper dagligt, oftest, at det er en glæde for dem at hjælpe (58 pct.). Samtidig er det også blandt voksne børn, der hjælper dagligt, at den største andel oplever, at der er flere konflikter i familien end før den/dem, de hjælper, fik behov for hjælp (24 pct.).

Figur 5.3 I hvilken grad har du oplevet, at...?

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023. Flere svar muligt.

Det fremgår af figur 5.3, at mere end 6 ud af 10 voksne børn (62 pct.) i en eller anden grad har oplevet, at deres psykiske helbred er blevet dårligere, som følge af, at de hjælper en eller begge forældre. De fleste der oplever dette, oplever det i mindre grad (25 pct.) eller nogen grad (23 pct.), mens der også er nogle, der oplever det i høj grad (9 pct.) eller meget høj grad (5 pct.).

Lidt mere end hvert tredje voksne barn (36 pct.) oplever, at deres fysiske helbred er blevet dårligere som følge af at hjælpe. 19 pct. har oplevet dette i mindre grad, mens 11 pct. i nogen grad har oplevet dårligere fysisk helbred, som følge af, at hjælpe. Henholdsvis 4 pct. og 2 pct. har i høj grad og meget høj grad oplevet dårligere fysisk helbred.

Mere end halvdelen af voksne børn (63 pct.) oplever, at det er svært at få tid til fritidsinteresser eller til at se venner og andre i familien, som følge af, at de hjælper. Størstedelen der oplever dette, oplever det i enten mindre grad (27 pct.) eller i nogen grad (22 pct.). 9 pct. oplever i høj grad, at det er svært at få tid til fritidsinteresser eller til at se venner og andre i familien. 5 pct. oplever dette i meget høj grad. Endelig oplever omkring 8 ud af 10 voksne børn (78 pct.), at deres hverdag i en eller anden grad er blevet mere presset som følge af, at de hjælper. Hver fjerde oplever i

mindre grad en mere presset hverdag (25 pct.), mens hver tredje i nogen grad oplever en mere presset hverdag (30 pct.). Derudover oplever 15 pct. i høj grad en mere presset hverdag, mens 8 pct. i meget høj grad oplever dette.

Køn Kvinder oplever i højere grad end mænd, at deres psykiske helbred er blevet dårligere som følge af, at de hjælper. 28 pct. af kvinderne oplever, at deres psykiske helbred i nogen grad er blevet dårligere som følge af, at de hjælper, mens dette gør sig gældende for 15 pct. af mændene. Næsten hver femte kvinde (18 pct.) oplever enten i høj grad eller i meget høj grad, at deres psykiske helbred er blevet dårligere. Mindre end hver tiende mand (8 pct.) oplever dette. Lidt mere end halvdelen af mændene (51 pct.) oplever, at deres psykiske helbred slet ikke er blevet påvirket af, at de hjælper, mens dette gør sig gældende for lidt mindre end hver tredje kvinde (30 pct.).

Kvinder oplever også i højere grad end mænd, at deres fysiske helbred er blevet dårligere som følge af, at de hjælper. 40 pct. af kvinderne oplever i en eller anden grad, at deres fysiske helbred er blevet dårligere som følge af at de hjælper, mens det gælder for 25 pct. af mændene.

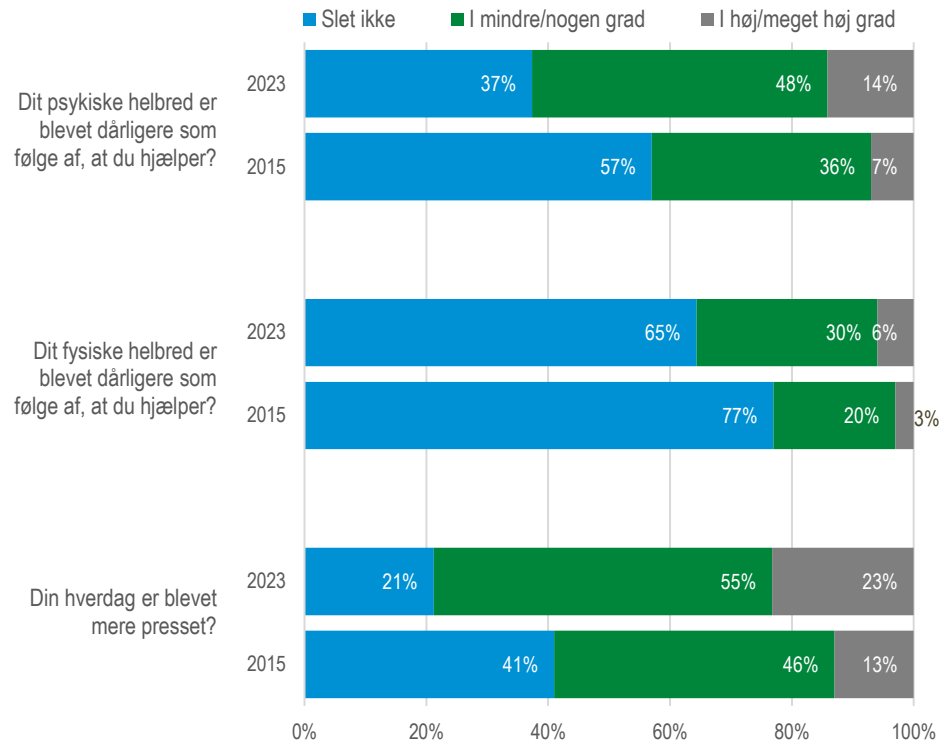
Lidt mindre end 5 ud af 10 mænd (47 pct.) oplever i en eller anden grad, at det er svært at få tid til fritidsinteresser og/eller til at se venner og andre i familien som følge af at hjælpe. Blandt kvinderne er det cirka 7 ud af 10 (69 pct.), der oplever, at det i en eller anden grad er svært at få tid til fritidsinteresser og/eller at se venner og andre i familien som følge af at hjælpe.

Endeligt oplever tæt på hver tredje kvinde (31 pct.), at hverdagen i høj eller meget høj grad er blevet mere presset, mens lidt mere end hver tiende mand (12 pct.) oplever dette. Hver tredje mand (33 pct.) oplever slet ikke, at hverdagen er blevet mere presset, mens lidt mere end hver tiende kvinde (14 pct.) har samme oplevelse jf. tabel 19 i Appendiks 1.

Hvor mange timer hjælper du cirka om ugen?

Voksne børn, der hjælper mere end 4 timer om ugen, oplever i højere grad en mere presset hverdag end voksne børn, der hjælper mindre end 4 timer om ugen. Tæt på halvdelen (49 pct.) af dem, der hjælper mere end 4 timer om ugen, oplever i enten høj grad eller meget høj grad en mere presset hverdag. Blandt dem, der hjælper 1-2 timer om ugen, er andelen der oplever dette 16 pct., mens den blandt dem, der hjælper 3-4 timer om ugen, er 28 pct. jf. tabel 20 i Appendiks 1.

Figur 5.3.1 I hvilken grad har du oplevet, at...?

Base: Alle der hjælper. 1.566 i 2023 og 920 i 2015. Flere svar muligt. Bemærk, at der i 2015 blev spurgt specifikt ind til de seneste 6 måneder, mens der i 2023 ikke spørges ind til en specifik periode. Derudover er svarkategorien "Det er svært at få tid til fritidsinteresser eller at se venner og andre i familien som følge af at du hjælper en" slået sammen til en kategori i 2023, mens det i 2015 var to selvstændige svarmuligheder. Derfor forekommer der ikke sammenligning af denne kategori.

Af figur 5.3.1. fremgår det, at andelen af voksne børn, der i høj grad eller meget høj grad har oplevet, at deres psykiske helbred er dårligere som følge af at hjælpe, siden 2015 er fordoblet fra 7 pct. til 14 pct. i 2023. Andelen, der slet ikke har oplevet dårligere psykisk helbred som følge af at de hjælper, er samtidig faldet fra 57 pct. i 2015 til 37 pct. i 2023.

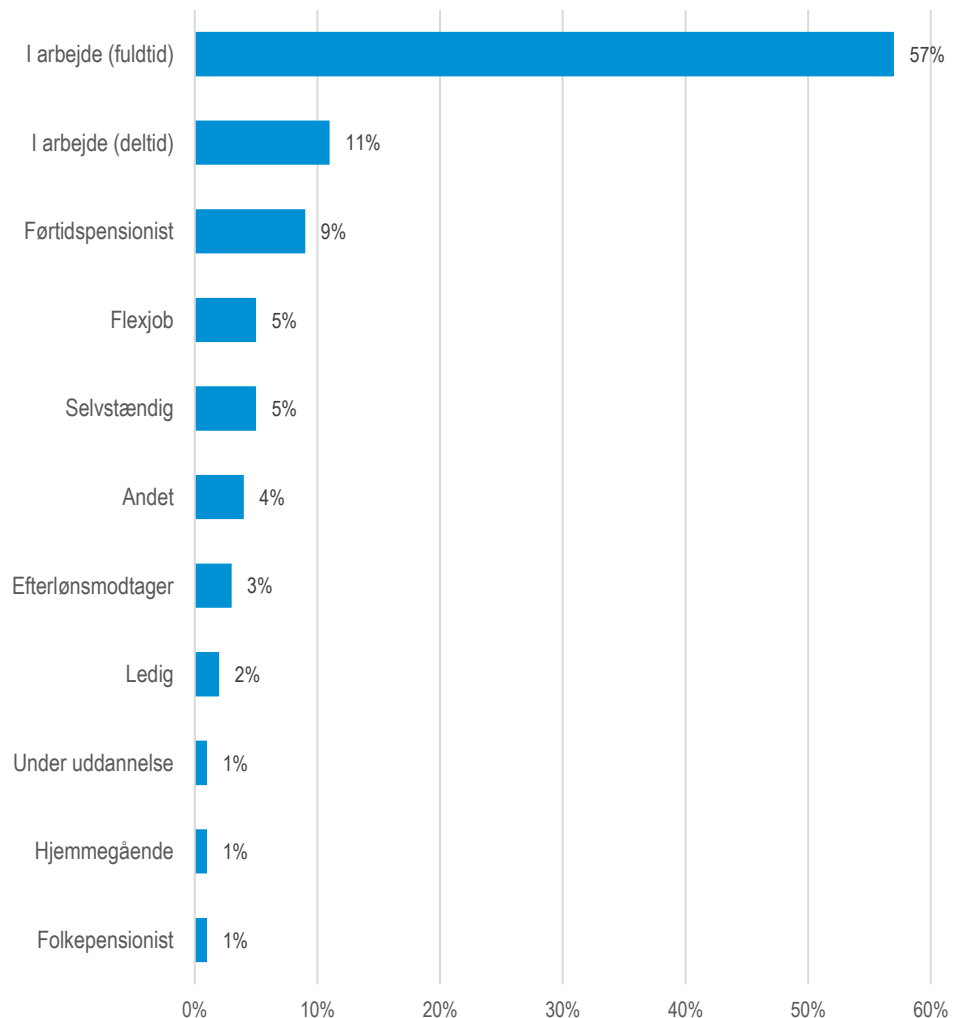
De samme tendenser går igen for voksne børn, der har oplevet, at deres fysiske helbred er blevet dårligere som følge af, at de hjælper. I 2015 havde 3 pct. i høj grad eller meget høj grad, oplevet en påvirkning på deres fysiske helbred. I 2023 er andelen steget til 6 pct. Derudover er andelen, som i mindre grad eller nogen grad har oplevet, at deres fysiske helbred er blevet dårligere som følge af at hjælpe, steget fra 20 pct. i 2015 til 30 pct. i 2023. Andelen, der slet ikke oplever, at deres helbred er blevet dårligere som følge af at hjælpe, er faldet fra 77 pct. i 2015 til 65 pct. i 2023.

Siden undersøgelsen i 2015 er der samtidig sket en stigning i andelen af voksne børn, som i høj grad eller meget høj grad oplever, at deres hverdag er blevet mere presset. I 2015 angav 13 pct., at de i høj grad eller meget høj grad oplevede en mere presset hverdag som følge af at hjælpe, mens det i 2023 er 23 pct. Andelen, der slet ikke oplever en mere presset hverdag, er faldet fra 41 pct. i 2015 til 21 pct. i 2023. Således er andelen af voksne børn, der i mindre grad eller nogen grad oplever en mere presset hverdag, steget fra 46 pct. i 2015 til 55 pct. i 2023.

6 Beskæftigelsesmæssige påvirkninger

I dette kapitel beskrives, hvordan voksne børns beskæftigelse påvirkes, når de hjælper en eller begge forældre, der modtager hjemmehjælp. Derudover beskrives det, hvilke muligheder voksne børn har på deres arbejdsplads for at hjælpe den/dem de hjælper, samt hvorvidt disse muligheder anvendes.

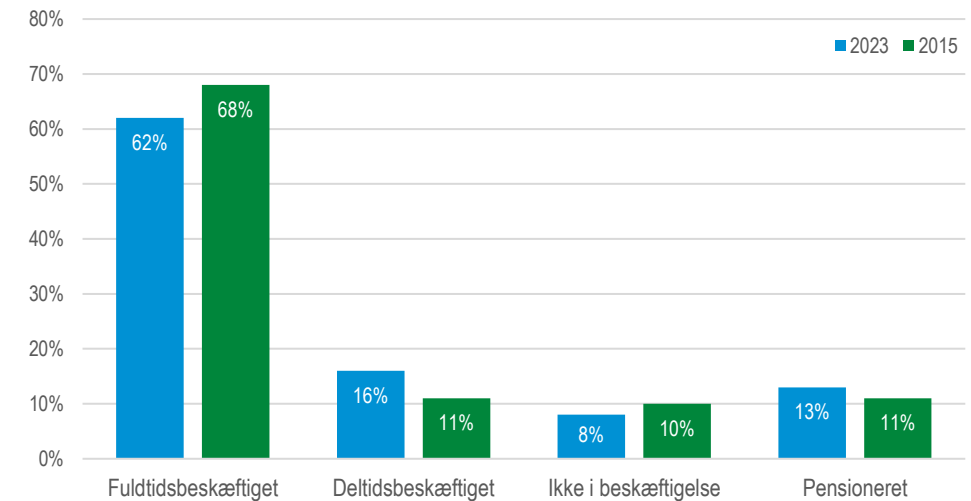
Figur 6.1 **Hvad er din beskæftigelse?**

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

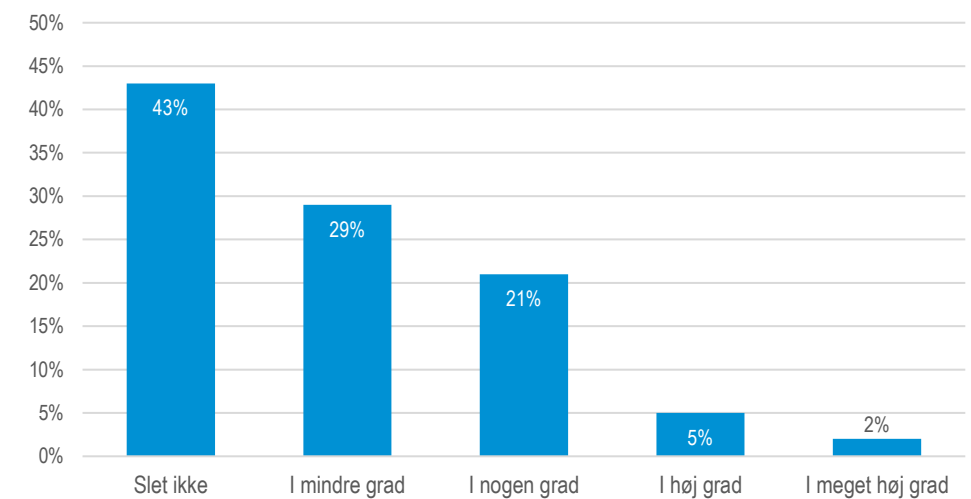
Figur 6.1 viser voksne børns beskæftigelse. Det fremgår af figuren, at mere end halvdelen (57 pct.) arbejder fuldtid, mens lidt over hver tiende arbejder deltid (11 pct.). 5 pct. er selvstændige, og 5 pct. er i flexjob. Derudover er der sammenlagt 14 pct., som enten helt eller delvist er uden for arbejdsstyrken. Heraf er 9 pct. førtidspensionister, 3 pct. er efterlønsmodtagere og 1 pct. er folkepensionister. Ydermere viser figuren, at 1 pct. under uddannelse, 1 pct. er hjemmegående og 2 pct. er ledige. 4 pct. angiver anden beskæftigelse.

Køn En større andel mænd arbejder fuldtid (69 pct.) sammenlignet med kvinder (51 pct.). Ligeledes er en større andel mænd selvstændige (8 pct. mænd mod 4 pct. kvinder). Samtidig arbejder en større andel kvinder deltid (16 pct.) sammenlignet med mænd (3 pct.). Andelen af voksne børn, der er førtidspensionister, er størst blandt kvinder. 10 pct. af kvinderne er førtidspensionister, mens det gælder for 6 pct. af mændene jf. tabel 21 i Appendiks 1.

Figur 6.1.1 **Hvad er din beskæftigelse?**

Base: Alle der hjælper. 1.566 i 2023 og 920 i 2015. Fuldtidsbeskæftigelse omfatter også selvstændige i 2023.

Det fremgår af figur 6.1.1., at der i 2023 er en mindre andel voksne børn, der er fuldtidsbeskæftigede (62 pct.) sammenlignet med 2015 (68 pct.). Samtidig er andelen af deltidsbeskæftigede steget fra 11 pct. i 2015 til 16 pct. i 2023. Deltidsbeskæftigede omfatter også personer i flexjob. Andelen, der ikke er i beskæftigelse, er ligeledes faldet. I 2015 var 10 pct. ikke i beskæftigelse, mens det i 2023 er 8 pct. Voksne børn, der ikke er i beskæftigelse, kan være hjemmegående, under uddannelse, ledige eller andet. Slutteligt er andelen, der er pensionerede, steget fra 11 pct. i 2015 til 13 pct. i 2023. Dette omfatter personer, der er på førtidspension, efterløn eller folkepension.

Figur 6.2 **I hvilken grad har det påvirket din beskæftigelsesmæssige/uddannelsesmæssige situation, at du hjælper?**

Base: 1.254. Alle der er i arbejde (fuldtid, deltid, selvstændig, flexjob) eller under uddannelse i 2023.

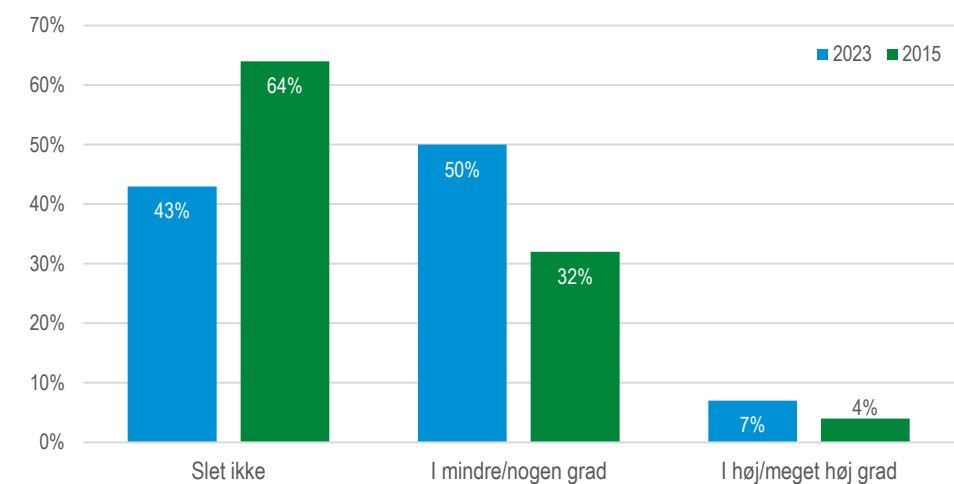
Figur 6.2 viser, at mere end halvdelen af voksne børn (57 pct.) der er i beskæftigelse eller under uddannelse, i en eller anden grad oplever, at deres beskæftigelsesmæssige/uddannelsesmæssige situation er blevet påvirket som følge af, at de hjælper. 29 pct. oplever i mindre grad, at det har påvirket deres beskæftigelsesmæssige/uddannelsesmæssige situation, at de hjælper, mens 21 pct. oplever dette i nogen grad. 5 pct. oplever, at det i høj grad har påvirket deres beskæftigelsesmæssige/uddannelsesmæssige situation, at de hjælper, mens 2 pct. oplever dette i meget høj grad.

Køn Lidt mere end halvdelen af mændene (54 pct.) oplever slet ikke, at det har påvirket deres beskæftigelsesmæssige/uddannelsesmæssige situation, at de hjælper, mens det samme gælder for lidt mere end hver tredje kvinde (36 pct.). En større andel kvinder oplever, at deres beskæftigelsesmæssige/uddannelsesmæssige situation i nogen grad er blevet påvirket (27 pct.) sammenlignet med mænd (11 pct.) jf. tabel 22 i Appendiks 1.

Hvor ofte hjælper du? Voksne børn, der hjælper dagligt eller næsten dagligt (3-4 gange om ugen), oplever den største beskæftigelsesmæssig/uddannelsesmæssig påvirkning som følge af at hjælpe. 17 pct. af dem, der hjælper hver dag, angiver, at det i høj grad eller meget høj grad har påvirket deres beskæftigelsesmæssige/uddannelsesmæssige situation, at de hjælper. Blandt dem, der hjælper 3-4 gange om ugen, er andelen 15 pct., mens den er 4 pct. blandt dem, der hjælper 1-2 gange om ugen og 3 pct. blandt dem, der ikke hjælper ugentligt. Mere end halvdelen af voksne børn (54 pct.), der ikke hjælper ugentligt, angiver, at det slet ikke har påvirket deres beskæftigelsesmæssige/uddannelsesmæssige situation, at de hjælper jf. tabel 23 i Appendiks 1.

I hvilken grad har du oplevet, at din hverdag er blevet mere presset? Voksne børn, der oplever en mere presset hverdag som følge af at hjælpe, oplever i højere grad, at deres beskæftigelsesmæssige/uddannelsesmæssige situation bliver påvirket som følge heraf. Blandt voksne børn, som i meget høj grad oplever en mere presset hverdag, angiver 20 pct., at det i meget høj grad har påvirket deres beskæftigelsesmæssige/uddannelsesmæssige situation, at de hjælper jf. tabel 24 i Appendiks 1. Størstedelen af voksne børn, der slet ikke oplever, at deres hverdag er blevet mere presset, oplever ligeledes ikke, at deres beskæftigelsesmæssige/uddannelsesmæssige situation bliver påvirket, som følge af at hjælpe (89 pct.). Blandt voksne børn, som i høj grad oplever en mere presset hverdag, tilkendegiver 8 pct., at deres beskæftigelsesmæssige/uddannelsesmæssige situation slet ikke påvirkes af at hjælpe.

Figur 6.2.1 I hvilken grad har det påvirket din beskæftigelsesmæssige/uddannelsesmæssige situation, at du hjælper?

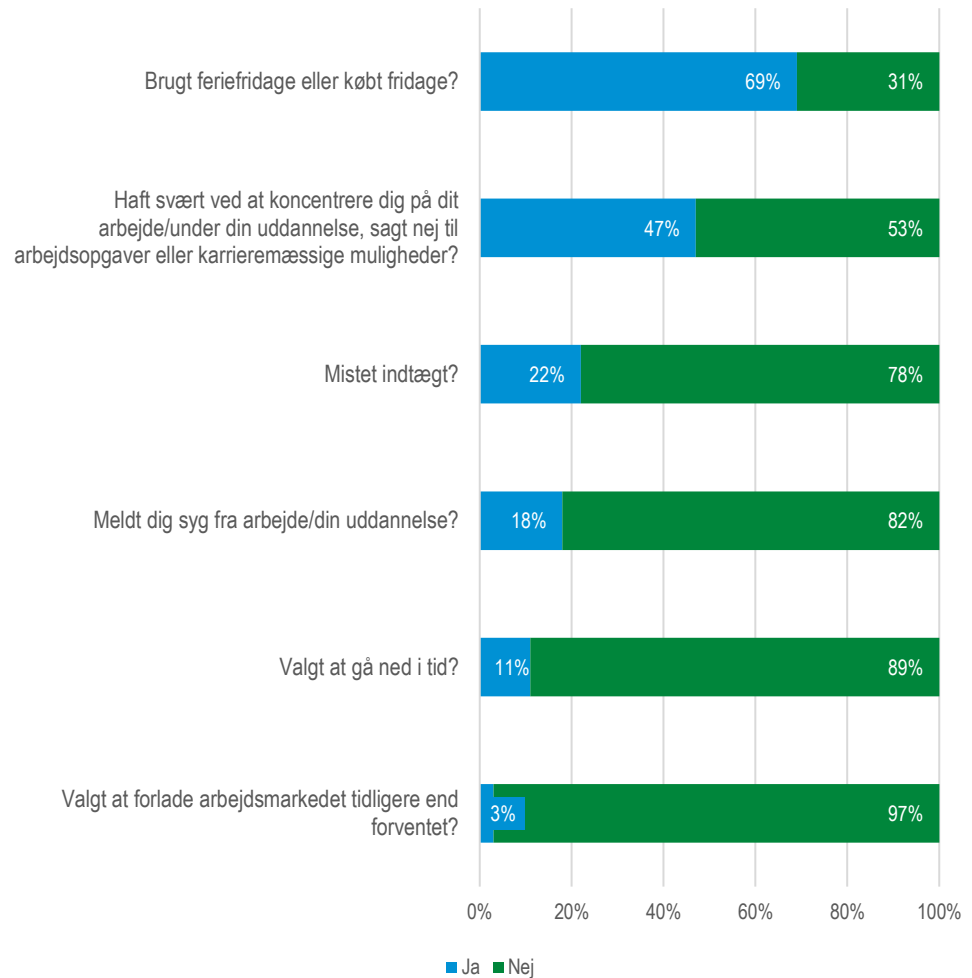

Base: Alle der er i arbejde (fuldtid, deltid, selvstændig, flexjob) eller under uddannelse i 2023 og alle i 2015. 1.254 i 2023 og 920 i 2015. Flexjob og selvstændige er nye kategorier i 2023.

Det er i perioden 2015-2023 blevet mere udbredt, at voksne børns beskæftigelsesmæssige/uddannelsesmæssige situation påvirkes som følge af, at de hjælper. I 2015 angav 32 pct. af voksne børn, at deres beskæftigelsesmæssige/uddannelsesmæssige situation i mindre eller nogen grad blev påvirket, mens 50 pct. angiver dette i 2023. Samtidig er andelen af voksne børn, der oplever, at deres beskæftigelsesmæssige/uddannelsesmæssige situation i høj grad eller meget høj grad er blevet påvirket, som følge af at hjælpe, steget. I 2015 angav 4 pct. dette, mens det i 2023 er 7 pct. Andelen af voksne børn, hvis beskæftigelsesmæssige/uddannelsesmæssige situation slet ikke er påvirket, er faldet fra 64 pct. i 2015 til 43 pct. i 2023.

Figur 6.3 Har du på grund af omsorgsopgaverne oplevet, at du har...:

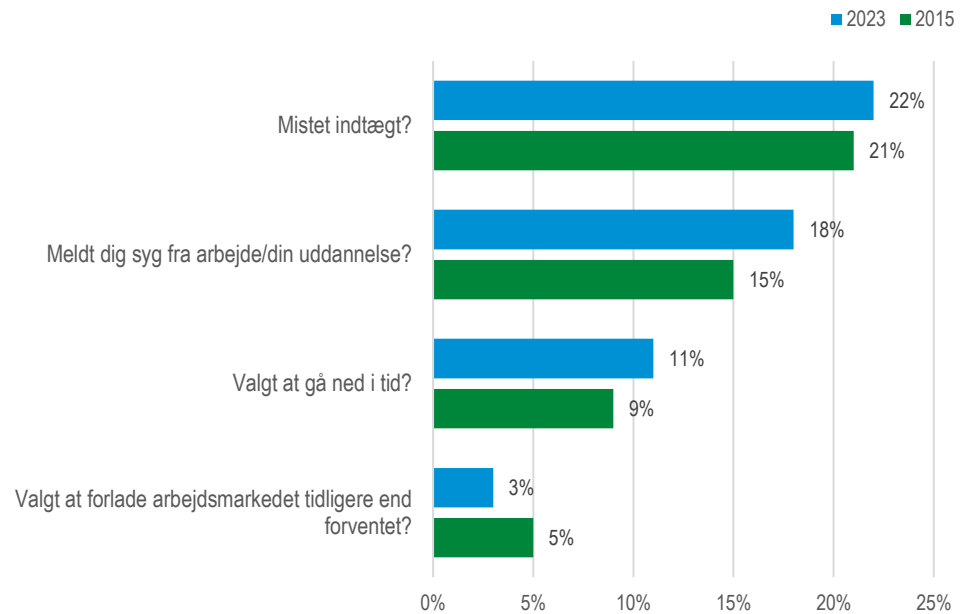

Base: 744. Alle der har oplevet, at deres beskæftigelsesmæssige/uddannelsesmæssige er blevet påvirket som følge af at hjælpe.

Af figur 6.3 fremgår det, at lidt mere end 2 ud af 3 voksne børn (69 pct.) har brugt feriefri fridage eller købt fridage på grund af omsorgsopgaverne. Derudover har næsten halvdelen af voksne børn oplevet, at de har haft svært ved at koncentrere sig på deres arbejde eller uddannelse og/eller sagt nej til arbejdsopgaver eller karrieremæssige muligheder (47 pct.). Hvert femte voksne barn (22 pct.) har oplevet at miste indtægt, mens 18 pct. har oplevet, at de har meldt sig syge fra arbejde eller uddannelse på grund af omsorgsopgaverne. Lidt mere end hvert tiende voksne barn (11 pct.) har valgt at gå ned i tid som følge af omsorgsopgaverne, mens 3 pct. har valgt at forlade arbejdsmarkedet tidligere end forventet.

Køn Lidt mere end 7 ud af 10 kvinder (72 pct.) har oplevet at bruge feriefri fridage eller købe fridage på grund af omsorgsopgaverne, mens det blandt mændene er lidt mere end 6 ud af 10, der har benyttet sig af dette (62 pct.). Koncentrationsbesvær og fravalg af arbejdsopgaver eller karrieremæssige muligheder på grund af omsorgsopgaverne opleves i større grad blandt kvinder (52 pct.) end blandt mænd (36 pct.). Ligeledes gælder det, at en større andel kvinder (14 pct.) end mænd (6 pct.) har valgt at gå ned i tid på grund af omsorgsopgaverne. Endeligt har mere end tre gange så mange kvinder (23 pct.), oplevet at melde sig syge fra arbejde/uddannelse på grund af omsorgsopgaverne, sammenlignet med mænd (7 pct.). Andelen af mænd og kvinder der har oplevet at miste indtægt (hhv. 23 pct. og 22 pct.) eller valgt at forlade arbejdsmarkedet tidligere end forventet (hhv. 4 og 3 pct.), afviger blot med et enkelt procentpoint jf. tabel 25 i Appendiks 1.

Figur 6.3.1 Har du på grund af omsorgsopgaverne oplevet, at du har... :

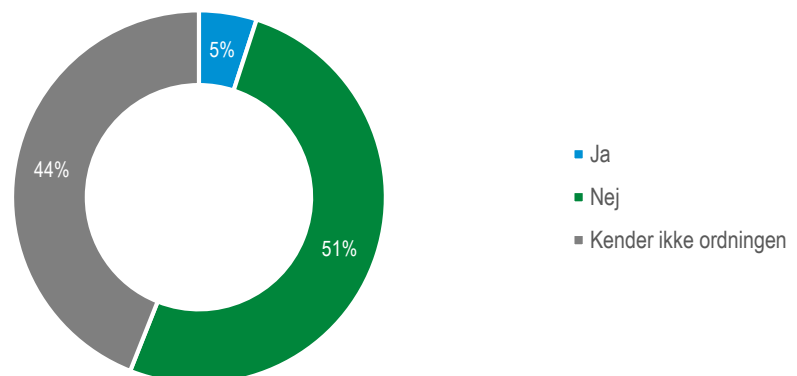

Base: Alle der har oplevet, at deres beskæftigelsesmæssige/uddannelsesmæssige er blevet påvirket som følge af at hjælpe. 744 i 2023 og 355 i 2015. Bemærk at spørgsmålet om koncentration og at sige nej til arbejdsopgaver eller karrieremæssige muligheder var anderledes formuleret i 2015, hvorfor der ikke foretages sammenligning af denne svarmulighed.

Figur 6.3.1 viser, at andelen af voksne børn, der har meldt sig syge på deres arbejde eller uddannelse, er steget fra 15 pct. i 2015 til 18 pct. i 2023. Ligeledes er andelen, der har valgt at gå ned i tid som følge af omsorgsopgaverne, steget fra 9 pct. i 2015 til 11 pct. i 2023. Lidt mere end 1 ud af 5 voksne børn (21 pct.) har oplevet at miste indtægt i 2015 såvel som i 2023 (22 pct.). I 2023 er der en mindre andel, der har valgt at forlade arbejdsmarkedet tidligere end forventet (3 pct.) sammenlignet med i 2015 (5 pct.).

Figur 6.4 Har du på grund af omsorgsopgaverne benyttet dig af omsorgsdage til pårørende?

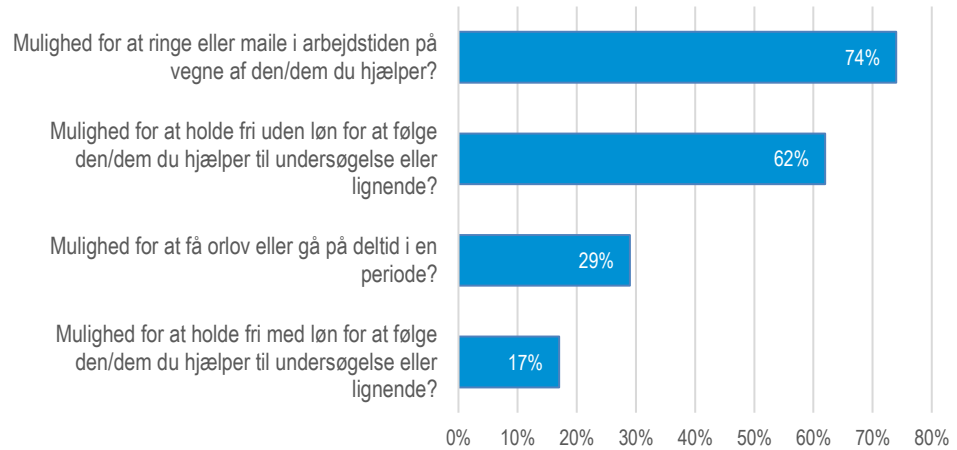
Lønmodtagere har ret til at tage 5 ulønnede dage hvert kalenderår, hvis et familiemedlem f.eks. skal til behandling eller til undersøgelse.

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023. Bemærk at spørgsmålet er nyt i 2023, hvorfor der ikke fremgår sammenligning med 2015.

Figur 6.4 viser, at 5 pct. af voksne børn i 2023 har benyttet sig af omsorgsdage til pårørende som følge af, at de hjælper. 51 pct. svarer, at de ikke har benyttet sig af omsorgsdage til pårørende, mens 44 pct. ikke kender ordningen med omsorgsdage til pårørende.

Figur 6.5 Har du nogle af følgende muligheder på dit arbejde i forhold til at hjælpe?

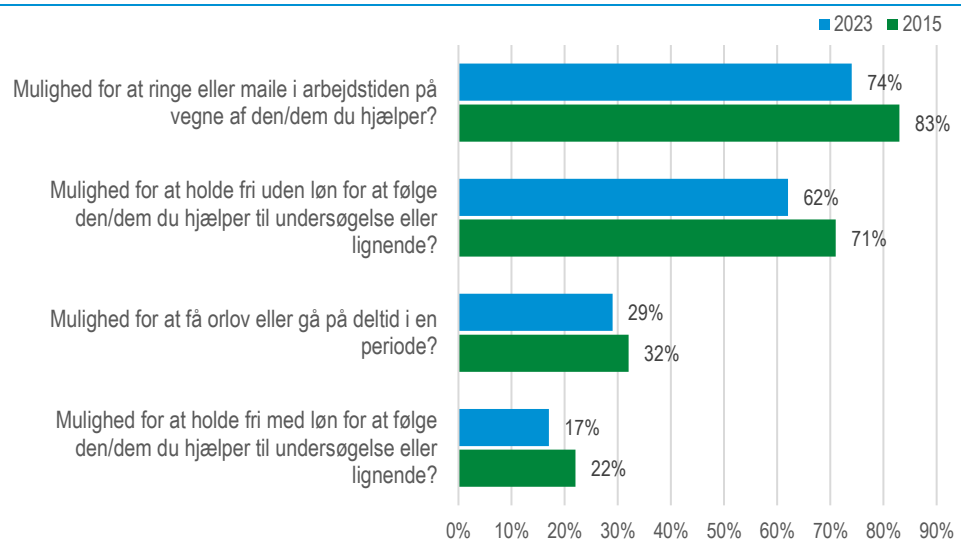

Base: 1.085. Alle lønmodtagere (fuldtid og deltid).

Omkring 3 ud af 4 voksne børn (74 pct.) har mulighed for at ringe eller maile i arbejdstiden på vegne af den/dem, de hjælper. Lidt mere end 6 ud af 10 voksne børn (62 pct.), har mulighed for at holde fri *uden* løn for at følge den/dem, de hjælper, til undersøgelse eller lignende, mens 17 pct. har mulighed for at holde fri *med* løn for at følge den/dem, de hjælper til undersøgelse eller lignende. Tæt på 3 ud af 10 (29 pct.), har mulighed for at få orlov eller gå på deltid i en periode for at hjælpe den/dem, de hjælper.

Køn Cirka en lige stor andel mænd (62 pct.) og kvinder (61 pct.) har mulighed for at holde fri *uden* løn for at følge den/dem, de hjælper, til undersøgelse eller lignende. Andelen af voksne børn, der har mulighed for at holde fri *med* løn for at følge den/dem de hjælper til undersøgelse eller lignende, er større blandt mænd (20 pct.) end blandt kvinder (15 pct.). Samtidig har en større andel mænd (76 pct.) mulighed for at ringe eller maile i arbejdstiden på vegne af den/dem, de hjælper, sammenlignet med kvinder (72 pct.). Muligheden for at få orlov eller gå på deltid i en periode er mere udbredt blandt kvinder (32 pct.) end blandt mænd (25 pct.) jf. tabel 26 i Appendiks 1.

Figur 6.5.1 Har du nogle af følgende muligheder på dit arbejde i forhold til at hjælpe?

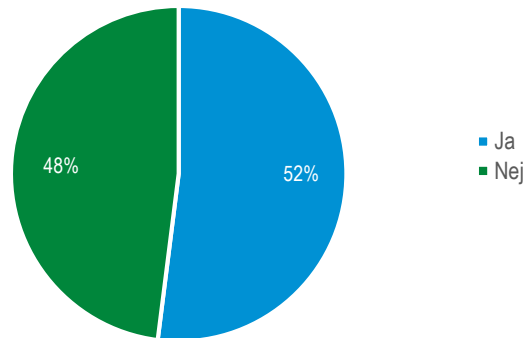

Base: Alle lønmodtagere (fuldtid og deltid). 1.085 i 2023 og 729 i 2015.

Sammenlignet med undersøgelsen i 2015 viser denne undersøgelse, at en mindre andel voksne børn i 2023 har muligheder på arbejdet i forhold til at hjælpe hjemmehjælpsmodtageren.

I 2015 havde 83 pct. mulighed for at ringe eller maile i arbejdstiden på vegne af hjemmehjælpsmodtageren. I 2023 er andelen, der har denne mulighed, steget til 74 pct., hvilket indebærer et fald på 9 procentpoint. Ligeledes er andelen, der har mulighed for at holde fri uden løn for at følge hjemmehjælpsmodtageren til undersøgelse eller lignende, faldet fra 71 pct. i 2015 til 62 pct. i 2023. Samtidig er der også sket et fald i andelen, der har mulighed for henholdsvis at få orlov eller gå på deltid i en periode (fra 32 pct. i 2015 til 29 pct. i 2023) samt i andelen, der har mulighed for at holde fri med løn for at følge den/dem, de hjælper, til undersøgelse eller lignende (fra 22 pct. i 2015 til 17 pct. i 2023).

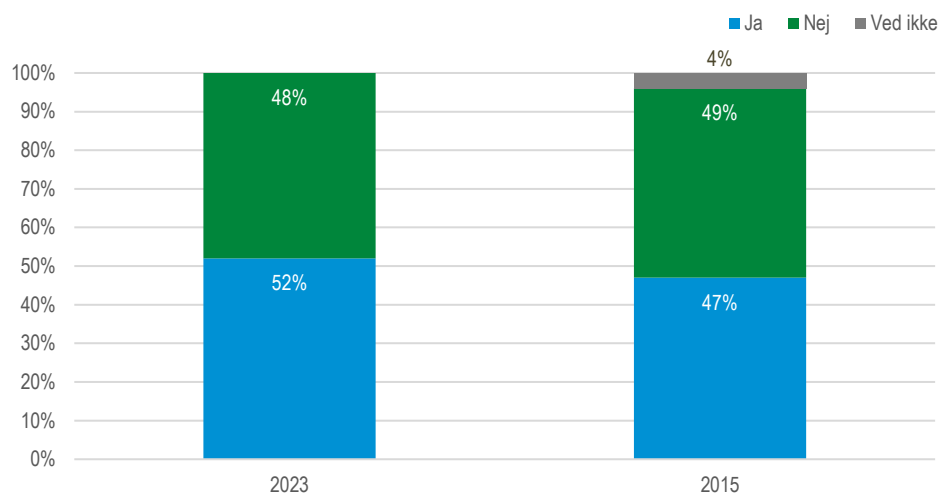
Figur 6.6 Har du benyttet dig af mulighederne, eller har du ønske om at gøre det i fremtiden?

Base: 946. Alle der har mindst én af mulighederne på sit arbejde.

Det fremgår af figur 6.6, at lidt mere end halvdelen af voksne børn (52 pct.), der har mindst én af mulighederne på deres arbejde jf. figur 6.5, har benyttet sig af disse eller har et ønske om at gøre det i fremtiden. De resterende 48 pct. har ikke benyttet sig af mulighederne og/eller har ikke ønske om at gøre det i fremtiden.

Figur 6.6.1 Har du benyttet dig af mulighederne, eller har du ønske om at gøre det i fremtiden?

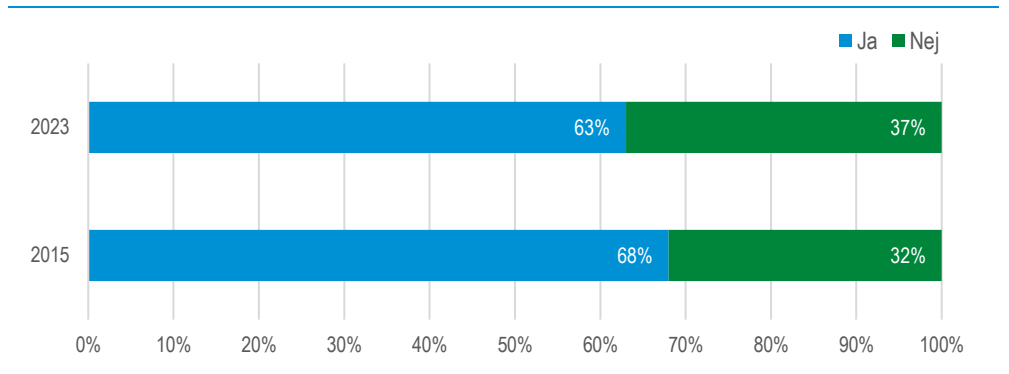
Base: Alle der har mindst én af mulighederne på sit arbejde. 946 i 2023 og 672 i 2015. Bemærk, at 'Ved ikke' ikke var en svarmulighed i 2023.

Blandt voksne børn, der er i beskæftigelse, og som har mindst én af mulighederne på deres arbejde (ringe, maile, holde fri uden løn, holde fri med løn, orlov eller deltid i en periode), er der i 2023 en større andel (52 pct.), der har benyttet sig af mindst én af mulighederne eller har ønske om at gøre det i fremtiden sammenlignet med undersøgelsen i 2015 (47 pct.).

7 Kontakt og holdning til hjemmehjælpen

Dette kapitel belyser voksne børns holdning til hjælpen samt kontakten til hjemmehjælpen. Det belyser derudover, i hvilket omfang voksne børn er i kontakt med hjemmehjælpen, samt i hvilket omfang de oplever, at hjemmehjælpen efterspørger deres viden, og inddrager dem i beslutninger.

Figur 7.1 Ved du, hvem du skal kontakte i hjemmehjælpen, hvis der er noget, du gerne vil drøfte?

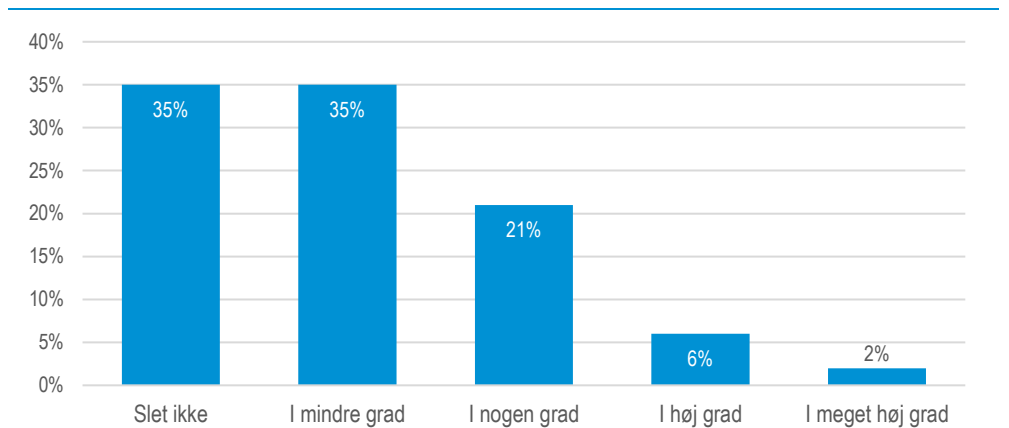
Base: Alle der hjælper. 1566 i 2023 og 920 i 2015.

Det fremgår af figur 7.1, at næsten 2 ud af 3 voksne børn i 2023 (63 pct.) ved, hvem de skal kontakte i hjemmehjælpen, hvis der er noget, de gerne vil drøfte, mens lidt over en tredjedel (37 pct.) ikke ved, hvem de skal kontakte i hjemmehjælpen, hvis der er noget, som de ønsker at drøfte.

I 2015 vidste 68 pct. af voksne børn, hvem de skulle kontakte i hjemmehjælpen, hvis der var noget, de ønskede at drøfte, mens det i 2023 er 63 pct. Således er der sket et fald på 5 procentpoint i andelen af voksne børn, der ved, hvem de skal kontakte i hjemmehjælpen, hvis der er noget, de gerne vil drøfte.

Køn Kvinder ved i højere grad (66 pct.) end mændene (58 pct.), hvem de skal kontakte i hjemmehjælpen, hvis der er noget, de gerne vil drøfte jf. tabel 27 i Appendiks 1.

Figur 7.2 I hvilken grad har du kontakt med hjemmehjælpen?

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

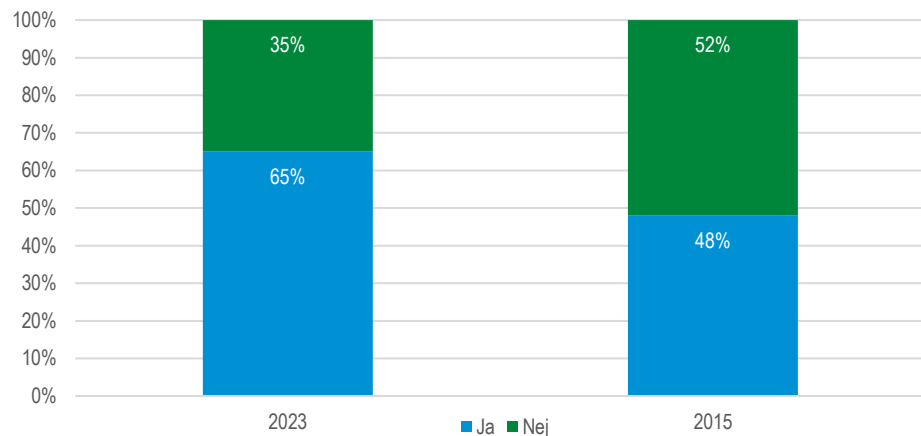
7 ud af 10 voksne børn (70 pct.) angiver, at de i mindre grad eller slet ikke har kontakt til hjemmehjælpen. Lidt mere end hvert tredje voksne barn (35 pct.) har slet ikke kontakt med hjemmehjælpen, og en lige så stor andel (35 pct.) har i mindre grad kontakt med hjemmehjælpen. Omkring hver femte (21 pct.) har i nogen grad kontakt med hjemmehjælpen. 6 pct. har i høj grad kontakt med hjemmehjælpen mens 2 pct. har det i meget høj grad.

Hjemmehjælpstype og -omfang

Voksne børn af hjemmehjælpsmodtagere, der er visiteret til både praktisk hjælp og personlig pleje, har i højere grad kontakt med hjemmehjælpen end voksne børn af hjemmehjælpsmodtagere, der alene er visiteret til henholdsvis praktisk hjælp eller personlig pleje. Blandt voksne børn af hjemmehjælpsmodtagere, der alene er visiteret til praktisk hjælp, angiver 44 pct., at de slet ikke har kontakt med hjemmehjælpen, mens det gør sig gældende for 34 pct. af voksne børn til hjemmehjælpsmodtagere, der alene er visiteret til person pleje. Blandt voksne børn af hjemmehjælpsmodtagere, der er visiteret til både praktisk hjælp og personlig pleje over 2,5 timer om ugen, angiver 15 pct., at de slet ikke har kontakt til hjemmehjælpen, mens 19 pct. i høj grad eller meget høj grad har kontakt med hjemmehjælpen.

Voksne børn af hjemmehjælpsmodtagere, der alene er visiteret til praktisk hjælp, har i lavest grad kontakt med hjemmehjælpen. Blandt disse voksne børn angiver 5 pct., at de i høj grad (4 pct.) eller meget høj grad (1 pct.) har kontakt med hjemmehjælpen. 10 pct. af voksne børn af hjemmehjælpsmodtagere, der alene er visiteret til personlig pleje, angiver, at de enten i høj grad (7 pct.) eller meget høj grad (3 pct.) har kontakt med hjemmehjælpen jf. tabel 28 i Appendiks 1.

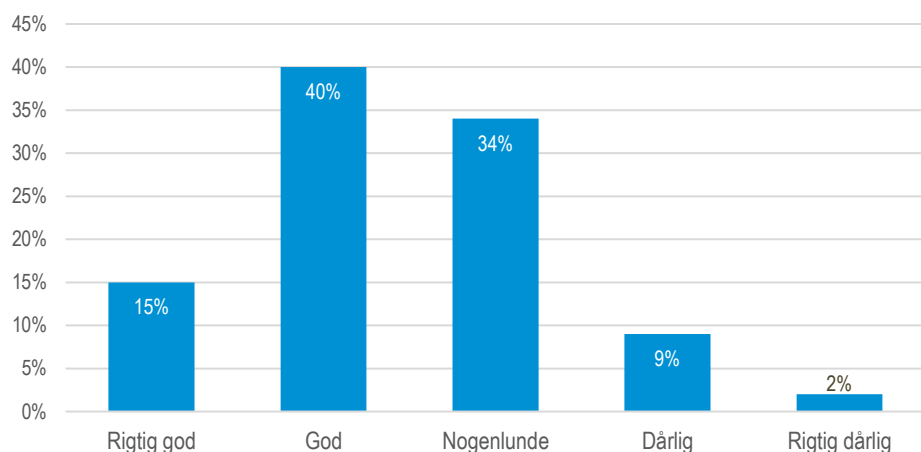
Figur 7.2.1 I hvilken grad har du kontakt med hjemmehjælpen?

Base: Alle der hjælper. 1566 i 2023 og 920 i 2015. Ved undersøgelsen i 2015 blev spørgsmålet stillet som et ja/nej spørgsmål, hvorfor 2023 svarene er grupperet ligeledes.

Figur 7.2.1 viser, at der i 2023 er en større andel voksne børn, der har kontakt med hjemmehjælpen sammenlignet med i 2015. I 2023 har 65 pct. i en eller anden grad kontakt med hjemmehjælpen, mens det i 2015 var 48 pct.

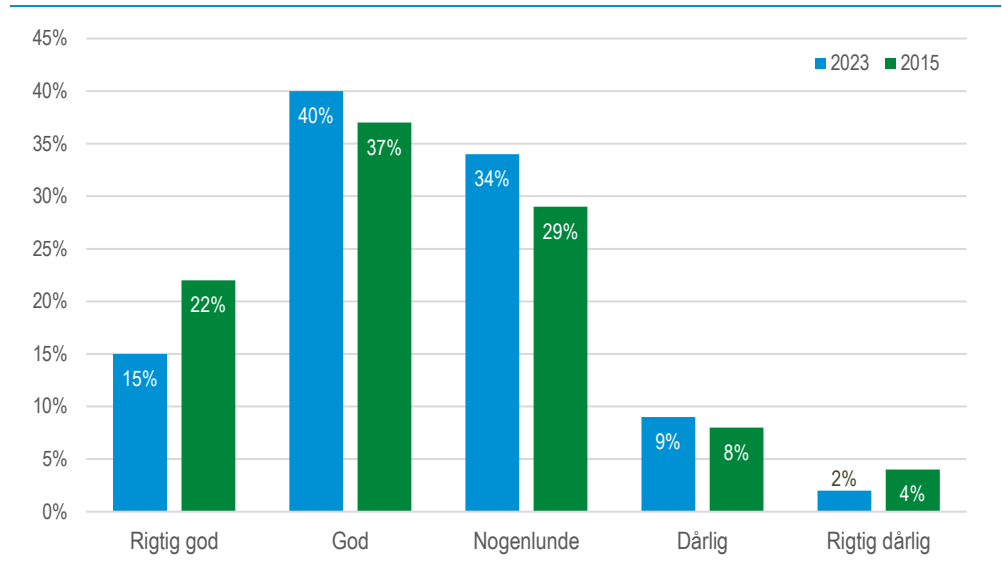
Figur 7.3 Hvordan oplever du kontakten?

Base: 1.075. Alle der har kontakt med hjemmehjælpen.

Lidt mere end halvdelen af dem, der har kontakt med hjemmehjælpen (55 pct.), oplever kontakten som enten god (40 pct.) eller rigtig god (15 pct.). Godt en tredjedel (34 pct.) af de voksne børn, der har kontakt med hjemmehjælpen, oplever kontakten som nogenlunde, mens 9 pct. oplever kontakten som dårlig, og 2 pct. oplever kontakten som rigtig dårlig.

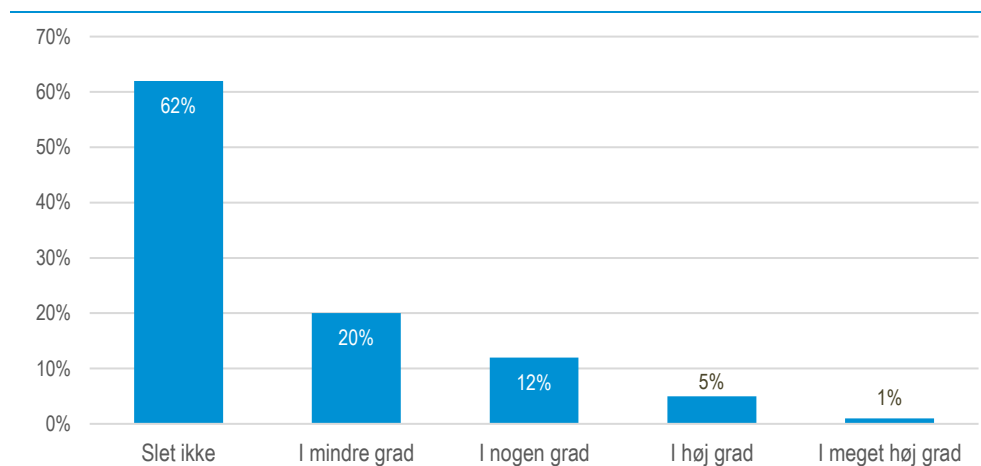
Figur 7.3.1 Hvordan oplever du kontakten?

Base: Alle der har kontakt med hjemmehjælpen 1.075 i 2023 og 459 i 2015.

Andelen af voksne børn, der oplever kontakten som rigtig god, er faldet fra 22 pct. i 2015 til 15 pct. i 2023. Samtidig er andelen, der angiver, at de oplever kontakten som god, steget fra 37 pct. i 2015 til 40 pct. i 2023. Ligeledes er andelen af voksne børn, der oplever kontakten som nogenlunde, steget fra 29 pct. i 2015 til 34 pct. i 2023. Andelen, der oplever kontakten som rigtig dårlig, er faldet fra 4 pct. i 2015 til 2 pct. i 2023.

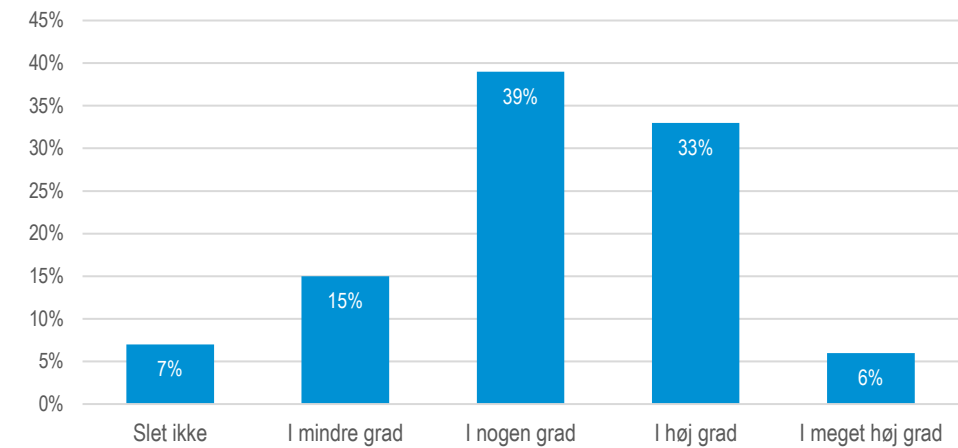
Figur 7.4 I hvilken grad oplever du, at hjemmehjælpen efterspørger din viden, og inddrager dig i beslutninger om f.eks. ændringer i hjælp til medicin, mv.?

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023. Bemærk, at spørgsmålet er nyt i 2023, hvorfor der ikke fremgår sammenligning med 2015.

Figur 7.4 viser, at lidt mere end 6 ud af 10 voksne børn (62 pct.) slet ikke oplever, at hjemmehjælpen efterspørger deres viden, og inddrager dem i beslutninger om for eksempel ændringer i hjælp til medicin mv. 20 pct. oplever i mindre grad, at hjemmehjælpen efterspørger viden fra, og inddrager voksne børn, mens 12 pct. oplever dette i nogen grad. Henholdsvis 5 pct. og 1 pct. oplever, at hjemmehjælpen efterspørger deres viden, og inddrager dem i beslutninger, i høj grad og meget høj grad.

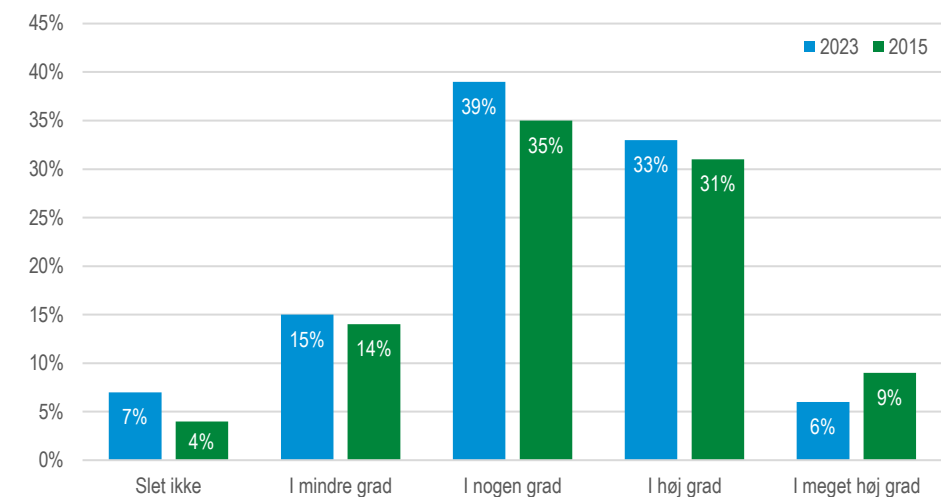
Figur 7.5 I hvilken grad oplever du, at hjemmehjælpen yder en værdig og omsorgsfuld hjælp?

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Næsten 3 ud af 4 voksne børn (72 pct.) oplever enten i nogen grad (39 pct.) eller i høj grad (33 pct.), at hjemmehjælpen yder en værdig og omsorgsfuld hjælp, mens 6 pct. i meget høj grad oplever dette. Lidt mere end hvert femte voksne barn (22 pct.) oplever slet ikke (7 pct.), eller i mindre grad (15 pct.), at hjemmehjælpen yder en værdig og omsorgsfuld hjælp.

Figur 7.5.1 I hvilken grad oplever du, at hjemmehjælpen yder en værdig og omsorgsfuld hjælp?

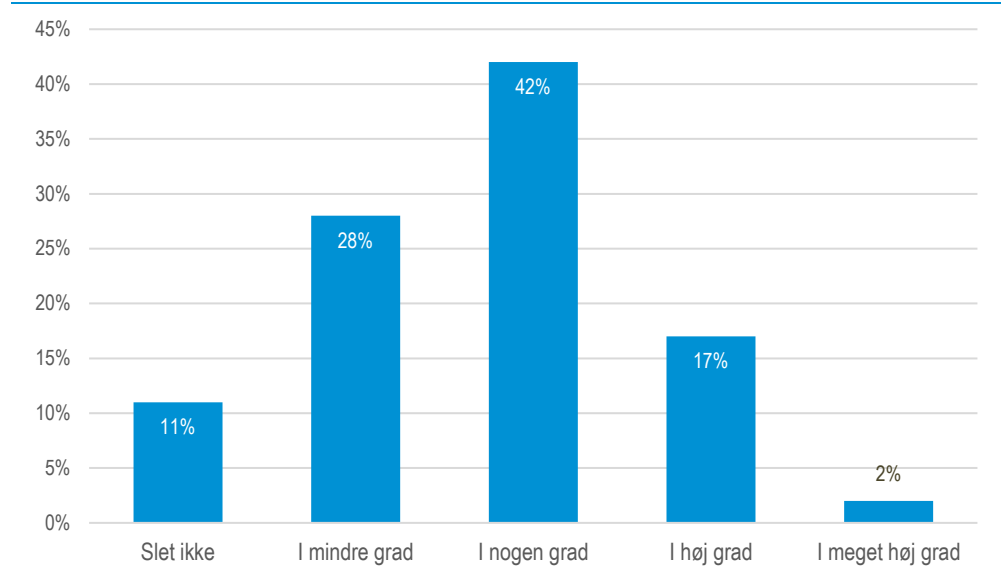

Base: Alle der hjælper. 1566 i 2023 og 920 i 2015. Bemærk, at der i 2015 også indgik en "ved ikke" kategori, som 8 pct. angav.

Det fremgår af figur 7.5.1, at der i perioden 2015-2023 er sket en stigning i andelen af voksne børn, der slet ikke oplever, at hjemmehjælpen yder en værdig og omsorgsfuld hjælp. I 2015 angav 4 pct. af voksne børn dette, mens det i 2023 er steget til 7 pct. Samtidig er der sket et fald i andelen, der i meget høj grad oplever, at hjemmehjælpen yder en værdig og omsorgsfuld hjælp. I 2015 var det 9 pct., der oplevede dette, mens det i 2023 er faldet til 6 pct. Andelen af voksne børn, der i mindre grad oplever, at hjemmehjælpen yder en værdig og omsorgsfuld hjælp, er steget fra 14 pct. i 2015 til 15 pct. i 2023. Samtidig er andelen, der i høj grad oplever dette, steget fra 31 pct. i 2015 til 33 pct. i 2023. Andelen af voksne børn, der i nogen grad oplever, at hjemmehjælpen yder en værdig og omsorgsfuld hjælp, er steget fra 35 pct. i 2015 til 39 pct. i 2023.

Figur 7.6 I hvilken grad oplever du, at hjemmehjælpen er tilstrækkelig ift. de behov, som den/dem du hjælper har?

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023. Bemærk, at spørgsmålet er nyt i 2023, hvorfor der ikke fremgår sammenligning med 2015.

39 pct. af voksne børn oplever, at hjemmehjælpen slet ikke (11 pct.) eller i mindre grad (28 pct.) er tilstrækkelig i forhold til de behov, som den/dem de hjælper, har. Størstedelen af voksne børn (42 pct.) oplever, at hjemmehjælpen i nogen grad er tilstrækkelig i forhold til hjemmehjælpsmodtagerens behov. Omkring hvert femte voksne barn (19 pct.) oplever, at hjemmehjælpen i høj grad (17 pct.) eller i meget høj grad (2 pct.) er tilstrækkelig i forhold til de behov, som den/dem de hjælper, har.

Åbne besvarelser⁵

Har du nogle kommentarer til samarbejdet med hjemmehjælpen?

Dette er en sammenfatning af voksne børns kommentarer til samarbejdet med hjemmehjælpen. Flere af besvarelserne vedrører manglende ressourcer i hjemmehjælpen, stor personaleudskiftning og utilstrækkelig hjælp til hjemmehjælpsmodtagerne. Besvarelserne indeholder samtidig ros til hjemmehjælpen, særligt i forhold til venligt og hjælpsomt personale, selvom der er stor personaleudskiftning og en oplevelse af, at kun den faste hjælper leverer en tilfredsstillende hjælp.

Udvalgte citater:

- *"De gør alt, hvad de kan. Ulempen er, at det ikke er de samme personer, som kommer fast. Det ville være et højt ønske."*
- *"Min oplevelse er, når det er samme personer, der kommer og hjælper, så er hjælpen og omsorgen højere."*
- *"Jeg synes det er meget svært som pårørende, at der kommer så mange forskellige hjemmehjælpere, man ved ikke hvem det er man skal kontakte."*
- *"Jeg blev lovet kontakt med hjemmeplejen ved ændringer i min fars tilstand, samt ændringer i forhold til aftale om hjemmehjælp, men hørte aldrig noget."*
- *"Jeg kunne godt bruge en dialog ind i mellem med hjemmeplejen når min mor f.eks. er syg. Hjemmeplejen tager ikke kontakt til mig når der er udfordringer/problemer hos min mor pga. hendes dårlige hørelse."*

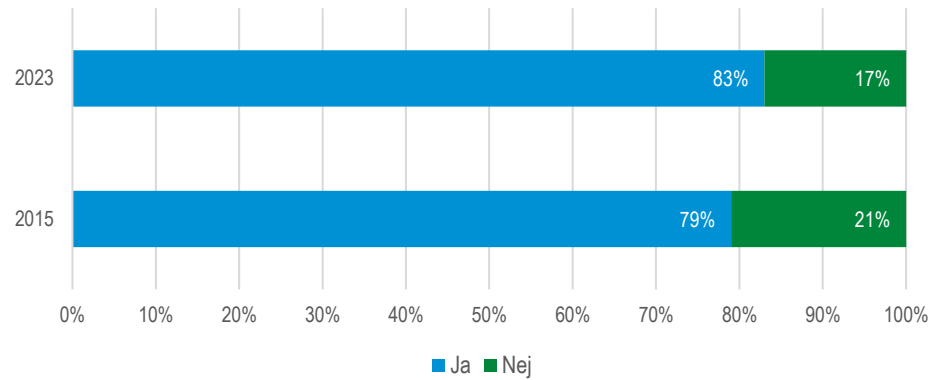
⁵ Se afsnittet åbne besvarelser i Kapitel 1.

- *"Måske man kunne lave en slags "aula" for ældre/syge og deres pårørende."*
- *"Det kunne være godt, at der måske hver halve år var en opfølgende samtale, hvor man kunne drøfte om hjælpen er tilstrækkelig eller om noget kan gøres bedre eller anderledes."*
- *"Min mor oplever for det meste søde hjemmeplejere, der har alt for travlt. Der sker alvorlige fejl i medicindosering, hvilket skaber utryghed for min mor og mig. Rengøring aflyses og er utilstrækkelig. Jeg oplever generelt at man skal være en ressourcestærk ældre, der selv kan holde øje med tingene."*
- *"Jeg har indtryk af at de har ydet mere hjælp end far er berettiget til. Er gode til at spørge 'er der mere du har brug for hjælp til?'"*
- *"De personer, der er i hjemmehjælpen, hjælper min mor, er utroligt hjælpsomme og personlige i deres relation. Det er dejligt at opleve."*
- *"De gør generelt deres arbejde så godt som muligt ud fra de resurser som de har."*
- *"Der er for stor forskel i standarden fra de gode til de ringe hjemmehjælpere. Men de gode hjemmehjælpere er meget professionelle og viser stor omsorg for mine forældre."*
- *"Samarbejdet med hjemmehjælpen er godt, men jeg skal tage fat i dem for at få tingene gjort. De er søde og imødekommende, men de har simpelthen alt for travlt."*
- *"Det ville hjælpe, hvis min mor kunne få hjælp til det, der fylder i dag. Er det bad er det mad er det rengøring eller noget andet?"*

8 Andres hjælp

I dette kapitel beskrives det, i hvilket omfang andre personer, udover den pårørende selv og hjemmehjælpen, hjælper hjemmehjælpsmodtagerne, samt hvilke opgaver de udfører.

Figur 8.1 Er der andre udover hjemmehjælpen og dig, der hjælper den/dem du hjælper, uanset hvor ofte de hjælper?

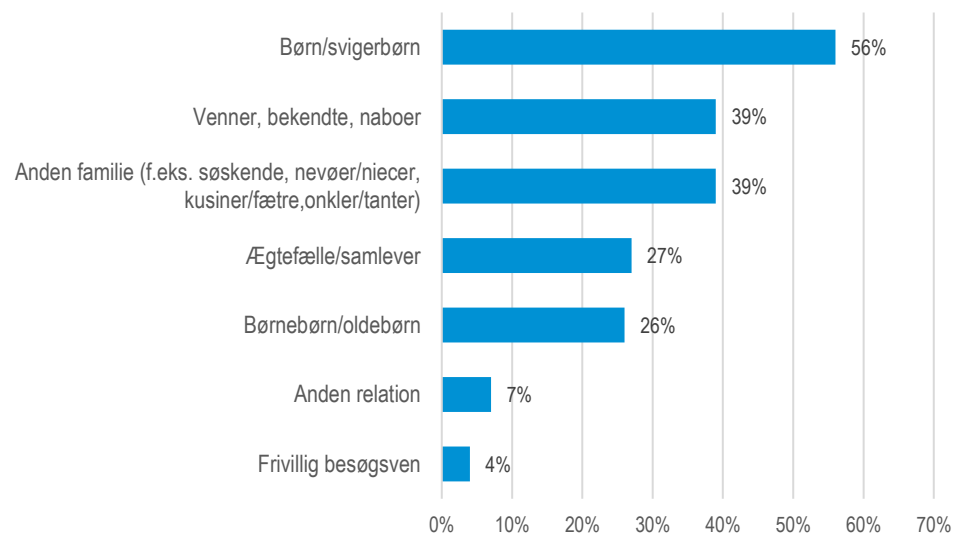

Base: Alle der hjælper. 1.566 i 2023 og 920 i 2015.

Det fremgår af figur 8.1, at lidt mere end 8 ud af 10 voksne børn (83 pct.) i 2023 angiver, at der er andre, udover dem selv og hjemmehjælpen, der også hjælper den/dem, de hjælper, mens 17 pct. angiver, at der ikke er andre, der hjælper, end dem selv og hjemmehjælpen. Således får de fleste voksne børn hjælp fra andre til at klare forskellige opgaver for hjemmehjælpsmodtageren/hjemmehjælpsmodtagerne i 2023.

Andelen af voksne børn, der angiver, at der er andre udover dem selv og hjemmehjælpen, der også hjælper hjemmehjælpsmodtagerne, er steget fra 79 pct. i 2015 til 83 pct. i 2023. Andelen, der har svaret, at de ikke får hjælp fra andre, er dermed faldet fra 21 pct. i 2015 til 17 pct. i 2023.

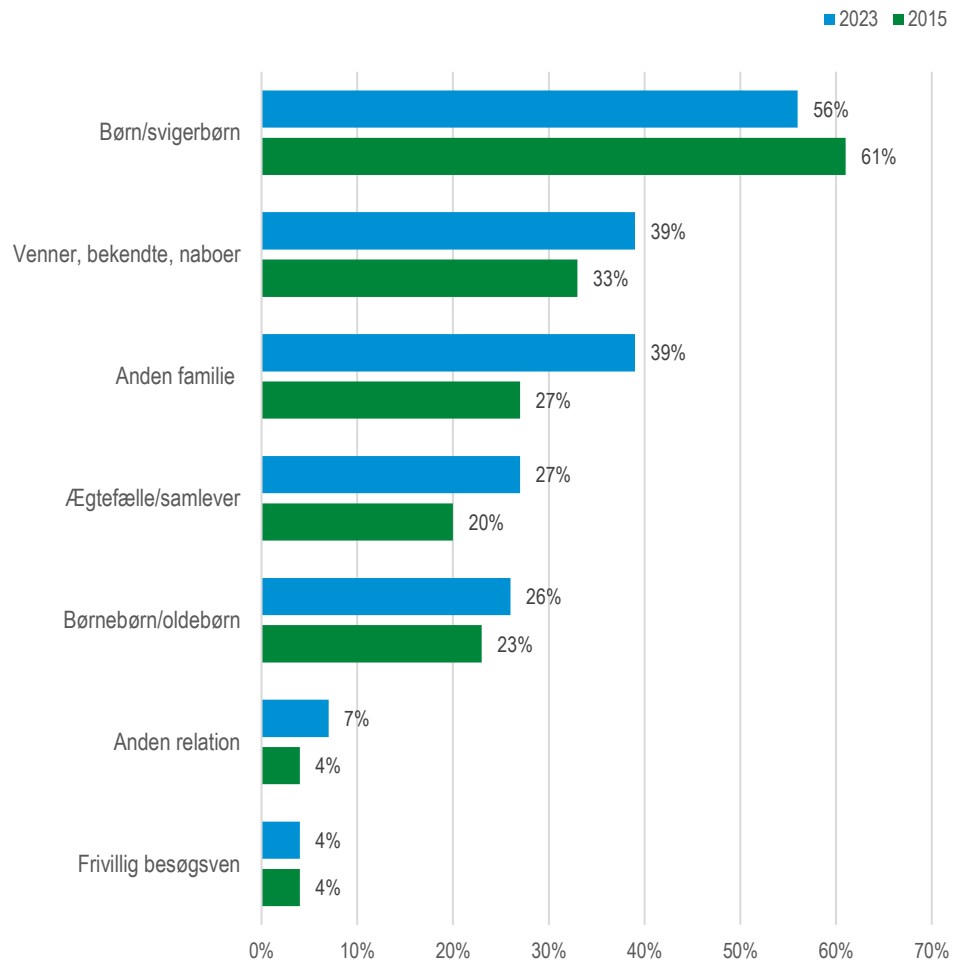
Figur 8.2 Hvilken relation har personen/personerne til hjemmehjælpsmodtageren?

Base: 1.312. Alle der angiver, at der er andre der hjælper end dem selv og hjemmehjælpen.

Det fremgår af figur 8.2, at størstedelen af hjælpen fra andre personer end voksne børn selv og hjemmehjælpen kommer fra hjemmehjælpsmodtagernes andre børn/svigerbørn (56 pct.). Næsten 4 ud af 10 voksne børn (39 pct.) angiver, at den/dem, de hjælper, får hjælp fra venner, bekendte eller naboer. En lige så stor andel (39 pct.) angiver, at anden familie såsom søskende, nevøer/niecer, kusiner/fætre eller onkler/tanter hjælper hjemmehjælpsmodtageren. Derudover angiver lidt mere end hvert fjerde voksne barn, at hjemmehjælpsmodtageren får hjælp fra hhv. ægtefælle/samlever til hjemmehjælpsmodtageren (27 pct.) og/eller børnebørn/oldebørn (26 pct.). Slutteligt angiver 7 pct. af voksne børn, at der fås hjælp fra en anden relation end ovenstående, mens 4 pct. angiver, at der fås hjælp fra en frivillig besøgsven.

Figur 8.2.1 Hvilken relation har personen/personerne til den/dem du hjælper?

Base: Alle der angiver, at der er andre der hjælper end dem selv og hjemmehjælpen. I 2015 indgår også dem der angiver, at de tidligere har hjulpet et familiemedlem, der modtager hjemmehjælp. 1.312 i 2023 og 888 i 2015. Flere svar muligt.

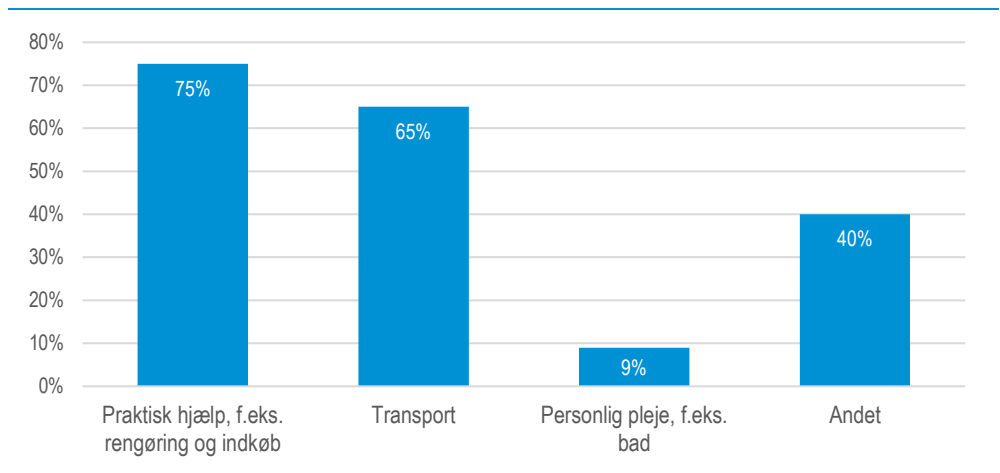
Figur 8.2.1 viser, at der er en mindre andel af børn/svigerbørn til hjemmehjælpsmodtageren, der hjælper i 2023 (56 pct.) sammenlignet med undersøgelsen i 2015 (61 pct.). For alle øvrige relationer er der sket en stigning i andelen, der hjælper.

Andelen af voksne børn, der angiver, at hjælpen også kommer fra venner, bekendte og naboer til hjemmehjælpsmodtageren, er steget fra 33 pct. i 2015 til 39 pct. i 2023, mens andelen, der angiver, at hjælpen kommer fra andre familiemedlemmer til den/dem, de hjælper, f.eks. søskende, nevøer/niecer, kusiner/fætre, onkler/tanter, er steget fra 27 pct. i 2015 til 39 pct. i 2023.

Der er ligeledes sket en stigning blandt ægtefæller/samlevere til hjemmehjælpsmodtagere, der hjælper. I 2015 angav 20 pct., at de fik hjælp herfra, mens det i 2023 er 27 pct., der angiver at få hjælp fra hjemmehjælpsmodtagerens ægtefælle/samlever. Der er også en større andel af børnebørn og oldebørn, der hjælper i 2023 (26 pct.) sammenlignet med i 2015 (23 pct.).

Endelig er der sket en stigning på 3 procentpoint i andelen af voksne børn, der angiver, at den/dem de hjælper, også får hjælp fra en person med en anden relation (end de nævnte) til hjemmehjælpsmodtageren. I 2015 fik 4 pct. hjælp herfra, mens det i 2023 er 7 pct. Andelen af voksne børn, der angiver, at de fås hjælp fra en frivillig besøgsven, er uændret (4 pct.).

Figur 8.3 Hvad hjælper andre med?

Base: 1.312. Alle der angiver, at der er andre der hjælper end dem selv og hjemmehjælpen. Flere svar muligt.

Det fremgår af figur 8.3, at de andre personer, der hjælper hjemmehjælpsmodtageren, udover hjemmehjælpen og voksne børn selv, primært hjælper med praktiske gøremål, såsom rengøring og indkøb (75 pct.), samt med transport (65 pct.). Lidt mindre end hvert tiende voksne barn (9 pct.) angiver, at de andre personer, der hjælper hjemmehjælpsmodtageren, hjælper med personlig pleje, såsom bad, mens 4 ud af 10 (40 pct.) angiver, at de hjælper med andet end de oplyste muligheder.

Åbne besvarelser⁶

Hvad hjælper andre med?

Dette er en sammenfatning af voksne børns besvarelser om, hvilke opgaver andre hjælper med. Besvarelserne er i høj grad en mere detaljeret beskrivelse af allerede nævnte opgaver, hvor personlig pleje f.eks. specificeres ved påklædning, klipning af hår og negle mv. Praktisk hjælp specificeres særligt ved havearbejde, håndværksmæssige opgaver i hjemmet og madlavning. Hjælpen dækker desuden områder som hjælp til økonomi, teknik, motivation og støtte i øvrigt.

- ”ALT hvad der skal hjælp til undtagen medicin.”
- ”Betale regninger, elektronik, havearbejde, håndværksmæssige opgaver.”
- ”Fødder og klippe hår.”
- ”Fodpleje.”
- ”Negleklipning.”

⁶ Se afsnittet åbne besvarelser i Kapitel 1.

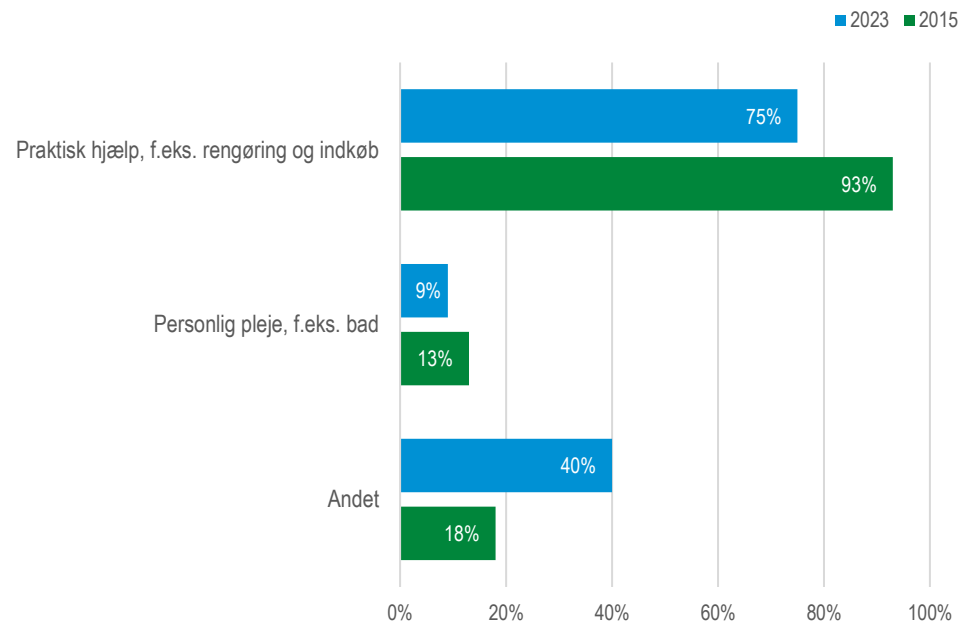
- *"Give vand, når ægtefælle ikke er hjemme."*
- *"Kommunikation med det offentlige, at bygge en carport, støtte op om fx frisørbesøg og gåture."*
- *"Reparation af ting, flytte ting, løfte tunge ting, hente ting, hvis far er syg."*
- *"Køre til undersøgelser."*
- *"Ledsage ved lægebesøg og kommune."*
- *"Hundeluftning."*
- *"Hygge om mor."*
- *"Besøg og støtte ved hospitalsbesøg."*
- *"Besøg, omsorg, udflugter."*

De åbne besvarelser indikerer desuden, at der er en vis arbejdsdeling mellem hjemmehjælpsmodtagerens børn og svigerbørn, hvilket understøttes af figur 8.2.

Udvalgte citater:

- *"Min bror hjælper med alt det praktiske, ophæng af lamper osv. samt min mors pengesager håndterer min bror også. Hvorimod jeg mere støtter min mor på et psykisk plan, hvor vi har nogle rigtig gode samtaler sammen."*
- *"Min søster og jeg laver mad til mine forældre. Naboen kommer tit med kage og slår græsset efter behov. Det samme gør min mand, han hjælper også med havearbejdet."*
- *"PC-oprydning, køb af større ting og haven. Min mand hjælper far med det finansielle samt alt nyt elektronisk, som han kærligt underviser ham i."*
- *"Naboen hjælper min far, hvis han er faldet, hvis vi andre er længere væk og hjælper min mor, hvis noget ikke virker akut."*
- *"Min fars ægtefælle (min mor) hjælper med ALT 24/7."*
- *"Børnebørnene er med i det hele, ved alt, hvad der foregår."*
- *"Praktisk hjælp i hjemmet (svigersøn), samt give livsglæde i forhold til at være der (børnebørn)."*

Figur 8.3.1 Hvad hjælper andre med?

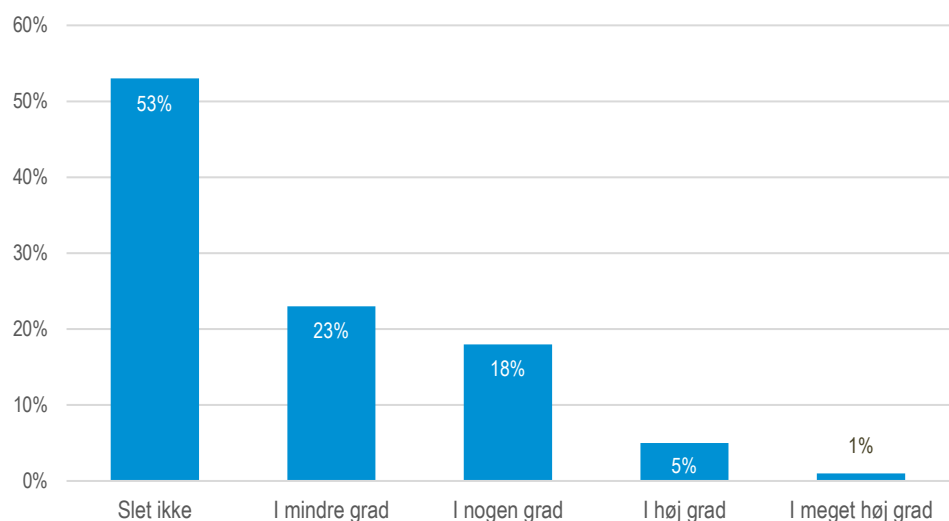

Base: Alle der angiver, at der er andre der hjælper end dem selv og hjemmehjælpen (og i 2015 også dem der angiver, at de tidligere har hjulpet et familiemedlem, der modtager hjemmehjælp). 1.312 i 2023 og 888 i 2015. Bemærk, at transport ikke var en svarmulighed i 2015, hvorfor denne kategori ikke fremgår af figuren. Flere svar muligt.

Af figur 8.3.1 fremgår det, at personerne, der hjælper hjemmehjælpsmodtageren udover hjemmehjælpen og voksne børn selv, i mindre grad hjælper med praktiske gøremål i 2023 (75 pct.) sammenlignet med undersøgelsen i 2015 (93 pct.). Der er sket et fald på 18 procentpoint i andelen af voksne børn, der angiver, at de får hjælp fra andre til praktiske gøremål. Samtidig er der også sket et fald i andelen, der angiver, at hjælpen fra de andre personer består af hjælp til personlig pleje f.eks. bad, fra 13 pct. i 2015 til 9 pct. i 2023. I 2023 angiver en større andel voksne børn, at de personer, der hjælper hjemmehjælpsmodtageren, udover hjemmehjælpen og voksne børn selv, hjælper med "andet" (40 pct.), sammenlignet med 2015 (18 pct.).

Figur 8.4

I hvilken grad køber den/dem du hjælper, du eller andre ekstra hjælp udover den hjemmehjælp, som kommunen har bevilget?

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023. Bemærk, at spørgsmålet er nyt i 2023, hvorfor der ikke fremgår sammenligning med 2015.

Af figur 8.4 fremgår det, at lidt mere end halvdelen af voksne børn (53 pct.) angiver, at der slet ikke købes ekstra hjælp udover den hjemmehjælp, som kommunen har bevilget. De resterende 47 pct. angiver, at der i en eller anden grad tilkøbes ekstra hjælp. 23 pct. angiver, at de i mindre grad køber ekstra hjælp, mens 18 pct. i nogen grad køber ekstra hjælp. Mindre end hvert tiende voksne barn angiver, at der i høj grad (5 pct.) eller i meget høj grad (1 pct.) tilkøbes ekstra hjælp.

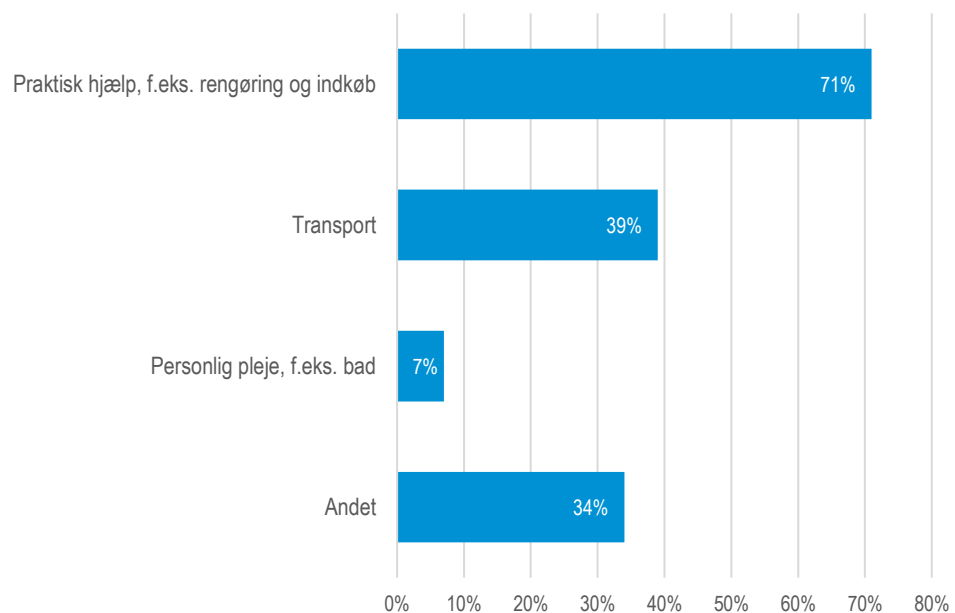
Disponibel familieindkomst

Voksne børn angiver i højere grad, at der købes ekstra hjælp, jo højere den disponible familieindkomst er. Blandt voksne børn med en årlig disponible familieindkomst på op til 250.000 kr. angiver 32 pct., at der købes ekstra hjælp, mens det gør sig gældende for 52 pct. af voksne børn med en årlig disponible familieindkomst fra og med 500.000 kr. jf. tabel 29 i Appendiks 1. Blandt voksne børn med en årlig disponible familieindkomst fra og med 250.000 kr. op til 350.000 kr. er andelen, der køber ekstra hjælp, 50 pct., mens andelen er 51 pct. blandt dem med en årlig disponible familieindkomst fra og med 350.000 kr. op til 500.000 kr.

Hjemmehjælpsmodtagerens indkomst

Der ses ligeledes en tendens til, at jo højere en indkomst hjemmehjælpsmodtageren har, jo mere tilkøbes der ekstra hjælp jf. tabel 30 i Appendiks 1. Lidt mere end halvdelen (51 pct.) af voksne børn til hjemmehjælpsmodtagere med en årlig indkomst fra og med 500.000 kr. køber ekstra hjælp, mens dette gør sig gældende for 35 pct. af voksne børn til hjemmehjælpsmodtagere med en årlig indkomst på op til 300.000 kr. Blandt voksne børn til hjemmehjælpsmodtagere med en årlig indkomst fra og med 300.000 op til 500.000 angiver 47 pct., at der købes ekstra hjælp.

Figur 8.5 **Hvad købes der hjælp til?**

Base: 754. Alle der har angivet, at de køber ekstra hjælp. Flere svar muligt. Bemærk, at spørgsmålet er nyt i 2023, hvorfor der ikke fremgår sammenligning med 2015.

Lidt mere end 7 ud af 10 voksne børn (71 pct.) angiver, at der købes ekstra hjælp til praktiske gøremål som f.eks. rengøring og indkøb, mens knap 4 ud af 10 (39 pct.) angiver, at der købes ekstra hjælp til transport. 7 pct. af voksne børn, der køber ekstra hjælp, køber hjælp til personlig pleje f.eks. bad, mens 34 pct. angiver, at der købes hjælp til noget andet.

Åbne besvarelser⁷**Hvad købes der hjælp til?**

Dette er en sammenfatning af voksne børns åbne besvarelser om, hvilke opgaver der købes hjælp til udover de oplyste. Besvarelserne giver en beskrivelse af allerede nævnte opgaver, hvor praktisk hjælp f.eks. specificeres ved havearbejde, vinduespudsning, snerydning mv., mens personlig pleje specificeres som f.eks. fodpleje eller frisør i hjemmet.

- *"Havearbejde, vinduespudsning og maling af hus."*
- *"Fodpleje i hjemmet."*
- *"Køber alt andet end personlig pleje."*
- *"Til at berolige hende og hjælpe psykisk, når hun bliver bange."*
- *"Hovedrengøring."*
- *"Mine forældre får mad udefra 5 gange om ugen fra et centralkøkken for at gøre madlavningen lettere i hverdagen."*
- *"Hjemmefrisør."*
- *"Vinduespudsning og hækklipning betaler min mor selv for."*
- *"Slå græsplæne, skovle sne."*
- *"Vinduespudsning, og mine forældre ville gerne købe mere, men de har ikke råd."*
- *"Mad, besøg af tandlæge og behandlere i hjemmet."*
- *"Levering af mad og tøjvask."*

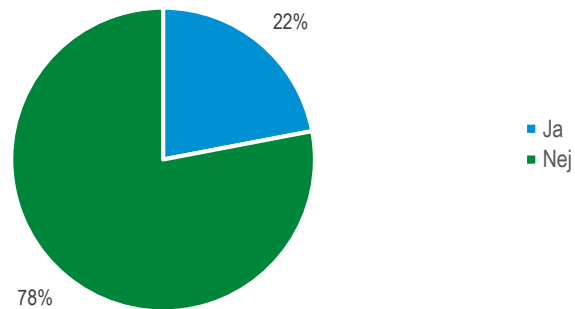
---

⁷ Se afsnittet åbne besvarelser i Kapitel 1.

9 Kendskab til og brug af støttemuligheder for pårørende

Kapitlet beskriver voksne børns kendskab til samt anvendelse af de støttemuligheder, der eksisterer for dem som pårørende.

Figur 9.1 Har du kendskab til tilbud, som kan hjælpe og støtte dig i din situation som pårørende?
F.eks. tilbud fra kommune eller frivillige foreninger til pårørende.

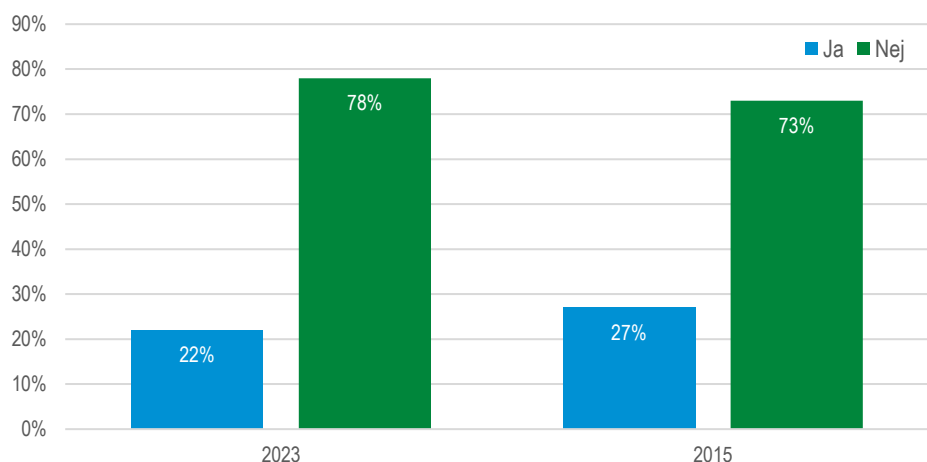
Base: 1.566. Alle der hjælper.

Figur 9.1 viser, at lidt mere end 3 ud af 4 voksne børn (78 pct.) ikke har kendskab til tilbud, som kan hjælpe og støtte dem. Dette kan for eksempel være tilbud fra kommunen eller fra frivillige foreninger rettet mod pårørende. Omkring 1 ud af 4 voksne børn (22 pct.) angiver at have kendskab til disse støttetilbud.

Køn Kendskabet til tilbud, som kan hjælpe og støtte pårørende, er en smule større blandt kvinder (25 pct.) end blandt mænd (16 pct.) jf. tabel 31 i Appendiks 1.

Disponibel familieindkomst Voksne børn med en årlig disponibel familieindkomst fra og med 500.000 kr. er i mindre grad bekendt med tilbud (18 pct.), som kan hjælpe og støtte pårørende i forhold til voksne med børn med en lavere disponibelindkomst på op til 250.000 kr. årligt (22 pct.). Kendskabet til sådanne tilbud er mest udbredt blandt voksne børn med disponibel indkomst fra og med 250.000 kr. op til 350.000 kr. årligt (25 pct.) jf. tabel 32 i Appendiks 1.

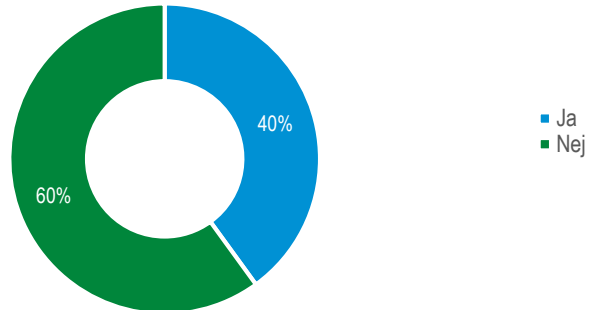
Figur 9.1.1 Har du kendskab til tilbud, som kan hjælpe og støtte dig i din situation som pårørende?

Base: Alle der hjælper. 1.566 i 2023 og 920 i 2015.

Andelen af voksne børn, der har kendskab til tilbud, som kan hjælpe og støtte pårørende, er siden 2015 faldet fra 27 pct. til 22 pct. i 2023. Der er således sket et fald på 5 procentpoint i andelen af voksne børn, der har kendskab til sådanne tilbud.

Figur 9.2 Har du brugt nogle af disse tilbud?

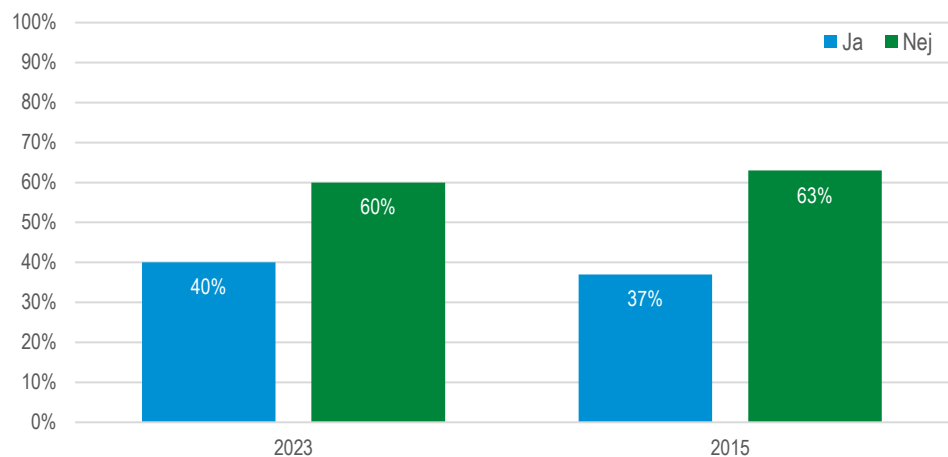
Base: 374. Alle har der kendskab til tilbud for pårørende.

Blandt voksne børn, der i 2023 angiver, at de har kendskab til tilbud for pårørende, svarer 40 pct., at de har brugt nogle af disse tilbud, mens 60 pct. svarer, at de ikke har brugt nogle af disse tilbud, til trods for kendskabet.

Disponibel familieindkomst

Anvendelsen af tilbud til pårørende er større blandt voksne børn med en lavere disponibel indkomst sammenlignet med dem i en højere indkomstgruppe. Blandt voksne børn i den laveste indkomstgruppe (op til 250.000 kr./året) har 42 pct. brugt nogle af de tilbud, der eksisterer til pårørende. En tilsvarende andel (41 pct.) findes blandt voksne børn i den næstlaveste indkomstgruppe (fra og med 250.000 op til og med 350.000 kr./året). I de to højeste indkomstgrupper er anvendelsen henholdsvis 37 pct. og 39 pct. jf. tabel 33 i Appendiks 1.

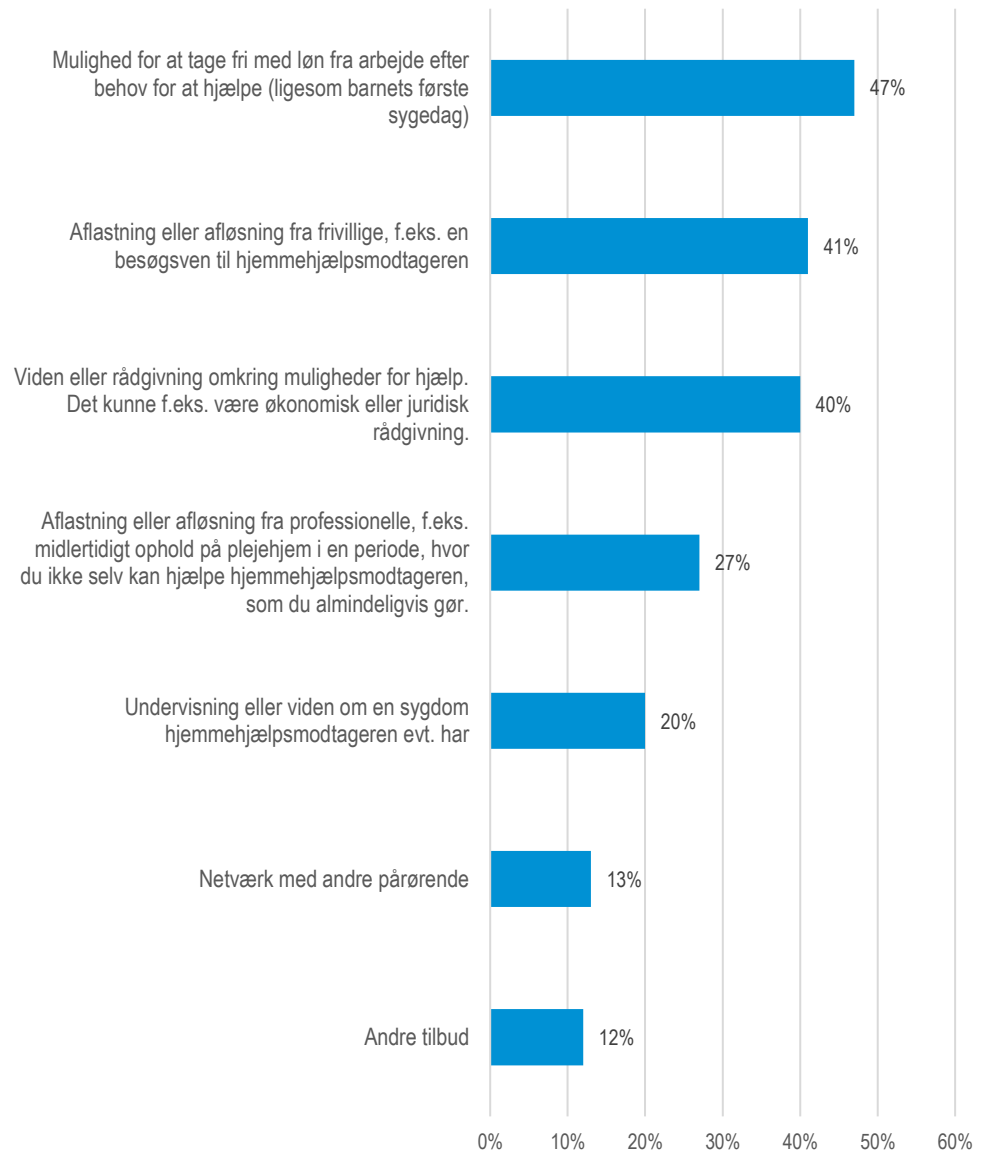
Figur 9.2.1 Har du brugt nogle af disse tilbud?

Base: Alle har der kendskab til tilbud for pårørende. 374 i 2023 og 250 i 2015.

Anvendelsen af tilbud til pårørende er steget i perioden 2015-2023. I 2015 svarede 37 pct. af voksne børn, at de havde anvendt nogle af de tilbud, der eksisterer for pårørende, mens det i 2023 er 40 pct. af voksne børn, der angiver at have benyttet sig af disse tilbud. Dette er en stigning på 3 procentpoint.

Figur 9.3 Er der nogle af følgende forslag, der kunne være relevante for dig som pårørende?

Base: 1.566. Alle der hjælper.

Figur 8.3 viser, at omkring halvdelen af voksne børn (47 pct.) mener, at muligheden for at tage fri med løn fra arbejde efter behov for at hjælpe (ligesom barnets første sygedag) kunne være relevant for dem som pårørende. 41 pct. mener, at aflastning eller afløsning fra frivillige, f.eks. en besøgsven til hjemmehjælpsmodtageren ville være relevant for dem, mens 40 pct. mener, at viden eller rådgivning omkring muligheder for hjælp, f.eks. økonomisk eller juridisk rådgivning ville være relevant. Lidt mere end hvert fjerde voksne barn (27 pct.) mener, at aflastning eller afløsning fra professionelle f.eks. midlertidigt ophold på plejehjem i en periode, er et relevant forslag. 20 pct. mener, at undervisning eller viden om en sygdom som hjemmehjælpsmodtageren eventuelt har, er et relevant forslag. Endeligt mener 13 pct., at et netværk for pårørende kunne være relevant, og 12 pct. mener, at der er andre tilbud, der kunne være relevante.

Køn Både mænd og kvinder finder muligheden for at tage fri med løn fra arbejde efter behov for at hjælpe (ligesom barnets første sygedag) mest relevant. En større andel kvinder (52 pct.) end mænd (37 pct.) finder forslaget relevant, hvilket er en gennemgående tendens for alle forslag. 44 pct. af kvinderne finder aflastning eller afløsning fra frivillige relevant, mens dette gælder for 35 pct. af mændene. Ligeledes finder en større andel kvinder (42 pct.) end mænd (37 pct.) viden eller rådgivning omkring

muligheder for hjælp relevant t jf. tabel 34 i Appendiks 1. En større andel kvinder (16 pct.) end mænd (10 pct.) finder samtidig et netværk med andre pårørende relevant.

Alder Voksne børn i alderen 18-49 år finder generelt de oplistede forslag mest relevante, mens de ældste voksne børn i alderen 60-66 år ikke finder forslagene lige så relevante. Generelt finder voksne børn forslagene mindre relevante i takt med alderen. 28 pct. af 18-49-årige voksne børn finder forslaget om undervisning eller viden om en sygdom, som den/dem, de hjælper, eventuelt har relevant. Blandt 60-66-årige voksne børn finder 15 pct. forslaget relevant.

6 ud af 10 voksne børn i alderen 18-49 år (60 pct.) finder muligheden for at tage fri med løn fra arbejde efter behov for at hjælpe (ligesom barnets første sygedag) relevant, mens det for voksne børn i alderen 60-66 år er 37 pct.

En næsten lige så stor andel af voksne børn i alderen 18-49 år finder det relevant med viden eller rådgivning omkring muligheder for hjælp (57 pct.). Blandt voksne børn i alderen 60-66 år finder 29 pct. forslaget relevant jf. tabel 35 i Appendiks 1.

Disponibel familieindkomst Voksne børn tilhørende de lavere indkomstgrupper finder i højere grad forslaget om et netværk med andre pårørende relevant sammenlignet med de øvre indkomstgrupper. Blandt voksne børn i den laveste indkomstgruppering (op til 250.000 kr.) finder 17 pct. forslaget om et netværk med andre pårørende relevant, mens det blandt voksne børn i den højeste indkomstgruppe (fra og med 500.000) er 10 pct. Ligeledes gælder for forslaget vedrørende viden eller rådgivning omkring muligheder for hjælp. Her angiver 42 pct. af voksne børn i den laveste indkomstgruppering, at de finder forslaget relevant, mens det gælder for 37 pct. af voksne børn i den højeste indkomstgruppering jf. tabel 36 i Appendiks 1.

Knap halvdelen af voksne børn i den højeste indkomstgruppering finder muligheden for at tage fri med løn fra arbejde efter behov for at hjælpe relevant (47 pct.). Dette er en større andel end blandt voksne børn i den laveste indkomstgruppering (39 pct.).

Beskæftigelse Voksne børns beskæftigelse afspejler sig i høj grad i, hvilke forslag der er relevante for dem. Både fuldtidsansatte (55 pct.) og deltidsansatte (54 pct.) voksne børn finder forslaget om mulighed for at tage fri med løn fra arbejde efter behov for at hjælpe mest relevant, ligesom barnets første sygedag. Pensionerede voksne børn (13 pct.) samt voksne børn uden for beskæftigelse (28 pct.) finder ikke forslaget lige så relevant.

Pensionerede voksne børn finder forslaget om aflastning eller afløsning fra frivillige, f.eks. en besøgsven, mest relevant (39 pct.), mens også en stor del (32 pct.) finder det relevant med viden eller rådgivning omkring muligheder for hjælp. Det samme gælder for voksne børn, der ikke er i beskæftigelse. Næsten halvdelen af voksne børn (46 pct.), der ikke er i beskæftigelse, finder forslaget omkring viden og rådgivning om muligheder for hjælp relevant jf. tabel 37 i Appendiks 1.

Åbne besvarelser⁸ **Er der nogle af følgende forslag, der kunne være relevante for dig som pårørende?**

Dette er en sammenfatning af voksne børns åbne besvarelser om, hvilke andre tilbud der kunne være relevante for dem som pårørende. 12 pct. har angivet, at der kunne være andre tilbud end de nævnte, der kunne være relevante for dem.

Blandt andre relevante tilbud nævnes blandt andet adgang til en plejehjemsplads, beskyttet eller ældrevenlig bolig, mere hjemmehjælp og behov for opfølgning på visitation samt bedre kommunikation og koordinering mellem f.eks. læge, sygehus og hjemmehjælp. Derudover angiver voksne børn også, at hjælp til transport og it samt sociale aktiviteter kunne være relevante tilbud.

Udvalgte citater:

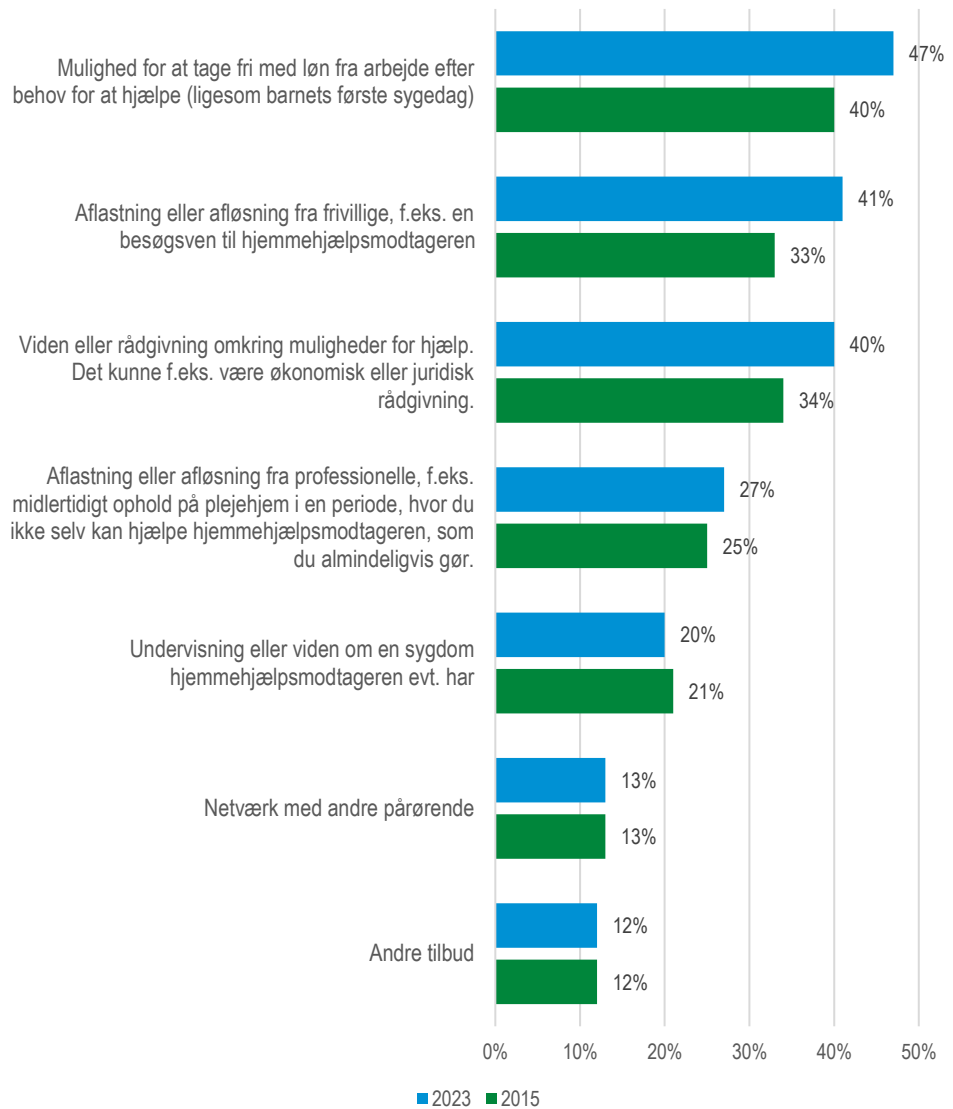
- *"At min mor kunne komme på plejehjem."*
- *"Min mor kan ikke få tilbudt plejehjemsplads, da hun er for frisk, hvilket også er helt galt. Det er meget trist at se, at hun nu skal sidde alene derhjemme ud over at kæmpe med at klare sig selv fra en rullestol."*
- *"Øget hjemmehjælp. Det er uforsvarligt og utrygt, at der kun er hjemmehjælp sidst på formiddagen til en 93-årig med blodpropramt balancecenter. Min far vil gerne klare sig selv, men han falder ofte og det ender galt. Det har det allerede, inkl. hospitalsindlæggelse."*
- *"Mere relevant og praktisk hjælp. Jeg har fået tilbud om netværk, men det kræver alt sammen tid og indsats fra min side."*
- *"Aflastning i hjemmet i aften timerne. Mere hjælp i hjemmet og større åbenhed om, hvad kommunen tilbyder. – Føler de putter med det. Samme vilkår for pårørende på tværs af kommuner."*
- *"At min far rent faktisk fik bevilget rengøring frem for rengøringskurser i kommunen."*
- *"Mere relevant og praktisk hjælp. Jeg har fået tilbud om netværk, men det kræver alt sammen tid og indsats fra min side."*
- *"Bedre rengøring end den man får fra kommune, hvor de kun gør overfladisk rent. Hjælp med have, hus såsom hækklipning så hus og have ikke forfalder."*
- *"Bermuda trekanten" mellem region (hospital), kommune og praktiserende læge fungerer bare ikke. Højre hånd aner ikke, hvad venstre hånd gør. Har oplevet det i ekstrem grad med min fars sygdom gennem nogle år. Oplever nøjagtig det samme med min hustrus bror, der er syg i en ung alder."*
- *"At al viden osv. ikke er digitalt. Det kan hun ikke finde ud af at bruge og læse. Hun mangler den fysiske telefonbog, og mennesker at tale med i den anden ende, som kan hjælpe. Ikke digitale selvhjælpsløsninger, når hun ikke kan betjene en pc!"*
- *Mine forældre kan ikke længere overskue nogen form for digital kommunikation og er helt afhængige af familiens hjælp. Det ville være et oplagt*

⁸ Se afsnittet åbne besvarelser i Kapitel 1.

fokusområde for staten, da det tydeligvis er et stort problem for den ældre generation.”

- *”Jeg bruger meget tid på at koordinere og følge op ift. kommunen. Det ville være super, hvis kommunen havde en koordinerende funktion, der kunne varetage mine forældres interesser.”*
- *”Det er et kæmpe problem, at min mor nu hverken har NemID eller MitID. Det er f.eks. vanvittig tidskrævende at bestille tid til vaccinationer per telefon. Starter gerne som nummer 37+ i telefonkøen. Med banken har vi fået ordnet adgang via min MitID. Ingen problem.”*
- *”Tryghed for at min mor får den hjælp, hun har brug for. Savner professionelle der har det samlede ansvar ift. hjemmepleje såvel som sygehus.”*
- *”Det ville være en STOR hjælp, hvis det var nemmere at finde ud af, hvordan handicapkørselsordningen fungerer. Jeg har haft virkelig mange udfordringer med at få min far til sin ugentlige træning, fordi det var umuligt at finde et telefonnummer/hjemmeside til handicapkørsel og en beskrivelse af, hvor specifik man skal være, når taler med visitationen (trapper op til hoveddøren fx).”*
- *”Information om samtykke og adgang til digital post og bank.”*
- *”Hvis mor kunne blive kørt til og fra aktiviteter, som nærer hende intellektuelt. Bridge, studiekredse, læsegruppe, gymnastik, meditation, maling, besøg på museer (...). Ved godt det ikke er ”livsnødvendigt”, men det kunne øge hendes livsglæde og livslyst, som hænger i en tynd snor, og som jeg føler, jeg har ansvar for (...).”*
- *”Alkoholrådgivning til ældre.”*
- *”En person, fast tilknyttet, der f.eks. kom en gang om måneden og tog stilling til, om tingene er, som de bør være, og som har mulighed for at gøre noget ved sagen, hvis der er noget, der ikke er i orden. Modsat en visitorator der ikke har kompetence til at gøre noget som helst.”*
- *”En snak med hjemmeplejen omkring deres vurdering af min fars tilstand. Jo ældre han bliver, kniber det med hukommelsen og han bliver forvirret.”*
- *”Gennemgang af min mors bolig for at bedømme om den er sikker nok, da hun går dårligt.”*
- *”Hvis hjemmehjælpen hjalp som visiteret – og ikke som nu, hvor jeg har arbejdet intensivt på det i 3 år uden så meget succes og stor psykisk påvirkning, når intet hjælper – ville det kunne lette enormt meget.”*

Figur 9.3.1 Er der nogle af følgende forslag, der kunne være relevante for dig som pårørende?

Base: Alle der hjælper. 1.566 i 2023 og 920 i 2015

Sammenlignet med undersøgelsen i 2015 er der i 2023 generelt en større andel af voksne børn, der finder de oplyste forslag relevante. Andelen af voksne børn, der anser det for relevant at have muligheden for at tage fri med løn fra arbejde for at hjælpe (svarende til barnets første sygedag), er steget fra 40 pct. i 2015 til 47 pct. i 2023. Ligeledes er andelen af voksne børn, der finder det relevant at få aflastning eller afløsning fra frivillige f.eks. en besøgsven til hjemmehjælpsmodtageren, steget fra 33 pct. i 2015 til 41 pct. i 2023, mens andelen af voksne børn, der finder det relevant at få aflastning eller afløsning fra professionelle, er steget fra 25 pct. i 2015 til 27 pct. i 2023. Yderligere er der en større andel voksne børn, der i 2023 finder forslaget om at få viden eller rådgivning omkring muligheder for hjælp relevant (40 pct.) sammenlignet med 2015 (34 pct.).

Andelen af voksne børn, der finder det relevant at kunne få undervisning eller viden om en sygdom som hjemmehjælpsmodtageren eventuelt har, er faldet fra 21 pct. i 2015 til 20 pct. i 2023 og er dermed stort set uændret. Andelene, der finder et netværk med andre pårørende relevant, er uændret (13 pct.), og ligeledes er andelen, der mener andre tilbud kunne være relevante (12 pct.).

Appendiks 1: Krydstabeller

Table 1: Hvor ofte hjælper du fordelt på køn, pct.

	Kvinder	Mænd
I alt	100	100
Hver dag	8	7
3-4 gange om ugen	18	13
1-2 gange om ugen	41	41
2-3 gange om måneden	23	24
1 gang om måneden	7	11
Sjældnere end 1 gang om måneden	3	4

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Table 2: Hvor ofte hjælper du fordelt på disponibel familieindkomst, pct.

	Op til 250	Fra og med 250 op til 350	Fra og med 350 op til 500	Fra og med 500
I alt	100	100	100	100
Hver dag	12	8	5	6
3-4 gange om ugen	15	16	16	19
1-2 gange om ugen	40	41	41	41
2-3 gange om måneden	23	23	26	19
1 gang om måneden	7	7	9	11
Sjældnere end 1 gang om måneden	3	4	3	3

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Table 3: Hvor mange timer hjælper du cirka om ugen fordelt på køn, pct.

	Kvinder	Mænd
I alt	100	100
Én time om ugen	11	16
Et par timer hver uge	33	38
3-4 timer om ugen	25	25
Mere end 4 timer om ugen	31	20

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Table 4: I hvilken grad, oplever du, at dine opgaver som pårørende vokser med tiden fordelt på køn, pct.

	Kvinder	Mænd
I alt	100	100
Slet ikke	3	6
I mindre grad	9	19
I nogen grad	29	37
I høj grad	38	27
I meget høj grad	21	11

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Tabel 5: Hvilke opgaver hjælper du med fordelt på køn, pct.

	Kvinder	Mænd
I alt	100	100
Huslige gøremål f.eks. indkøb, rengøring, tøjvask	86	73
Havearbejde, reparationer og lign	66	74
Transport	81	77
Betale regninger eller udfylde ansøgninger med digitale selvbetjeningsløsninger, f.eks. ved brug af NemID og MitID	74	64
Bisidde ved lægesamtaler, ledsage til sygehus, kontakt til kommune, myndigheder eller lign.	85	68
Støtte og motivere ved besøg eller telefonsamtale	78	67
Hjælp til måltider	27	25
Personlig pleje, f.eks. påklædning, bad eller toiletbesøg	17	8
Give medicin, f.eks. piller eller salve	13	9
Udføre sårpleje, udskifte kateter, give sprøjter eller anden behandling	5	2
Står for sociale arrangementer (f.eks. jul, fødselsdage og andre mærkedage)	78	58
Teknisk hjælp til og brug af computer, internet, telefon, tv, iPad eller lignende	82	81
Andre opgaver	31	16

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Tabel 6: Hvilke opgaver hjælper du med fordelt på disponibel familieindkomst, pct.

	Op til 250	Fra og med 250 op til 350	Fra og med 350 op til 500	Fra og med 500
I alt	100	100	100	100
Huslige gøremål f.eks. indkøb, rengøring, tøjvask	86	80	78	82
Havearbejde, reparationer og lign.	60	70	72	70
Transport	70	80	83	84
Betale regninger eller udfylde ansøgninger med digitale selvbetjeningsløsninger	65	69	71	77
Bisidde ved lægesamtaler, ledsage til sygehus, kontakt til kommune, myndigheder el. lign.	72	80	82	81
Støtte og motivere ved besøg eller telefonsamtale	66	76	75	79
Hjælp til måltider	31	27	22	28
Personlig pleje, f.eks. påklædning, bad eller toiletbesøg	15	12	13	15
Give medicin, f.eks. piller eller salve	16	11	10	10
Udføre sårpleje, udskifte kateter, give sprøjter eller anden behandling	7	4	2	3
Står for sociale arrangementer (f.eks. jul, fødselsdage og andre mærkedage)	68	71	69	75
Teknisk hjælp til og brug af computer, internet, telefon, tv, iPad eller lignende	76	85	82	85
Andre opgaver	32	24	22	26

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Tabel 7: Hvilke opgaver hjælper du med fordelt på beskæftigelse, pct.

	I arbejde (fuldtid)	I arbejde (deltid)	Pensioneret	Ikke i be- skæftigelse
I alt	100	100	100	100
Huslige gøremål f.eks. indkøb, rengøring, tøjvask	78	86	89	86
Havearbejde, reparationer og lign.	71	68	62	62
Transport	80	82	82	70
Betale regninger eller udfylde ansøgninger med digitale selvbetjeningsløsninger	72	68	67	61
Bisidde ved lægesamtaler, ledsage til sygehus, kontakt til kommune, myndigheder el. lign.	76	83	89	76
Støtte og motivere ved besøg eller telefonsamtale	73	76	80	71
Hjælp til måltider	25	30	29	27
Personlig pleje, f.eks. påklædning, bad eller toiletbesøg	12	20	12	11
Give medicin, f.eks. piller eller salve	11	11	15	12
Udføre sårpleje, udskifte kateter, give sprøjter eller anden behandling	3	6	6	3
Står for sociale arrangementer (f.eks. jul, fødselsdage og andre mærkedage)	70	73	76	64
Teknisk hjælp til og brug af computer, internet, telefon, tv, iPad eller lignende	84	78	77	79
Andre opgaver	23	30	28	31

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Tabel 8: Hvilke opgaver hjælper du med fordelt på hjemmehjælpstype, pct.

	Kun personlig pleje	Kun praktisk pleje	Praktisk og pers. pleje < 2,5 timer	Praktisk og pers. pleje > 2,5 timer
I alt	100	100	100	100
Huslige gøremål f.eks. indkøb, rengøring, tøjvask	67	81	88	85
Havearbejde, reparationer og lign.	72	68	66	71
Transport	78	79	86	75
Betale regninger eller udfylde ansøgninger med digitale selvbetjeningsløsninger	63	69	73	77
Bisidde ved lægesamtaler, ledsage til sygehus, kontakt til kommune, myndigheder el. lign.	70	77	86	86
Støtte og motivere ved besøg eller telefonsamtale	75	71	81	77
Hjælp til måltider	28	22	33	34
Personlig pleje, f.eks. påklædning, bad eller toiletbesøg	21	9	17	23
Give medicin, f.eks. piller eller salve	15	9	16	16
Udføre sårpleje, udskifte kateter, give sprøjter eller anden behandling	5	4	4	5
Står for sociale arrangementer (f.eks. jul, fødselsdage og andre mærkedage)	65	68	77	78
Teknisk hjælp til og brug af computer, internet, telefon, tv, iPad eller lignende	78	83	83	80
Andre opgaver	26	23	29	30

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Tabel 9: Hvilke opgaver hjælper du med fordelt på hvor mange timer hjælper du cirka om ugen, pct.

	1-2 timer	3-4 timer	Mere end 4 timer	Hjælper ikke ugentligt
I alt	100	100	100	100
Huslige gøremål f.eks. indkøb, rengøring, tøjvask	80	91	95	71
Havearbejde, reparationer og lign.	66	71	79	64
Transport	82	86	88	71
Betale regninger eller udfylde ansøgninger med digitale selvbetjeningsløsninger	71	77	82	60
Bisidde ved lægesamtaler, ledsage til sygehus, kontakt til kommune, myndigheder el. lign.	76	87	95	70
Støtte og motivere ved besøg eller telefonsamtale	73	79	89	65
Hjælp til måltider	24	29	49	16
Personlig pleje, f.eks. påklædning, bad eller toiletbesøg	8	15	29	9
Give medicin, f.eks. piller eller salve	6	16	27	7
Udføre sårpleje, udskifte kateter, give sprøjter eller anden behandling	2	5	10	2
Står for sociale arrangementer (f.eks. jul, fødselsdage og andre mærkedage)	70	79	88	59
Teknisk hjælp til og brug af computer, internet, telefon, tv, iPad eller lignende	79	88	87	80
Andre opgaver	20	28	37	23

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Tabel 10: Løser du opgaver, der er bevilget hjemmehjælp til fra kommunen for den/dem du hjælper fordelt på køn, pct.

	Kvinder	Mænd
I alt	100	100
Ja	50	37
Nej	50	63

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Tabel 11: Løser du opgaver, der er bevilget hjemmehjælp til fra kommunen for den/dem du hjælper fordelt på hvor ofte hjælper du, pct.

	1-2 gange om ugen	3-4 gange om ugen	Hver dag	Hjælper ikke ugentligt
I alt	100	100	100	100
Ja	43	58	64	39
Nej	57	42	36	61

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Tabel 12: Løser du opgaver, der er bevilget hjemmehjælp til fra kommunen for den/dem du hjælper fordelt på hvor mange timer hjælper du cirka om ugen, pct.

	1-2 timer	3-4 timer	Mere end 4 timer	Hjælper ikke ugentligt
I alt	100	100	100	100
Ja	39	51	65	39
Nej	61	49	35	61

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Tabel 13: I hvilken grad har den, du hjælper, givet dig anledning til bekymring fordelt på køn, pct.

	Kvinder	Mænd
I alt	100	100
Slet ikke	4	14
I mindre grad	13	24
I nogen grad	34	34
I høj grad	31	21
I meget høj grad	19	7

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Tabel 14: I hvilken grad har den, du hjælper, givet dig anledning til bekymring fordelt på hvor ofte hjælper du, pct.

	1-2 gange om ugen	3-4 gange om ugen	Hver dag	Hjælper ikke ugentligt
I alt	100	100	100	100
Slet ikke	7	4	4	10
I mindre grad	5	11	13	19
I nogen grad	35	29	30	35
I høj grad	28	34	33	23
I meget høj grad	12	22	21	14

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Tabel 15: I hvilken grad har den, du hjælper, givet dig anledning til bekymring fordelt på hvor timer om ugen hjælper du, pct.

	1-2 timer	3-4 timer	Mere end 4 timer	Hjælper ikke ugentligt
I alt	100	100	100	100
Slet ikke	9	5	2	10
I mindre grad	20	12	11	19
I nogen grad	37	35	24	35
I høj grad	23	37	36	23
I meget høj grad	11	11	27	14

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Tabel 16: Har du i forbindelse med dine opgaver som pårørende oplevet ét eller flere af følgende udsagn fordelt på køn, pct.

	Kvinder	Mænd
I alt	100	100
Jeg har skyldfølelse og dårlig samvittighed	69	49
Jeg må tilsidesætte mig selv og mine egne behov	59	39
Det er en glæde for mig at hjælpe	47	53
Det er naturligt for mig at hjælpe	80	81
Der er flere konflikter i familien, end før den jeg hjælper, fik behov for hjælp	20	14

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Tabel 17: Har du i forbindelse med dine opgaver som pårørende oplevet ét eller flere af følgende udsagn fordelt på alder, pct.

	18-49 år	50-54 år	55-59 år	60-66 år
I alt	100	100	100	100
Jeg har skyldfølelse og dårlig samvittighed	71	65	64	54
Jeg må tilsidesætte mig selv og mine egne behov	61	58	55	41
Det er en glæde for mig at hjælpe	49	56	48	47
Det er naturligt for mig at hjælpe	76	83	84	80
Der er flere konflikter i familien, end før den jeg hjælper, fik behov for hjælp	22	18	19	16

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Tabel 18: Har du i forbindelse med dine opgaver som pårørende oplevet ét eller flere af følgende udsagn fordelt på hvor ofte hjælper du, pct.

	1-2 gange om ugen	3-4 gange om ugen	Hver dag	Hjælper ikke ugentligt
I alt	100	100	100	100
Jeg har skyldfølelse og dårlig samvittighed	60	65	55	63
Jeg må tilsidesætte mig selv og mine egne behov	48	69	70	43
Det er en glæde for mig at hjælpe	49	50	58	48
Det er naturligt for mig at hjælpe	83	88	85	75
Der er flere konflikter i familien, end før den jeg hjælper, fik behov for hjælp	18	22	24	16

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Tabel 19: I hvilken grad har du oplevet at... fordelt på køn, pct.

	Kvinder	Mænd
I alt	100	100
Dit psykiske helbred er blevet dårligere som følge af, at du hjælper?		
Slet ikke	30	51
I mindre grad	24	27
I nogen grad	28	15
I høj grad	12	6
I meget høj grad	6	2
Dit fysiske helbred er blevet dårligere som følge af, at du hjælper?		
Slet ikke	59	75
I mindre grad	21	14
I nogen grad	13	8
I høj grad	4	2
I meget høj grad	2	1
Det er svært at få tid til fritidsinteresser eller at se venner og andre i familien som følge af, at du hjælper?		
Slet ikke	30	53
I mindre grad	29	23
I nogen grad	25	15
I høj grad	9	7
I meget høj grad	6	2
Din hverdag er blevet mere presset?		
Slet ikke	14	33
I mindre grad	23	30
I nogen grad	32	25
I høj grad	20	8
I meget høj grad	11	4

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Tabel 20: I hvilken grad har du oplevet at... fordelt på hvor mange timer hjælper du cirka om ugen, pct.

	1-2 timer om ugen	3-4 timer om ugen	Mere end 4 ti- mer om ugen	Hjælper ikke ugentligt
I alt	100	100	100	100
Dit psykiske helbred er blevet dårligere som følge af, at du hjælper?				
Slet ikke	44	31	19	44
I mindre grad	25	24	24	26
I nogen grad	21	32	29	18
I høj grad	7	9	16	8
I meget høj grad	3	4	12	3
Dit fysiske helbred er blevet dårligere som følge af, at du hjælper?				
Slet ikke	73	56	43	73
I mindre grad	15	28	23	15
I nogen grad	8	12	22	7
I høj grad	2	2	6	4
I meget høj grad	1	1	5	1
Det er svært at få tid til fritidsinteresser eller at se venner og andre i familien som følge af, at du hjælper?				
Slet ikke	45	31	17	46
I mindre grad	31	27	20	27
I nogen grad	17	29	30	18
I høj grad	6	9	19	6
I meget høj grad	1	5	14	3
Din hverdag er blevet mere presset?				
Slet ikke	24	11	6	30
I mindre grad	32	25	11	28
I nogen grad	28	35	34	26
I høj grad	12	18	28	11
I meget høj grad	4	10	21	5

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Tabel 21: Hvad er din beskæftigelse fordelt på køn, pct.

	Kvinder	Mænd
I alt	100	100
I arbejde (fuld tid)	51	69
I arbejde (deltid)	16	3
Selvstændig	4	8
Flexjob	5	4
Ledig	1	3
Førtidspensionist	10	6
Efterlønsmodtager	4	2
Folkepensionist	1	2
Hjemmegående	2	1
Under uddannelse	1	0
Andet	5	3

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Tabel 22: I hvilken grad har det påvirket din beskæftigelsesmæssige/uddannelsesmæssige situation at du hjælper fordelt på køn, pct.

	Kvinder	Mænd
I alt	100	100
Slet ikke	36	54
I mindre grad	28	31
I nogen grad	27	11
I høj grad	6	2
I meget høj grad	2	1

Base: 1.254. Alle der er i arbejde (fuldtid, deltid, selvstændig, flexjob) eller under uddannelse i 2023.

Tabel 23: I hvilken grad har det påvirket din beskæftigelsesmæssige/uddannelsesmæssige situation at du hjælper fordelt på hvor ofte hjælper du, pct.

	1-2 gange om ugen	3-4 gange om ugen	Hver dag	Hjælper ikke ugentligt
I alt	100	100	100	100
Slet ikke	41	28	32	54
I mindre grad	33	26	25	27
I nogen grad	21	31	27	15
I høj grad	3	12	6	3
I meget høj grad	1	3	11	0

Base: 1.254. Alle der er i arbejde (fuldtid, deltid, selvstændig, flexjob) eller under uddannelse i 2023.

Tabel 24: I hvilken grad har det påvirket din beskæftigelsesmæssige/uddannelsesmæssige situation at du hjælper fordelt på i hvilken grad oplever du en mere presset hverdag, pct.

	Slet ikke	I mindre grad	I nogen grad	I høj grad	I meget høj grad
I alt	100	100	100	100	100
Slet ikke	89	50	28	17	8
I mindre grad	9	40	42	23	14
I nogen grad	2	10	26	46	38
I høj grad	.	0	3	14	21
I meget høj grad	0	0	.	1	20

Base: 1.254. Alle der er i arbejde (fuldtid, deltid, selvstændig, flexjob) eller under uddannelse i 2023.

Tabel 25: Har du på grund af omsorgsopgaverne oplevet, at du har... fordelt på køn, pct.

	Kvinder	Mænd
I alt	100	100
Haft svært ved at koncentrere dig på dit arbejde/under din uddannelse, sagt nej til arbejdsopgaver eller karrieremæssige muligheder?	52	36
Brugt feriefridage eller købt fridage?	72	62
Valgt at gå ned i tid?	14	6
Valgt at forlade arbejdsmarkedet tidligere end forventet?	3	4
Mistet indtægt?	22	23
Meldt dig syg fra arbejde/din uddannelse?	23	7

Base: 744. Alle der har oplevet, at deres beskæftigelsesmæssige/uddannelsesmæssige er blevet påvirket som følge af at hjælpe.

Tabel 26: Har du nogle af følgende muligheder på dit arbejde i forhold til at hjælpe den/dem du hjælper fordelt på køn, pct.

	Kvinder	Mænd
I alt	100	100
Mulighed for at holde fri med løn for at følge den/dem du hjælper til undersøgelse eller lignende?	15	20
Mulighed for at holde fri uden løn for at følge den/dem du hjælper til undersøgelse eller lignende?	61	62
Mulighed for at ringe eller maile i arbejdstiden på vegne af den/dem du hjælper?	72	76
Mulighed for at få orlov eller gå på deltid i en periode?	32	25

Base: 1.085. Alle lønmodtagere (fuldtid og deltid).

Tabel 27: Ved du, hvem du skal kontakte i hjemmehjælpen, hvis der er noget, du gerne vil drøfte fordelt på køn, pct.

	Kvinder	Mænd
I alt	100	100
Ja	66	58
Nej	34	42

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Tabel 28: I hvilken grad har du kontakt med hjemmehjælpen fordelt på hjemmehjælpstype, pct.

	Kun personlig pleje	Kun praktisk pleje	Praktisk og pers. pleje < 2,5 timer	Praktisk og pers. pleje > 2,5 timer
I alt	100	100	100	100
Slet ikke	34	44	21	15
I mindre grad	40	33	39	32
I nogen grad	16	17	28	35
I høj grad	7	4	10	13
I meget høj grad	3	1	2	6

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Tabel 29: Købes der ekstra hjælp udover den hjemmehjælp, som kommunen har bevilget fordelt på disponibel familieindkomst (1.000 kr.), pct.

	Op til 250	Fra og med 250 op til 350	Fra og med 350 op til 500	Fra og med 500
I alt	100	100	100	100
Ja	32	50	51	52
Nej	68	50	49	48

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Tabel 30: Købes der ekstra hjælp udover den hjemmehjælp, som kommunen har bevilget fordelt hjemmehjælpsmodtagerens indkomst (1.000 kr.), pct.

	Op til 300	Fra og med 300 op til 500	Fra og med 500
I alt	100	100	100
Ja	35	47	51
Nej	65	53	49

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Tabel 31: Har du kendskab til tilbud, som kan hjælpe og støtte dig i din situation som pårørende fordelt på køn, pct.

	Kvinder	Mænd
I alt	100	100
Ja	25	16
Nej	75	84

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Tabel 32: Har du kendskab til tilbud, som kan hjælpe og støtte dig i din situation som pårørende fordelt på disponibel familieindkomst (1.000 kr.), pct.

	Op til 250	Fra og med 250 op til 350	Fra og med 350 op til 500	Fra og med 500
I alt	100	100	100	100
Ja	22	25	22	18
Nej	78	75	78	82

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Tabel 33: Har du brugt nogle af disse tilbud fordelt på disponibel familieindkomst (1.000 kr.), pct.

	Op til 250	Fra og med 250 op til 350	Fra og med 350 op til 500	Fra og med 500
I alt	100	100	100	100
Ja	42	41	37	39
Nej	58	59	63	61

Base: 374. Alle har der kendskab til tilbud for pårørende.

Tabel 34: Er der nogle af følgende forslag, der kunne være relevante for dig som pårørende fordelt på køn, pct.

	Kvinder	Mænd
I alt	100	100
Undervisning eller viden om en sygdom den/dem du hjælper evt. har	20	19
Netværk med andre pårørende	16	10
Aflastning eller afløsning fra frivillige	44	35
Aflastning eller afløsning fra professionelle	28	25
Mulighed for at tage fri med løn fra arbejde efter behov for at hjælpe (ligesom barnets første sygedag)	52	37
Viden eller rådgivning omkring muligheder for hjælp.	42	37

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Tabel 35: Er der nogle af følgende forslag, der kunne være relevante for dig som pårørende fordelt på alder, pct.

	18-49 år	50-54 år	55-59 år	60-66 år
I alt	100	100	100	100
Undervisning eller viden om en sygdom den/dem du hjælper evt. har	28	21	20	15
Netværk med andre pårørende	17	13	14	12
Aflastning eller afløsning fra frivillige	47	46	38	38
Aflastning eller afløsning fra professionelle	31	29	28	23
Mulighed for at tage fri med løn fra arbejde efter behov for at hjælpe	60	53	49	37
Viden eller rådgivning omkring muligheder for hjælp.	57	45	41	29

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Tabel 36: Er der nogle af følgende forslag, der kunne være relevante for dig som pårørende fordelt på disponibel familieindkomst (1.000 kr.), pct.

	Op til 250	Fra og med 250 op til 350	Fra og med 350 op til 500	Fra og med 500
I alt	100	100	100	100
Undervisning eller viden om en sygdom den/dem du hjælper evt. har	19	21	19	20
Netværk med andre pårørende	17	16	11	10
Aflastning eller afløsning fra frivillige	38	44	38	44
Aflastning eller afløsning fra professionelle	23	28	25	32
Mulighed for at tage fri med løn fra arbejde efter behov for at hjælpe	39	55	46	47
Viden eller rådgivning omkring muligheder for hjælp.	42	44	37	37

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Tabel 37: Er der nogle af følgende forslag, der kunne være relevante for dig som pårørende? Undervisning eller viden om en sygdom hjemme-hjælpsmodtageren evt. har fordelt på beskæftigelse, pct.

	I arbejde (fuldtid)	I arbejde (deltid)	Pensioneret	Ikke i beskæf- tigelse
I alt	100	100	100	100
Undervisning eller viden om en sygdom den/dem du hjælper evt. har	19	20	21	18
Netværk med andre pårørende	12	16	20	13
Aflastning eller afløsning fra frivillige	42	40	39	36
Aflastning eller afløsning fra professionelle	27	26	27	28
Mulighed for at tage fri med løn fra arbejde efter behov for at hjælpe	55	54	13	28
Viden eller rådgivning omkring muligheder for hjælp.	40	43	32	46

Base: 1.566. Alle der hjælper i 2023.

Appendiks 2: Spørgeskema

Variabel	Spørgsmål	Svarskala	Svartekst	Type	Filtre
Blok A					
Intro_A	Velkommen til denne undersøgelse. Undersøgelsen gennemføres i samarbejde med Ældre Sagen, og den handler om voksne børn til modtagere af hjemmehjælp. Med hjemmehjælp menes der praktisk hjælp, personlig pleje eller sygepleje, der er henvist af kommunen. Det vil til slut i spørgeskemaet være muligt at komme med en kommentar til skemaet og undersøgelsen.			Intro	
A3	Har du et familiemedlem, der modtager hjemmehjælp?	1 2	Ja Nej	Single	
A4_a	Hjælper du et familiemedlem, der modtager hjemmehjælp? F.eks. praktiske gøremål såsom rengøring, transport, havearbejde, indkøb eller personlig pleje.	1 2	Ja Nej	Single	A3=1
A4_b	Har du tidligere hjulpet et familiemedlem, der modtager hjemmehjælp?	1 2	Ja Nej	Single	A3=2 or A4_a = 2 If A4_b=1,2 then go to outro_screening
A5A	Hvem hjælper du? Angiv gerne flere svar.	1 2 3	Mor Far En anden person	Multiple	A4_a=1 or
A5C	Hvem er den anden person, du hjælper? Hvis du hjælper flere, så bedes du nævne den, du hjælper mest.	1 2 3 4 5 6 7 8 9	Egen ægtefælle/samlever Svigerfar/svigermor Fars ægtefælle/samlever Mors ægtefælle/samlever Bror/søster Anden familie Ven/veninde Nabo/bekendt Anden relation, notér hvilken: (20) string	Single Open	A5A=3

A5_b	Hvem hjælper du mest?	1 Mor 2 Far 3 Hjælper begge forældre lige meget 4 Hjælper en forælder og anden person lige meget 5 Hjælper begge forældre og anden person lige meget 6 [A5C]	Single Open	(A5A=1 AND 2) or (A5A=1 AND 3) or (A5A=2 AND 3) or (A5A=1 and 2 and 3)
HELP (hidden)	Hvem hjælper du mest? <i>Hvis man hjælper far, mor eller anden person prioriteres forældre frem for "andre". Der spørges således udelukkende til "andre", hvis IP alene hjælper andre og ikke forælder/forældre.</i>	1 Din mor 2 Din far 3 Din mor og far 4 [A5C]	Single The answer given in A5C	If A5_b=1 then 1 If A5_b=2 then 2 If A5_b=3 then 3 If A5_b=5 then 3 If A5_b=4 and A5A=1 then 1 If A5_b=4 and A5A=2 then 2 If A5_b not in (1 2 3 4 5 6) and A5A=1 then 1 If A5_b not in (1 2 3 4 5 6) and A5A=2 then 2 If A5_b not in (1 2 3 4 5 6) and A5A=3 then 4 If A5A = 1,2,3 and A5_B = 6 then 3 If A5A = 1,3 and A5_B = 6 then 1 If A5A = 1,2 and A5_B = 6 then 3 If A5A = 2,3 and A5_B = 6 then 2
Blok B				
Intro_B	Nu kommer der nogle spørgsmål om den hjælp, du giver, uanset hvor ofte du hjælper.		Intro	
Intro_B1	Du bedes svare ud fra den hjælp, du giver til [Pipe ind answer from HELP], uanset hvor ofte du hjælper.		Intro	
B1_a	Hvilke opgaver hjælper du med? Huslige gøremål f.eks. indkøb, rengøring, tøjvask	1 Ja 2 Nej	Single	Matrice B1_a-B1_m
B1_b	Hvilke opgaver hjælper du med? Havearbejde, reparationer og lign.	1 Ja 2 Nej	Single	Matrice B1_a-B1_m
B1_c	Hvilke opgaver hjælper du med? Transport	1 Ja 2 Nej	Single	Matrice B1_a-B1_m
B1_d	Hvilke opgaver hjælper du med? Betale regninger eller udfylde ansøgninger med digitale selvbetjeningsløsninger, f.eks. ved brug af NemID og MitID	1 Ja 2 Nej	Single	Matrice B1_a-B1_m

B1_n	Hvilke opgaver hjælper du med? Teknisk hjælp til og brug af computer, internet, telefon, tv, iPad eller lignende	1 2	Ja Nej	Single	Matrice B1_a-B1_m
B1_e	Hvilke opgaver hjælper du med? Bisidde ved lægesamtaler, ledsage til sygehus, kontakt til kommune, myndigheder eller lign.	1 2	Ja Nej	Single	Matrice B1_a-B1_m
B1_f	Hvilke opgaver hjælper du med? Støtte og motivere ved besøg eller telefonsamtale	1 2	Ja Nej	Single	Matrice B1_a-B1_m
B1_g	Hvilke opgaver hjælper du med? Hjælp til måltider	1 2	Ja Nej	Single	Matrice B1_a-B1_m
B1_i	Hvilke opgaver hjælper du med? Personlig pleje, f.eks. påklædning, bad eller toiletbesøg	1 2	Ja Nej	Single	Matrice B1_a-B1_m
B1_j	Hvilke opgaver hjælper du med? Give medicin, f.eks. piller eller salve	1 2	Ja Nej	Single	Matrice B1_a-B1_m
B1_k	Hvilke opgaver hjælper du med? Udføre sårpleje, udskifte kateter, give sprøjter eller anden behandling	1 2	Ja Nej	Single	Matrice B1_a-B1_m
B1_l	Hvilke opgaver hjælper du med? Står for [Pipe ind answer from HELP]'s sociale arrangementer (f.eks. jul, fødselsdage og andre mærkedage)	1 2	Ja Nej	Single	Matrice B1_a-B1_m
B1_m	Er der andre opgaver, som du hjælper med? Noter gerne	1	Noter hvilke andre opgaver (250) string	Open	Matrice B1_a-B1_m
B1_d1	Du har tidligere svaret, at du hjælper [HELP] med at betale regninger eller udfylde ansøgninger med digitale selvbetjeningsløsninger, f.eks. ved brug af NemID og MitID. Når du hjælper med at betale regninger eller udfylde ansøgninger ved brug af f.eks. NemID eller MitID, bruger du da NemID/MitID med fuld-magt fra [HELP]?	1 2 9	Ja Nej Hidden v	Single	B1_d = 1
B1_d2	Du har tidligere svaret, at du hjælper [HELP] med at betale regninger eller udfylde ansøgninger med digitale selvbetjeningsløsninger, f.eks. ved brug af NemID og MitID. Når du hjælper med at betale regninger eller udfylde ansøgninger ved brug af f.eks. NemID eller MitID, bruger du da [HELP's] eget login?	1 2 9	Ja Nej Hidden v	Single	B1_d1 = 2,9

B1	Løser du opgaver, der er bevilget hjemmehjælp til fra kommunen for [Pipe ind answer from HELP], f.eks. mad, medicin eller rengøring?	1 2	Ja Nej	Single	
B2	Nogle har mulighed for at hjælpe mere end andre. Hvor ofte hjælper du? <i>CATI: Til intv.: Læs svarkategori op efter behov</i> <i>CATI: Til intv.: IP skal give sit bedste bud</i> <i>CAWI: Giv dit bedste bud</i>	1 2 3 4 5 6	Hver dag 3-4 gange om ugen 1-2 gange om ugen 2-3 gange om måneden 1 gang om måneden Sjældnere end 1 gang om måneden	Single	
B2_a	Samlet set, hvor mange timer hjælper du cirka om ugen? <i>CATI: Til intv.: Læs svarkategori op efter behov</i> <i>CATI: Til intv.: IP skal give sit bedste bud</i> <i>CAWI: Giv dit bedste bud</i>	1 2 3 4 5 6	Én time om ugen Et par timer hver uge 3-4 timer om ugen Mere end 4 timer om ugen 7-9 timer om ugen Mere end 10 timer om ugen	Single	B2=1,2,3
B3	Hvor mange år har du indtil nu hjulpet? <i>CATI: Til intv.: Læs svarkategori op efter behov</i> <i>CATI: Til intv.: IP skal give sit bedste bud</i> <i>CAWI: Giv dit bedste bud</i>	1 2 3 4 5 6 7	Mindre end ½ år ½-1 år 1-2 år 2-3 år 3-4 år 5-7 år 8 år eller mere	Single	
B3_a	I hvilken grad, oplever du, at dine opgaver som pårørende vokser med tiden?	1 2 3 4 5	Slet ikke I mindre grad I nogen grad I høj grad I meget høj grad	Single	
Intro_B2	Nu kommer der nogle spørgsmål om, hvordan det, at du hjælper, har påvirket dig.				
B4	I hvilken grad har den, du hjælper, givet dig anledning til bekymring?	1 2 3 4 5	Slet ikke I mindre grad I nogen grad I høj grad I meget høj grad	Single	
B5_a	I hvilken grad har du oplevet at... Dit psykiske helbred er blevet dårligere som følge af, at du hjælper?	1 2 3 4 5	Slet ikke I mindre grad I nogen grad I høj grad I meget høj grad	Single	Matrice B5_a-B1_e

B5_b	I hvilken grad har du oplevet at... Dit fysiske helbred er blevet dårligere som følge af, at du hjælper?	1 2 3 4 5	Slet ikke I mindre grad I nogen grad I høj grad I meget høj grad	Single	Matrice B5_a-B1_e
B5_d	I hvilken grad har du oplevet at... Det er svært at få tid til fritidsinteresser eller at se venner og andre i familien som følge af, at du hjælper?	1 2 3 4 5	Slet ikke I mindre grad I nogen grad I høj grad I meget høj grad	Single	Matrice B5_a-B1_e
B5_e	I hvilken grad har du oplevet at... Din hverdag er blevet mere presset?	1 2 3 4 5	Slet ikke I mindre grad I nogen grad I høj grad I meget høj grad	Single	Matrice B5_a-B1_e
B5	Har du i forbindelse med dine opgaver som pårørende oplevet ét eller flere af følgende udsagn? Angiv gerne flere svar	1 2 3 4 5 6	Jeg har skyldfølelse og dårlig samvittighed Jeg må tilsidesætte mig selv og mine egne behov Det er en glæde for mig at hjælpe Det er naturligt for mig at hjælpe Der er flere konflikter i familien, end før den jeg hjælper, fik behov for hjælp Ingen af ovenstående	Multiple Exclusive	
B6	Har du kendskab til tilbud, som kan hjælpe og støtte dig i din situation som pårørende? F.eks. tilbud fra kommune eller frivillige foreninger til pårørende.	1 2	Ja Nej	Single	
B6_a	Har du brugt nogle af dem?	1 2	Ja Nej	Single	B6=1
B7_a	Er der nogle af følgende forslag, der kunne være relevante for dig som pårørende? Undervisning eller viden om en sygdom [Pipe ind answer from HELP] evt. har? CATI instruktion: Lad IP svare JA/NEJ selv, ellers hjælp vedkommende på vej	1 2	Ja Nej	Single	Matrice B7_A-B7_H

B7_c	<p>Netværk med andre pårørende</p> <p><i>CATI instruktion: Lad IP svare JA/NEJ selv, ellers hjælp vedkommende på vej</i></p>	<p>1 2</p>	<p>Ja Nej</p>	Single	Matrice B7_A-B7_H
B7_d	<p>Aflastning eller afløsning fra frivillige, f.eks. en besøgsven til [Pipe ind answer from HELP]</p> <p><i>CATI instruktion: Lad IP svare JA/NEJ selv, ellers hjælp vedkommende på vej</i></p>	<p>1 2</p>	<p>Ja Nej</p>	Single	Matrice B7_A-B7_H
B7_e	<p>Aflastning eller afløsning fra professionelle, f.eks. midlertidigt ophold på plejehjem i en periode, hvor du ikke selv kan hjælpe [Pipe ind answer from HELP], som du almindeligvis gør</p> <p><i>CATI instruktion: Lad IP svare JA/NEJ selv, ellers hjælp vedkommende på vej</i></p>	<p>1 2</p>	<p>Ja Nej</p>	Single	Matrice B7_A-B7_H
B7_f	<p>Mulighed for at tage fri med løn fra arbejde efter behov for at hjælpe (ligesom barnets første sygedag)</p> <p><i>CATI instruktion: Lad IP svare JA/NEJ selv, ellers hjælp vedkommende på vej</i></p>	<p>1 2</p>	<p>Ja Nej</p>	Single	Matrice B7_A-B7_H
B7_g	<p>Viden eller rådgivning omkring muligheder for hjælp. Det kunne f.eks. være økonomisk eller juridisk rådgivning</p> <p><i>CATI instruktion: Lad IP svare JA/NEJ selv, ellers hjælp vedkommende på vej</i></p>	<p>1 2</p>	<p>Ja Nej</p>	Single	Matrice B7_A-B7_H
B7_h	<p>Er der andre tilbud der kunne være relevant for dig som pårørende? Noter gerne</p>	<p>1</p>	Noter andet 250 (string)	Open	Matrice B7_A-B7_H
B8	<p>Ved du, hvem du skal kontakte i hjemmehjælpen, hvis der er noget, du gerne vil drøfte?</p>	<p>1 2</p>	<p>Ja Nej</p>	Single	
B9	<p>I hvilken grad har du kontakt med hjemmehjælpen?</p>	<p>1 2 3 4 5</p>	<p>Slet ikke I mindre grad I nogen grad I høj grad I meget høj grad</p>	Single	

B10	Hvordan oplever du kontakten? Oplever du den som... <i>CATI instr: Muligheder i skala skal læses op</i>	1 2 3 4 5	Rigtig god God Nogenlunde Dårlig Rigtig dårlig	Single	B9=2,3,4,5
B10_a	I hvilken grad oplever du, at hjemmehjælpen efterspørger din viden, og inddrager dig i beslutninger om f.eks. ændringer i hjælp, medicin, mv.?	1 2 3 4 5	Slet ikke I mindre grad I nogen grad I høj grad I meget høj grad	Single	
B11	I hvilken grad oplever du, at hjemmehjælpen yder en værdig og omsorgsfuld hjælp?	1 2 3 4 5	Slet ikke I mindre grad I nogen grad I høj grad I meget høj grad	Single	
B12	I hvilken grad oplever du, at hjemmehjælpen er tilstrækkelig ift. de behov, som [Pipe in answer from [HELP] har?	1 2 3 4 5	Slet ikke I mindre grad I nogen grad I høj grad I meget høj grad	Single	
Kommentar_midtvejs	Har du nogle kommentarer til samarbejdet med hjemmehjælpen, kan du skrive dem her	1	Noter String [250] (Empty - non forced)		
Blok C	Beskæftigelsesmæssige påvirkninger mm.				BlokA.A4_a=1
Intro_C	Nu kommer der nogle enkelte spørgsmål om dig selv				
C1_1	Har du hjemmeboende børn?	1 2	Ja Nej	Single	

C1	Hvad er din beskæftigelse?	1 I arbejde (fuld tid) 2 I arbejde (deltid) 3 Selvstændig 4 Flexjob 5 Ledig 6 Førtidspensionist 7 Efterlønsmodtager 8 Folkepensionist 9 Hjemmegående 10 Under uddannelse 11 Andet	Single	
C2	I hvilken grad har det påvirket din beskæftigelsesmæssige/uddannelsesmæssige situation, at du hjælper?	1 Slet ikke 2 I mindre grad 3 I nogen grad 4 I høj grad 5 I meget høj grad	Single	C1 = 1,2,3,4,10
C3_a	Har du på grund af omsorgsopgaverne oplevet, at du har: Haft svært ved at koncentrere dig på dit arbejde/under din uddannelse, sagt nej til arbejdsopgaver eller karrieremæssige muligheder	1 Ja 2 Nej	Single	C2=2,3,4,5 Matrice C3_a AND C3_c-C3_g
C3_g	Har du på grund af omsorgsopgaverne oplevet, at du har: Brugt feriefri dage eller købt fridage?	1 Ja 2 Nej	Single	C2=2,3,4,5 Matrice C3_a AND C3_c-C3_g
C3_c	Har du på grund af omsorgsopgaverne oplevet, at du har: Valgt at gå ned i tid	1 Ja 2 Nej	Single	C2=2,3,4,5 Matrice C3_a AND C3_c-C3_g
C3_d	Har du på grund af omsorgsopgaverne oplevet, at du har: Valgt at forlade arbejdsmarkedet tidligere end forventet	1 Ja 2 Nej	Single	Matrice C3_a AND C3_c-C3_g
C3_e	Har du på grund af omsorgsopgaverne oplevet, at du har: Mistet indtægt	1 Ja 2 Nej	Single	C2=2,3,4,5 Matrice C3_a AND C3_c-C3_g
C3_f	Har du på grund af omsorgsopgaverne oplevet at du har: Meldt dig syg fra arbejde/din uddannelse	1 Ja 2 Nej	Single	C2=2,3,4,5 Matrice C3_a AND C3_c-C3_g
C3_b	Har du på grund af omsorgsopgaverne: Benyttet dig af omsorgsdage til pårørende? Lønmodtagere har ret til at tage 5 ulønnede dage hvert kalenderår, hvis et familiemedlem f.eks. skal til behandling eller til undersøgelse.	1 Ja 2 Nej 3 Kender ikke ordningen	Single	

C5_a	Har du nogle af følgende muligheder på dit arbejde i forhold til at hjælpe [Pipe ind answer from HELP] Mulighed for at holde fri med løn for at følge [Pipe ind answer from HELP] til undersøgelse eller lignende	1 2	Ja Nej		C1=1,2 Matrice C5_a-C5_d
C5_b	Har du nogle af følgende muligheder på dit arbejde i forhold til [Pipe in answer from HELP], du hjælper? Mulighed for at holde fri uden løn for at følge [Pipe ind answer from [HELP] til undersøgelse eller lignende	1 2	Ja Nej	Single	C1=1,2 Matrice C5_a-C5_d
C5_c	Har du nogle af følgende muligheder på dit arbejde i forhold til [Pipe in answer from HELP], du hjælper? Mulighed for at ringe eller maile i arbejdstiden på vegne af [pipe in answer from HELP]	1 2	Ja Nej	Single	C1=1,2 Matrice C5_a-C5_d
C5_d	Har du nogle af følgende muligheder på dit arbejde i forhold til [Pipe in answer from HELP], du hjælper? Mulighed for at få orlov eller gå på deltid i en periode	1 2	Ja Nej	Single	C1=1,2 Matrice C5_a-C5_d
C6a	Har du benyttet dig af mulighederne, eller har du ønske om at gøre det i fremtiden?	1 2	Ja Nej	Single	C5_a=1 Or C5_b=1 Or C5_c=1 Or C5_d=1
Blok D	Andres hjælp				A3=1
Intro_D	Til sidst et par spørgsmål om hjælp fra andre				A3=1
D1_a	Er der andre udover hjemmehjælpen og dig, der hjælper [pipe ind answer from HELP], uanset hvor ofte de hjælper? F.eks. personens ægtefælle, familie eller venner	1 2 9	Ja Nej [hidden v]	Single	A4_a=1
D1_b	Hvilken relation har personen/personerne til hjemmehjælpsmodtageren? Angiv gerne flere svar	1 2 3 4 5 6 7	Ægtefælle/samlever Børn/svigerbørn Børnebørn/oldebørn Anden familie (f.eks. søskende, nevøer/niecer, kusiner/fætre, onkler/tanter) Venner, bekendte, naboer Frivillig besøgsven Anden relation	Multipel	D1_a=1

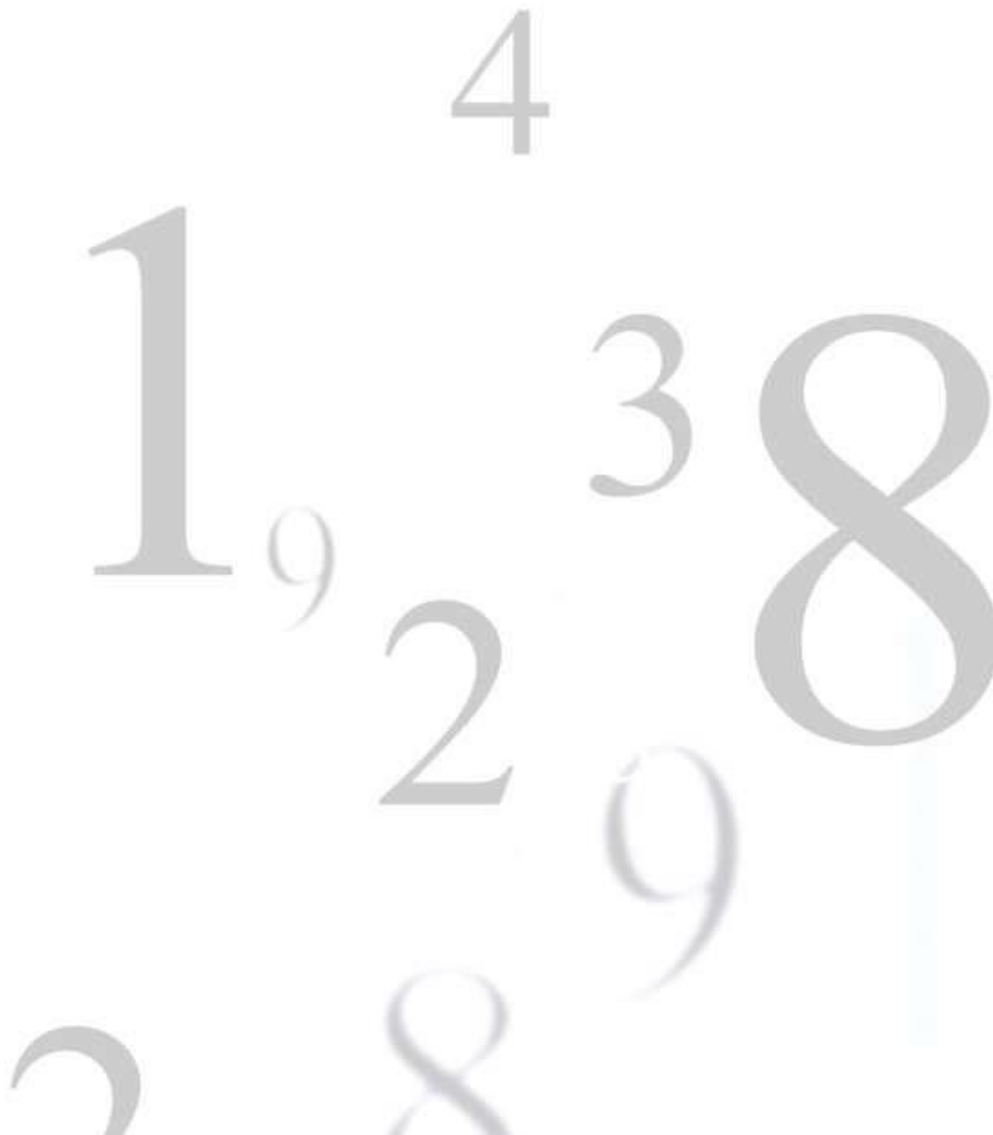
D2	Hvad hjælper de med? CATI: Til intv.: Læs op Angiv gerne flere svar	1 2 3 4	Praktisk hjælp, f.eks. rengøring og indkøb Personlig pleje, f.eks. bad Transport Andet String [250]	Single Open	D1_a=1
D3	I hvilken grad køber (Pipe ind answer from [HELP]), du eller andre ekstra hjælp udover den hjemmehjælp, som kommunen har bevilget?	1 2 3 4 5	Slet ikke I mindre grad I nogen grad I høj grad I meget høj grad	Single	
D5	Hvad købes der hjælp til? CATI: Til intv.: Læs op Angiv gerne flere svar	1 2 3 4	Praktisk hjælp, f.eks. rengøring og indkøb Personlig pleje, f.eks. bad Transport Andet String [250]	Multipel Open	D3=2,3,4,5
D4	CAWI: Har du kommentarer til spørgeskemaet, undersøgelsen eller emnet, kan du skrive dem her: CATI: Har du nogen kommentarer til undersøgelsen eller emnet?	1	Noter String [250] (Empty - non forced)	Open	A3 = Ja If cati, no forced answer - non forced
Outro_CAWI	Tak for din deltagelse. Vi har modtaget din besvarelse og du kan nu lukke vinduet.			Outro	CAWI
Outro_CATI	Det var det sidste spørgsmål. Mange tak for din besvarelse, og du ønskes en rigtig god dag.			Outro	CATI

Appendiks 3: Udvalgte kommentarer til spørgeskemaet, undersøgelsen eller emnet

- *"Da min mor bruger mange timer på hospital og diverse lægebesøg, så er de 15 om måneden, som er bevilget til hendes ledsager, slet ikke tilstrækkelige. Jeg savner flere timer til hendes personlige ledsager og mulighed for, at min mor kan få en besøgsven."*
- *"Der mangler simpelthen demensafsnit, aflastningspladser og gerontopsykiatriske afdelinger her i kommunen. Disse er blevet sparet væk, men efterspørgslen på dem er stor. For vi som pårørende mener ikke, at servicen hjemmeplejen tilbyder er tilstrækkelig eller professionel nok."*
- *"Det er dårligt, at man kun kan få 45 minutter til rengøring hver tredje uge. Vi har derfor købt os til rengøringshjælp hos mine forældre. Jeg synes, det er mangelfuldt, at servicen er blevet forringet med årene på det område på grund af besparelser."*
- *"Jeg synes ikke, min mor får tilstrækkelig med hjælp. Hjælpen er ikke fleksibel nok i forhold til min mors tilstand, som varierer fra dag til dag. Vi som pårørende kan ikke altid træde til ved akut hjælp og savner muligheden for en hurtig respons fra hjemmeplejen, så min mor kan få den hjælp, hun har behov for, uanset om der var planlagt et besøg fra hjemmeplejen eller ej."*
- *"Jeg synes, der er alt for mange besparelser på området. De stakkels hjemmehjælpere har ingen tid til at udføre deres arbejdsopgaver. Der burde være tid til mindst tre minutters hyggesnak. Servicen, min mor får, er derfor alt for upersonlig."*
- *"Jeg savner de klassiske nødkald, der kan sidde på min mors håndled eller hænge om halsen. Min mor kan ikke få lov til at få sådan en, fordi min mor sagtens kan betjene en mobiltelefon, men en mobil er en falsk tryghed i min optik. Den kan glemmes af den ældre diverse steder, og den kan løbe tør for strøm eller svigte på anden vis i nødsituationer, hvorimod der altid kan stoles på, at et nødkald virker, så hjælp hurtigt kan tilkaldes om nødvendigt."*
- *"Jeg synes, det kunne være rart, hvis min mor kunne få lidt mere hjælp. Og at der var mere tid til at tale. Og at det de samme, der kom. Hun har nemlig haft mange forskellige. Det har været svært at åbne døren for så mange fremmede, også når der skal hjælpes intimt."*
- *"Jeg synes generelt, at kommunen har taget godt imod min mor i hjemmeplejen. Jeg har tillid til, at de passer godt på min mor og yder hende en værdig service. Min mor har ligeså oplevet, at hendes mening er blevet respekteret af hjemmeplejen, og at der er blevet lyttet til hendes behov. Der er gode tiltag i kommunen målrettet de ældre borgere, hvor min mor har draget stor nytte af de arrangementer, der udbydes."*
- *"Det hele har været fremragende mht. hjemmeplejen og synes at kommunikation har været god. Det eneste var, at der kunne være flere ansatte hos hjemmeplejen til at hjælpe til."*
- *"Det er væsentligt at få afdækket emnet, men ved ikke om det fører til noget."*
- *"Jeg blev glad, da jeg så brevet."*
- *"Undersøgelsen er en rigtig god idé, hvis der så rent faktisk sker noget."*
- *"Forkert målgruppe, syntes at man skulle kontakte de ældre selv."*
- *"Vil gerne vide mere om omsorgsdage."*
- *"Mine søskende og jeg tror, at vores mor vil være berettiget til at komme på et plejehjem, eftersom at hendes demens er så fremskreden. Men vi er bekymrede for, hvordan vores mor vil reagere. Det er et dilemma, vi befinder os i lige pt."*

- *"Det er en stor opgave at være pårørende til ældre forældre. Det er ingen dans på roser. Men det kan også være svært at hjælpe, fordi de jo altid har klaret sig selv".*
- *"Min mor er 93 og jeg er 63, Jeg kan godt blive nervøs for at skulle hjælpe mere i fremtiden".*
- *"I spørgeskemaet mangler et spørgsmål i forhold til visitationens rolle. De pårørende er ikke visiteret til at yde tilstrækkelig hjælp, så det giver en belastning på de pårørende, som ikke er professionelt forberedt på at klare opgaverne, der egentlig burde tilfalde hjemmeplejen."*
- *"Der skal ikke kun være nogle kryds-af-felter, men også flere bemærkninger."*

Appendiks 4: Metodedokumentation

Metodedokument

Voksne børn til modtagere af hjemmehjælp 2024

En undersøgelse gennemført af DST Survey

For Ældre Sagen

Indhold

1. Resumé	2
2. Population og stikprøve	2
2.1 Populationen	2
2.2 Stikprøven	3
3. Spørgeskema	4
3.1 Validering, rådgivning, kvalitetssikring og test af spørgeskema	4
4. Dataindsamling	5
4.1 Dataindsamlingsforløbet	5
4.2 Fordeling af besvarelser	7
4.3 Bortfald	7
5. Systematiske fejl og statistisk usikkerhed	8
5.1 Systematiske fejl	8
6. Leverancer	9
7. Bilag	9
7.1 Spørgeskema for hovedundersøgelsen	9
7.2 Breve til respondenter	9
7.3 Fordelinger for svar, population og vægtede svar	9
7.4 Delvise besvarelser: Sidste givne svar	9
7.5 Beskrivelse af udvalgte registervariable	10

Resumé

Metodedokumentet indeholder en beskrivelse af, hvordan undersøgelsen er designet og gennemført, herunder dens populationsafgrænsning og stikprøvedesign samt dataindsamlingens forløb og vægtning af svarene.

Undersøgelsen omhandler i hvilket omfang voksne børn af hjemmehjælpsmodtagere hjælper den forælder, der modtager hjemmehjælp, hvad de hjælper med, og hvordan det påvirker dem, at de hjælper. Da undersøgelsen er en opdatering på en tilsvarende undersøgelse i 2015, skal denne undersøgelse også være med til at belyse ændringer over tid.

- Populationen i denne undersøgelse er voksne børn af hjemmehjælpsmodtagere, der bor tættest på hjemmehjælpsmodtageren.
- Stikprøvestørrelsen er på 4.968 personer, og består af voksne børn til modtagere af hjemmehjælp i alderen 18-66 år. Det er det voksne barn, der bor tættest på hjemmehjælpsmodtageren, der er udtaget til stikprøven. Stikprøven er blevet stratificeret, og besvarelserne vil samlet set blive repræsentativ for populationen ved en vægtning af data.
- Metoden for undersøgelsen har været internetbaseret (CAWI) og telefoninterview (CATI), det vil sige mixed methods.
- For at højne kvaliteten af spørgeskemaet og sikre, at besvarelserne kan bruges til at belyse formålet med undersøgelsen, så har DST Survey foretaget en validering af spørgeskemaet blandt en lille del af stikprøven. Valideringen er foretaget ved en pilottest af skemaet, hvor de udvalgte respondenter enten har besvaret skemaet via CAWI eller CATI. Efter interviewet har respondenterne haft mulighed for at give feedback til undersøgelsen og til spørgeskemaet. Feedbacken er efterfølgende blevet samlet i en rapport, som DST Survey har præsenteret for Ældre Sagen.
- Spørgeskemaet indeholder 175 variable.
- Indsamlingsperioden har været fra den 7. september 2023 – 29. oktober 2023.
- Spørgeskemaet er udarbejdet på dansk.
- Svarprocenten er på 31.5 pct.
- Antallet af besvarelser er på 1.556.

Population og stikprøve

I dette afsnit beskrives afgrænsningen af population og udtrækningen af stikprøven.

2.1 Populationen

Målgruppen for undersøgelsen er den pårørende, der bor tættest på hjemmehjælpsmodtageren. Hjemmehjælpsmodtageren er afgrænset på baggrund data fra Danmarks Statistiks register over hjemmehjælpsmodtagere pr. 31. december 2022. Herefter er pårørende til hjemmehjælpsmodtageren fundet. I de tilfælde hvor der er flere end 1 pårørende, er det den pårørende der bor tættest på hjemmehjælpsmodtageren, der er valgt til populationen. Pårørende skal være i alderen 18-66 år pr.

1. september 2023 for at kunne deltage i undersøgelsen.

Der er lavet en vægt, hvor antallet af svar i hvert strata er divideret op i antallet i populationen for hvert strata. Denne vægt gør, at svarene bliver repræsentative for både det enkelte strata og for hele populationen.

Populationen blev opdelt i 16 strata, strata 12-29, afhængig af om hjemmehjælpsmodtageren er enlig eller i parforhold og hvor meget henholdsvis praktisk hjælp og/eller personlig pleje de modtager:

- 12. Pårørende til enlige hjemmehjælpsmodt. uden praktisk hjælp og med op til 2,5 times pers. pleje
- 13. Pårørende til enlige hjemmehjælpsmodt. uden praktisk hjælp og med over 2,5 times pers. pleje
- 14. Pårørende til enlige hjemmehjælpsmodt. med op til 0,5 times praktisk hjælp og uden pers. pleje
- 15. Pårørende til enlige hjemmehjælpsmodt. med op til 0,5 times praktisk hjælp og med op til 2,5 times pers. pleje
- 16. Pårørende til enlige hjemmehjælpsmodt. med op til 0,5 times praktisk hjælp og med over 2,5 times pers. pleje
- 17. Pårørende til enlige hjemmehjælpsmodt. med over 0,5 times praktisk hjælp og uden pers. pleje'
- 18. Pårørende til enlige hjemmehjælpsmodt. med over 0,5 times praktisk hjælp og med op til 2,5 times pers. pleje
- 19. Pårørende til enlige hjemmehjælpsmodt. med over 0,5 times praktisk hjælp og med over 2,5 times pers. pleje
- 22. Pårørende til hjemmehjælpsmodt. i parforh. uden praktisk hjælp og med op til 2,5 times pers. pleje
- 23. Pårørende til hjemmehjælpsmodt. i parforh. uden praktisk hjælp og med over 2,5 times pers. pleje
- 24. Pårørende til hjemmehjælpsmodt. i parforh. med op til 0,5 times praktisk hjælp og uden pers. pleje
- 25. Pårørende til hjemmehjælpsmodt. i parforh. med op til 0,5 times praktisk hjælp og med op til 2,5 times pers. pleje
- 26. Pårørende til hjemmehjælpsmodt. i parforh. med op til 0,5 times praktisk hjælp og med over 2,5 times pers. pleje
- 27. Pårørende til hjemmehjælpsmodt. i parforh. med over 0,5 times praktisk hjælp og uden pers. pleje
- 28. Pårørende til hjemmehjælpsmodt. i parforh. med over 0,5 times praktisk hjælp og med op til 2,5 times pers. pleje
- 29. Pårørende til hjemmehjælpsmodt. i parforh. med over 0,5 times praktisk hjælp og med over 2,5 times pers. pleje

En tabel over populationens fordeling på udvalgte baggrundsvARIABLE ses i bilag 7.3.

2.2 Stikprøven

Stikprøven er stratificeret og trukket tilfældigt inden for hvert stratum.

Stikprøven opfylder de tre ufravigelige krav, der gælder for alle repræsentative undersøgelser:

- Alle i populationen kan udvælges
- Udvælgelsen sker med lodtrækning
- Sandsynligheden for at blive valgt ved lodtrækning er kendt

Stikprøven er dannet ved hjælp af SAS-proceduren "Proc SurveySelect". Her anvender vi SRS-metode (Simple Random Sample). For det første giver metoden samme udvalgssandsynlighed for alle, og da der udtrækkes uden tilbagelægning, kan der ikke opstå dubletter. Derudover dannes der en ny tilfældig population hver gang vi trækker en stikprøve, hvilket sikrer, at der ikke er en systematik i hvilke personer, der udvælges fra populationen fra undersøgelse til undersøgelse. Det betyder med andre ord, at vi trækker en unik, tilfældig stikprøve.

Undersøgelsens bruttostikprøve udgør 5.000 personer i alt. Den udvalgte bruttostikprøve fra populationen tager ikke hensyn til, om de udvalgte eventuelt er udvandrede eller døde siden sidste befolkningsstatus.

Bruttostikprøven udgør grundlaget for undersøgelsens nettostikprøve, som indeholder personer, der kan kontaktes efter seneste CPR-opdatering. Det vil sige, at døde, udvandrede og personer med 'Rådhusadresser' (hjemløse og personer uden fast adresse) sorteres fra. Få dage inden dataindsamlingens start er stikprøven blevet valideret op imod den aktuelle CPR-befolkning for at sikre, at alle oplysninger er korrekte, og at nyligt døde og udvandrede sorteres fra.

Undersøgelsens nettostikprøve udgør i alt 4.968 personer. Nettostikprøven er den endelige stikprøve, som bliver benyttet i undersøgelsen. Når der i dette dokument står beskrevet noget om 'stikprøven', er det altid nettostikprøven, der henvises til.

Ved at anvende ovennævnte metode og tilhørende fejlsøgningsproces er det således blevet sikret, at stikprøven er repræsentativ for populationen, når dataindsamlingen starter.

En tabel over stikprøvens fordeling på udvalgte baggrundsvariable ses i bilag 7.3.

Spørgeskema

Det endelige spørgeskema indeholdt i alt 175 variable. Gennemsnitstiden for en besvarelse har været ca. 13 minutter. Der er en vis usikkerhed forbundet med dette tal, da der er en stor spredning i svartiden.

Spørgeskemaet er vedlagt i bilag 7.1.

3.1 Validering, rådgivning, kvalitetssikring og test af spørgeskema

Før hovedundersøgelsen blev sat i gang, så har vi gennemført en pilottest af spørgeskemaet. Dette er gjort for at sikre spørgsmålenes kvalitet mhb. på, at spørgsmålene skulle være forståelige ved hovedundersøgelsen.

Denne undersøgelse er en opdatering på en tidligere undersøgelse, og der er i den sammenhæng både blevet fjernet og tilføjet en række spørgsmål til spørgeskemaet. Pilottesten forløb således, at DST Survey udsendte spørgeskemaet til en tilfældigt udtrukket stikprøve på 1.000 personer blandt populationen. I slutningen af spørgeskemaet har der været et åbent kommentarfelt, hvor respondenterne kunne tilføje kommentarer til spørgeskemaet og emnet generelt. Her fik vi i alt 34 kommentarer. Disse respondenter har en pilotinterviewer efterfølgende ringet op og spurgt ind til deres oplevelse af spørgeskemaet samt invitationsbrevet. For yderligere information om pilottesten henvises til pilotrapporten.

På baggrund af pilotrapporten har DST Survey via rådgivning af Ældre Sagen i spørgeskemafasen for hovedundersøgelsen og en endelig kvalitetssikring af spørgeskemaet sikret at:

- Spørgsmålene i spørgeskemaet er entydige og letforståelige for målgruppen
- Svarkategorierne i spørgeskemaet er udtømmende, forståelsesmæssigt entydige og gensidigt udelukkende (med mindre der er tale om multi-svar)
- Henvisninger og filterspring i spørgeskemaet er konsistente og fungerer indholdsmæssigt efter hensigten
- De enkelte emner i spørgeskemaet bliver introduceret i det omfang, målgruppen har behov for.
- Spørgeskemaet kan anvendes til de valgte indsamlingsmetoder.

DST Survey har testet det færdige spørgeskema med henblik på at kontrollere at filtre, valideringer samt hjælpe- og advarselstekster (kommer frem hvis der mangler en besvarelse) fungerer efter hensigten.

Kort efter udsendelse af invitationer til spørgeskemaet, har vi foretaget et datatjek med henblik på at alle spørgsmål bliver stillet samt at filtre og valideringer fungerer.

Spørgeskemaet til hovedundersøgelse er også blevet kvalitetssikret ved et soft launch. Ved et soft launch – som er en standard procedure hos DST Survey - sendes spørgeskemaet ud til 1.000 personer, hvorefter DST Survey laver et datatjek mhb. på en sikring af, at routing igennem spørgeskemaet har fungeret efter hensigten. Et soft launch er således ikke kun forbeholdt en pilottest, udsendelsen til de 1.000 personer, da det dækker over en udsendelse til en mindre del af stikprøven.

Dataindsamling

Dataindsamlingen er foretaget via webinterview (CAWI), telefoninterview (CATI), dvs. som mixed method, i perioden 7. september til 29. oktober 2023.

4.1 Dataindsamlingsforløbet

Invitationen til deltagelse er sendt via Digital Post og postbrev til de personer, der er fritaget for Digital Post. Invitationsbrevet indeholder information om undersøgelsens baggrund og formål samt information om databrug og datasikkerhed. Herudover er der givet information om, at undersøgelsen gennemføres for Ældre Sagen. Invitationsbrevet indeholder et link samt en adgangskode med adgang til det webbaserede spørgeskema på portalen www.dst.dk/ditsvar.

Tabel 4.1: Udsendelser fordelt efter dato og medie

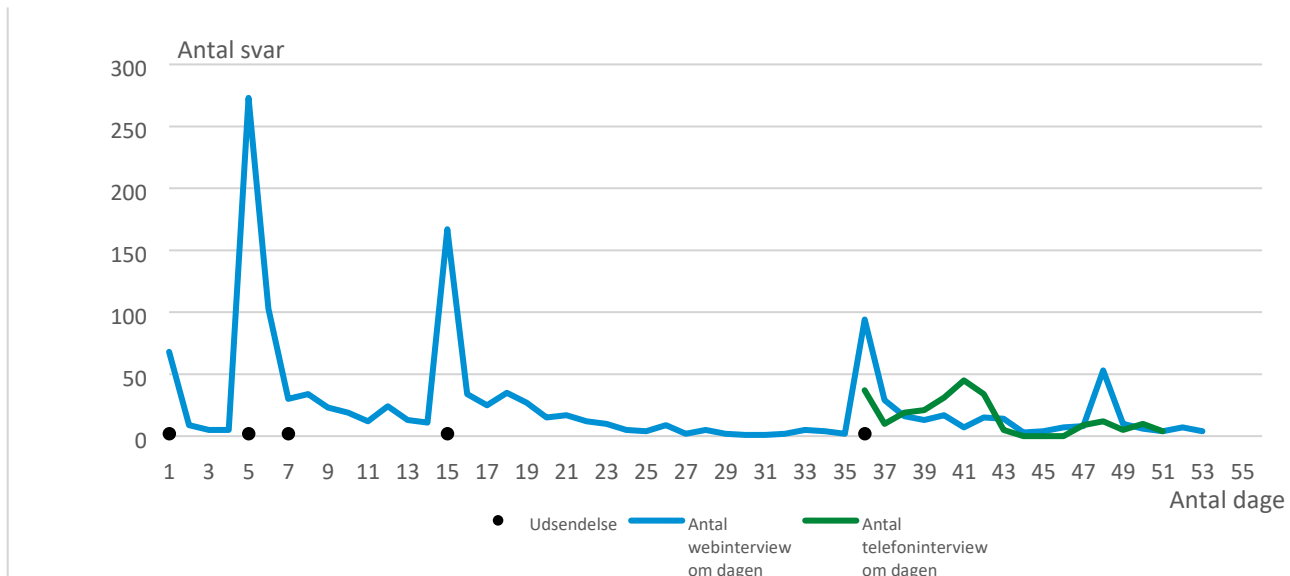
Dato	Medie og type	Modtagere	Antal
7. september 2023	Soft launch – DP	Tilfældigt udvalgte fra stikprøve	1.000
11. september 2023	Hovedudsendelse – DP	Til dem i stikprøven, der er tilmeldt Digital Post	3.968
13. september 2023	Hovedudsendelse Brev	Til dem i stikprøven, der ikke er tilmeldt Digital Post	175
21. september 2023	1. påmindelse - DP	Til alle ikke-svarere	4.083
21. september 2023	2. påmindelse - DP	Til alle ikke-svarere	3.441
24. oktober 2023	3. påmindelse - DP	Til alle ikke-svarere	829

Anm.: DP henviser til Digital Post. Brev henviser til et almindeligt postbrev. SMS er en besked modtaget på telefon. Kilde: DST Survey

Efter 14 dage er der sendt en påmindelse til de respondenter, der ikke har svaret endnu. Påmindelsen er sendt via Digital Post. Efter yderligere 22 dage blev der sendt endnu en påmindelse til de respondenter, der ikke havde svaret. Denne påmindelse blev igen sendt via Digital Post.

Den 12. oktober er der startet på telefoninterview med restgruppen. Vi har forsøgt kontakt med henblik på at tilbyde et telefoninterview til alle, der ikke har besvaret spørgeskemaet allerede.

Hvis nødvendigt er der forsøgt kontakt på alle de numre, som er registreret på respondenter. Tager respondenter ikke telefon1 har vi senere forsøgt på telefon2 osv. Der er maximum forsøgt kontakt 5 gange per registrerede nummer til hver respondent før de opgives.

Figur 4.1: Oversigt over antal indsamlede svar fordelt på antal dage

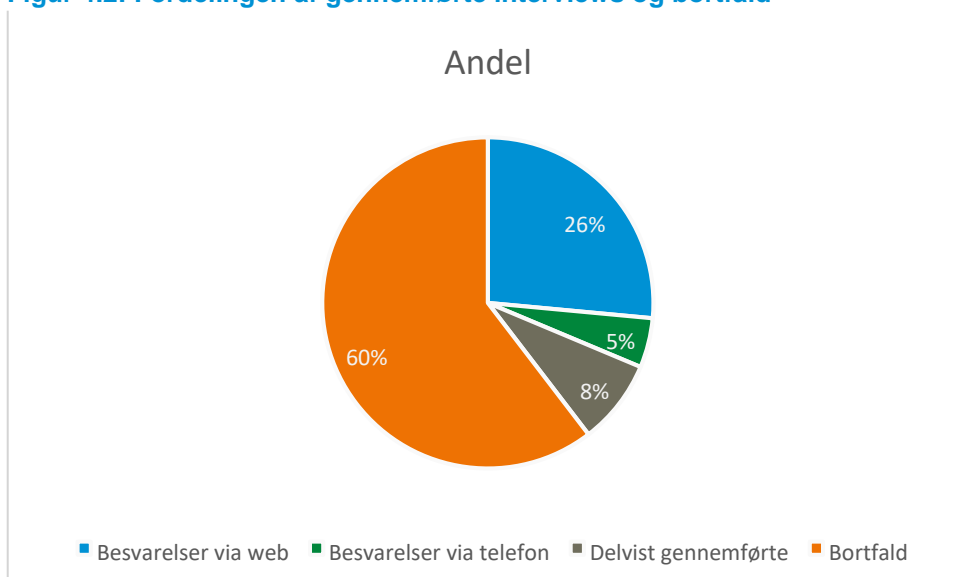
Anm.: Data er indsamlet i perioden 7. september 2023 til 29. oktober 2023..

Som det fremgår af figur 4.1, så har der været en stigning i antallet svar ifbm. en udsendelse. Som undersøgelsen forløber, så stagnerer den umiddelbare effekt af både påmindelser og telefoninterview, hvilket er en helt naturlig tendens.

4.2 Fordeling af besvarelser

Der er samlet set gennemført 1.980 interview. Heriblandt er der 414 delvist gennemførte interview.

Det er kun fuldt gennemførte interviews, der indgår i resultaterne og tælles med i svarprocenten for undersøgelsen. Svarprocenten er beregnet til 31,5 pct.

Figur 4.2: Fordelingen af gennemførte interviews og bortfald

Svarfordeling ift. population og udvalgte registervariable kan ses i bilag 7.3.

4.3 Bortfald

I alt 3.434 personer er kategoriseret som bortfald i undersøgelsen. Bortfaldet består af nedenstående grupper:

- **Delvist gennemførte interview:** Personer der har åbnet spørgeskemaet og besvaret mindst et spørgsmål, men ikke har gennemført undersøgelsen.
- **Nægter:** Personer vi har haft kontakt til, og som har meddelt, at de ikke ønsker at deltage i undersøgelsen.
- **Sprogvanskeligheder:** Personer der ikke kan deltage grundet sprogvanskeligheder. Vi har normalt haft kontakt til en anden end interviewpersonen i husstanden.
- **Øvrigt bortfald:** Inkluderer personer, der ikke har deltaget pga. sygdom/handicap eller er døde. Vi har normalt haft kontakt til en anden end interviewpersonen i husstanden.
- **Ikke kontaktet på telefonnummer:** Personer som vi ikke har fundet et telefonnummer til og derfor ikke fået kontakt til telefonisk.
- **Ikke svaret:** Personer, der ikke har reageret på vores henvendelser, og som ikke har deltaget i undersøgelsen fx personer med forkert fundet telefonnummer.
- **Ikke kontaktet (adressebeskyttet):** Personer som vi ikke har kontaktet pga., at deres adresse er beskyttet.

Tabel 4.2: Stikprøven fordelt på bortfald

	Antal
Delvist gennemført interview	414
Nægter	822
Sprogvanskeligheder	4
Øvrigt bortfald	44
Adressebeskyttet	32
Ikke fundet telefonnummer	11
Ikke svaret	2.107
I alt	3.434

Kilde: DST Survey

En tabel over bortfaldets fordeling på udvalgte baggrundsvariable ses i bilag 7.3.

Systematiske fejl og statistisk usikkerhed

Resultaterne fra stikprøveundersøgelser kan være behæftet med to typer usikkerhed: Systematiske fejl og statistisk stikprøveusikkerhed. Dette bliver beskrevet i følgende afsnit, hvor styrker og svagheder i relation til undersøgelsen bliver gennemgået.

5.1 Systematiske fejl

Der kan være systematiske fejl forbundet med at udtrække en stikprøve på baggrund af den kvartalsvise befolkningsstatistik. Her skal der tages højde for dækningsfejl. Denne fejl dækker over, om alle i målgruppen er med i populationen på tidspunktet for populationsafgrænsningen – Forstået således, om alle i populationen kan udvælges og dermed kontaktes.

- Overdækning (rammepopulation som ikke er målpopulation)
Det vil sige hjemmehjælpsmodtagere, der modtog hjemmehjælp ved skæringsdatoen den 31. december 2022, men som ikke modtager hjemmehjælp ved undersøgelsens start.
- Underdækning (målpopulation men ikke rammepopulation)
Det vil sige hjemmehjælpsmodtagere, der ikke modtog hjemmehjælp ved skæringsdatoen den 31. december 2022, men som modtager hjemmehjælp ved undersøgelsens start.

Leverancer

Levering direkte til kunden

- Svardatasæt
- Stikprøvedatasæt
- Breve
- Pilotrapport

Bilag

7.1 Spørgeskema for hovedundersøgelsen

Vedlagt særskilt i excel-fil.

Spørgeskemaet: "Bilag 7.1 Spørgeskema – ÆS Voksne Pårørende 2023"

7.2 Breve til respondenter

Vedlagt som pdf-filer.

Hovedudsendelsen – Digital Post: "Bilag 7.2.1 – Hovedudsendelse - DP"

Hovedudsendelsen – Postbrev: "Bilag 7.2.2 – Hovedudsendelse - EJDP"

1. påmindelse: "Bilag 7.2.3 – 1. påmindelse"

2. påmindelse: "Bilag 7.2.4 – 2. påmindelse"

Udsendelse til pilot: "Bilag 7.2.5 – Pilot"

7.3 Fordelinger for svar, population og vægtede svar

Vedlagt som excel-fil

Svarfordelinger for svar, population og vægtede svar:

Svarfordeling for population og svar: "Bilag 7.3 - Svarfordeling population og svar"

7.4 Delvise besvarelser: Sidste givne svar

Vedlagt som excel-fil

Delvise svar: "Bilag 7.4 - Delvise besvarelser"

7.5 Beskrivelse af udvalgte registervariable

Vedlagt som pdf-fil

Udvalgte registervariable: "Bilag 7.5 – Beskrivelse af udvalgte registervariable"

